

6 (180)

ZIELONA GÓRA czerwiec 2019

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ

ISSN 1644-7867

The correspondence

$A, B, C \in K(X)$

$a, b, c \in \mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots, n, \dots\}$

$A+B \leftrightarrow A \cdot B$

Doktorat honorowy Uniwersytetu Zielonogórskiego

Profesora Dietharda Pallaschke

BACHANALIA 2010

BACHANALIA

BACCHANALIA

„REKLAMA DŹWIGNIĄ HANDLU”

Gdyby Gazeta Wyborcza (zielonogórska) publikowała każdą informację jaką otrzymuje z Uniwersytetu Zielonogórskiego, to przynajmniej 4 razy w tygodniu moglibyśmy tam czytać o umowach, konferencjach, gościach, nagrodach pracowników, studentów i o innych, ważnych dla uczelni wydarzeniach. Niestety, od dłuższego czasu GW publikuje o Uniwersytecie wyłącznie to co chce, czyli prawie nic. Przy czym jeżeli już, to na pewno jest to zgodne z zasadą „szklanka jest do połowy pusta”. W GW nie zdarza się, żeby „szklanka była do połowy pełna”.

Rozumiem dlaczego dziennikarze Gazety krytykują reklamę Uniwersytetu - bo nie reklamujemy się w GW. No i trudno mieć o to pretensje do prywatnej gazety - dba o swój interes. Ale można mieć pretensje do dziennikarzy - jest jeszcze chyba coś co powinno obowiązywać w każdym środowisku - etyka zawodowa. Jeżeli nie wiem - to nie piszę i nie piszę - jeżeli tylko „słyszałem”.

Czytelnikom naszego Miesięcznika pozostawiam ocenę, czy reklama i promocja UZ jest odpowiednia. Zresztą, każdego roku weryfikuje ją rekrutacja. Tak będzie i tym razem. A zainteresowanym polecam lekturę trzech artykułów w tym numerze: o Młodzieżowym Uniwersytecie Zielonogórskim (9 tys. słuchaczy), o Wirtualnych Dniach Otwartych (i chociaż adres www nie jest adresem Coca Coli, do 25 czerwca stronę odwiedziło 35 tys. gości - tysiąc osób dziennie) i o Festiwalu Nauki (ok. 10 tys. uczestników). W tym roku (od stycznia do czerwca), poza całym szeregiem standardowych działań promocyjnych, były to trzy sztandarowe imprezy naszej uczelni. A już 14 września zapraszam na III Zielonogórski Salon Maturzystów - prognozowana liczba odwiedzających - 6 tys. licealistów.

Ewa Sapeńko

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

WSPÓŁPRACA

Anetta Barska, Tomasz Belica, Joanna Bojarska,
Joanna Borgensztajn, Piotr Bubacz, Marek Dankowski,
Renata Grochowalska, Sławek Janusz, Dorota Krassowska,
Pola Kuleczka, Katarzyna Kwiecień-Długosz,
Alicja Lewicka-Szczegóła, Magdalena Steciąg, Anna Urbańska,
Janina Wallis, Kinga Włoch

PROJEKT GRAFICZNY / OKŁADKA
Lucyna Andrzejewska

ŁAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska, Mamert Janion

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jarosiński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski, Mamert Janion

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni.
Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych.
Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiustacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Oddano do druku w czerwcu 2010 r.

Nakład: 800 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego
Okładka: Zakład Poligraficzny „Filip” w Zielonej Górze

UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI

REDAKCJA
ul. Licealna 9
65-417 Zielona Góra
tel. 68 328 25 93, - 25 92,
- 2 3 5 4, - 2 4 7 9

w numerze: <<

Doktorat Honoris Causa dla Profesora Dietharda Pallaschke	4
Wystąpienie Dziekana WMiE na uroczystości wręczenia prof. D. Pallaschke tytułu Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Zielonogórskiego	5
Z obrad Senatu	7
Zarządzenia JM Rektora	8
Sukcesy naszych pracowników	
Złoty Medal Alberta Schweitzera dla prof. Zbigniewa Izdebskiego	10
Nowe habilitacje:	
dr hab. inż. Wojciech Eckert	11
dr hab. Bartłomiej Najbar	14
FESTIWAL NAUKI, Zielona Góra 2010 - podsumowania	16
Wirtualne Dni Otwarte	20
Młodzieżowy Uniwersytet Zielonogórski	22
Krajowe Ramy Kwalifikacji - z Ryszardem Rasińskim rozmawia Ewa Sapeńko	22
Studenci i absolwenci a „Sprawa Bolońska”	25
Twórcza działalność studentów animacji kultury UZ	26
Goście na Uniwersytecie	29
Wiadomości wydziałowe	30
Wydział Artystyczny	30
Wydział Ekonomii i Zarządzania	35
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	39
Wydział Humanistyczny	41
Wydział Inżynierii Ładowej i Środowiska	44
Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii	53
Wydział Mechaniczny	55
Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu	58
Nowości wydawnicze	65

DOKTORAT HONORIS CAUSA DLA PROFESORA DIETHARDA PALLASCHKE

14 czerwca w Auli Rektoratu UZ mieliśmy prawdziwy zaszczyt uczestniczyć w niezwykłym wydarzeniu jakim było nadanie honorowego tytułu Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Zielonogórskiego Profesorowi Diethardowi Pallaschke. Organizatorem uroczystości był Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii natomiast koordynatorem Dział Nauki.

Była to wielce podniosła, ale również serdecznie ciepła uroczystość. Profesor Diethard Pallaschke jest wybitnym matematykiem niemieckim współpracującym od wielu lat z matematykami polskimi, w tym również z matematykami środowiska zielonogórskiego. W ramach tej współpracy, obok prowadzonych wspólnych badań naukowych, wydatnie wspierał w latach 1977 - 2008 młodych polskich matematyków w ich rozwoju naukowym, tworząc warunki do ich okresowych staży naukowych na Uniwersytecie w Karlsruhe, finansowanych przez niemieckie fundacje stypendialne.

O osiągnięciach, drodze zawodowej Pana Profesora mogliśmy przeczytać w kwietniowo-majowym numerze miesięcznika.

Dzisiaj powróćmy do dnia uroczystości zamykającej postępowanie w sprawie nadania tytułu, zainicjowane na wniosek Dziekana prof. Andrzeja Cegielskiego uchwałą Rady Wydziału z 21 października 2009 r. o wystąpieniu z wnioskiem do JM Rektora o nadanie honorowego tytułu oraz

uchwałą Senatu z 28 października 2009 r. o wszczęciu tegoż postępowania. Promotorem w postępowaniu był profesor Michał Kisielewicz, recenzentami - profesorowie Roman Ger (Uniwersytet Śląski), Henryk Hudzik (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) oraz Stefan Rolewicz (Instytut Matematyczny Polskiej Akademii Nauk).

Na zaproszenie JM Rektora, Senatu oraz Rady Wydziału na uroczystość przybyli: rektorzy, dziekani, dyrektorzy jednostek z którymi współpracował Pan Profesor, przedstawiciele Komitetu Matematycznego PAN - doc. dr hab. Ewa Bednarczuk, prof. Mirosław Krzyśko, prof. Wiesław Pleśniak, oraz inne osobistości matematyczne m.in. prof. Ryszard Urbański z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prof. Zbigniew Semadeni z Uniwersytetu Warszawskiego a także Pani dr Maria i prof. Lech Górniewicz z Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu jak również przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich. Ponadto w uroczystości uczestniczyli członkowie rodziny Pana Profesora Pallaschke, przyjaciele, koledzy, znajomi Pana Profesora reprezentujący kilka ośrodków naukowych oraz pracownicy Wydziału.

Uroczystość, tradycyjnie, rozpoczęła się wprowadzeniem sztandaru uczelni, wprowadzeniem Doktora Honoris Causa, wejściem JM Rektora i przedstawicieli Senatu oraz odśpiewaniem przez Chór Uniwersytetu Zielonogórskiego hymnu państwowego. Kolejnymi punktami były wystąpie-

nia JM Rektora oraz Dziekana Wydziału. Następnie profesor Kisielewicz odczytał laudację prezentując drogę naukową prof. Dietharda Pallaschke, Jego wkład w rozwój matematyki światowej i polskiej, silnie akcentując zasługi Profesora w budowaniu oraz rozwoju środowiska matematycznego w Zielonej Górze.

Po laudacji JM Rektor Czesław Osękowski w towarzystwie promotora postępowania oraz Dziekana Wydziału - prof. Andrzeja Cegielskiego dokonali aktu nadania tytułu. Rozbrzmiała pieśń *Gaudeamus Igitur*. Po zakończonej pieśni nastąpiły wystąpienia Gości, następnie prof. Tadeusz Kuczyński - Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą odczytał listy gratulacyjne.

Podkreślano szczerą, bezinteresowną życzliwość prof. Dietharda Pallaschke okazywaną przez niego spotykanym ludziom, bezkompromisową postawę w pracy, życiu, jego wielką skromność i duże poczucie humoru. Składano serdeczne gratulacje, życzonego zdrowia i dalszych lat owocnej działalności.

Odszpiewanie pieśni *Gaude Mater Polonia* poprzedził wykład Honorowego Doktora pt. „Fractional Arithmetic for Convex Sets”.

Po zakończeniu uroczystości w Galerii Rektoratu odbył się poczęstunek dla zaproszonych gości.

Justyna Magda

WYSTĄPIENIE DZIEKANA WYDZIAŁU MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII NA UROCZYSTOŚCI WRĘCZENIA PROFESOROWI DIETHARDOWI PALLASCHKE TYTUŁU DOKTORA HONORIS CAUSA UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO W DNIU 14 CZERWCA 2010

Magnificencjo Rektorze, Przświetny Senacie, Czcigodny Doktorze Honorowy, Wielce Szanowni Państwo, przyznanie przez Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego tytułu doktora *honoris causa* Profesorowi Diethardowi Pallaschke jest z jednej strony zasłużonym wyróżnieniem go za jego znaczący wkład w rozwój matematyki, w rozwój współpracy naukowej między polskimi i niemieckimi matematykami i w rozwój zielonogórskiego środowiska matematycznego. Z drugiej zaś strony przyjęcie tego tytułu przez tak znakomitą osobę stanowi również powód do dumy dla naszej społeczności akademickiej. A jest to rzeczywiście powód do dumy, ponieważ Profesor Pallaschke jest matematykiem o znaczącym dorobku naukowym i cieszącym się dużym szacunkiem na całym świecie.

Profesora Dietharda Pallaschke poznałem 27 lat temu na jednej z konferencji organizowanej w Polsce na początku 1983 roku. Przebywając później przez półtora roku w jego Instytucie, byłem oczarowany niepowtarzalną atmosferą jaka tam panowała: pasjonujące dyskusje o matematyce połączone z anegdotami o matematykach, przeplatane pełnymi humoru dyskusjami o polityce oraz o zaletach

i wadach życia w Europie po obu stronach Łaby i Odry w pełnych napięcia latach osiemdziesiątych. Na krótszych lub dłuższych stażach byli u niego również inni zielonogórscy matematycy: prof. Michał Kisielewicz i prof. Jerzy Motyl oraz wielu znanych matematyków z innych polskich ośrodków, których miałem okazję poznać właśnie w Karlsruhe: prof. Czesław Olech, prof. Zbigniew Semadeni, prof. Danuta Przeworska-Rolewicz, prof. Stefan Rolewicz, prof. Lech Drewnowski.

Wielu matematyków, z którymi rozmawiałem i którzy mieli kontakty z Profesorem Pallaschke przyznaje, że wywarły one duży wpływ na ich kulturę matematyczną, zainteresowania i karierę naukową. Profesor Pallaschke również czerpał wiele z kontaktów z innymi, szczególnie z polskimi matematykami. Potwierdzeniem tego jest to, że blisko połowa jego obszernego dorobku naukowego liczącego ponad 80 publikacji powstała we współpracy z licznym gronem polskich matematyków, z których część jest z nami na tej sali. Dwóch z nich jest również współautorami jego liczących się na świecie monografií naukowych: *Foundation of Mathematical Optimization - Convexity without Linearity*, którą napisał wspólnie z prof. Stefanem Rolewiczem oraz *Pairs of Compact Convex Sets - Fractional Arithmetic with Convex Sets*, którą napisał wspólnie z prof. Ryszardem Urbańskim, obie wydane przez znane na świecie Wydawnictwo Kluwer Academic Publications. Na uwagę zasługuje również fakt, że Profesor Pallaschke przetłumaczył na język niemiecki dwie książki polskich matematyków: *Analizę funkcjonalną i teorię sterowania* autorstwa Stefana Rolewicza oraz *Rachunek wariacyjny ze wstępem do programowania matematycznego* autorstwa Juliana Ławrynowicza.

Obok swego bogatego dorobku naukowego ma prof. Diethard Pallaschke również okazały dorobek w kształceniu kadr naukowych. Wypromował on 15 doktorów, z których 4 jest już profesorami w znaczących uniwersytetach europejskich: w Cambridge, Dortmundzie, Duisburgu-Essen i Kolonii. Ma on również duże osiągnięcia w organizowaniu pracy naukowej, czego wyrazem jest przygotowanie wielu ważnych międzynarodowych konferencji i prace edytorskie w licznych czołowych czasopiśmie matematycznych.

Szanowni Państwo, kontakty prof. Dietharda Pallaschke z polskimi matematykami rozpoczęły się pod koniec lat 60. ubiegłego wieku, a więc ponad czterdzieści lat temu i trwają nieprzerwanie do dzisiaj. W chwili wprowadzenia w Polsce stanu wojennego Profesor Pallaschke był gościem Instytutu Matematyki PAN. Znał więc dobrze polskie realia tamtego okresu. Nie przeszkodziło mu to w przyjeździe do Polski dwa miesiące później, aby dowiedzieć się, jaka jest sytuacja polskich matematyków i pomóc w przygotowaniach do Światowego Kongresu Matematycz-

nego, który odbył się w Warszawie latem 1983 roku. Przez te czterdzieści lat bywał w Polsce kilka razy do roku, na konferencjach, w różnych instytutach matematycznych, gdzie wspólnie z polskimi kolegami przygotowywał kolejne publikacje i monografie. Brał również udział w kilku konferencjach organizowanych przez zielonogórskie środowisko matematyczne, w Żaganiu, Gronowie, czy Będlewie. W roku 1986 na Zjeździe Polskiego Towarzystwa Matematycznego w Kielcach wygłosił referat plenarny w języku polskim. Od początku semestru letniego Profesor Pallaschke jest gościem na naszym Uniwersytecie, gdzie wygłosił semestralny wykład *Generalized Convexity and Nonsmooth Optimization* na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii.

Szanowni Państwo, Hermann von Helmholtz powiedział, że „najbardziej praktyczną rzeczą na świecie jest dobra teoria”. Uważam, że tę myśl sławnego fizyka niemieckiego z XIX wieku potrafił dobrze rozwinąć Profesor Pallaschke w swojej pracy naukowej. Podkreślił to profesor Henryk Hudzik w swojej recenzji pisząc, że „punktem wyjścia do rozwijania teorii matematycznych [...] była zawsze u Profesora Pallaschke wiedza i przekonanie o ich dużym znaczeniu aplikacyjnym. Może właśnie dlatego tak chętnie nawiązywał kontakty naukowe z matematykami polskimi, którzy reprezentowali bardzo duży potencjał naukowy w zakresie teoretycznym, a nie zawsze mieli tak duże jak on rozeznanie w możliwościach zastosowań rozwijanych teorii”.

Magnificencjo Rektorze, Prześwietny Senacie, Czcigodny Doktorze Honorowy, Wielce Szanowni Państwo, Rada Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii występując w listopadzie 2009 do Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego o przyznanie prof. Diethardowi Pallaschke tytułu doktora *honoris causa* uznała go za godny naśladowania wzór wielkiego uczonego i nauczyciela oraz wspaniałego człowieka. Cieszą nas wyrazy poparcia i uznania za tę naszą inicjatywę, płynące z licznych polskich uniwersytetów. Z wielką radością przyjęliśmy więc fakt dołączenia prof. Dietharda Pallaschke do szacownego grona doktorów honorowych Uniwersytetu Zielonogórskiego uchwałą Senatu z dnia 24 marca 2010 r. na podstawie opinii Senatów UAM i UŚ oraz RN IM PAN i recenzji profesorów Romana Gera, Henryka Hudzika i Stefana Rolewicza. Jest to dla nas tym większa radość, że zielonogórskie środowisko matematyczne łączy z Profesorem Pallaschke liczne więzy przyjaźni. Z tej wielkiej przyjaźni, jaką nas obdarza będziemy czerpać przez wiele lat.

Andrzej Cegielski

Z OBRAD SENATU

» **Senat na nadzwyczajnym otwartym posiedzeniu w dniu 14 kwietnia 2010 r. oddał hołd pamięci osób tragicznie zmarłych w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem. Zebrani powstaniem z miejsc i minutą ciszy uczcili pamięć ofiar katastrofy.**

» **Senat na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 28 kwietnia 2010 r. podjął następujące uchwały:**

> Nr 269 w sprawie opinii dotyczącej zmiany struktury organizacyjnej Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu dotyczący powołania w strukturze organizacyjnej Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu w Katedrze Wychowania Fizycznego następujących zakładów:

1. Zakładu Przyrodniczych Podstaw Wychowania Fizycznego i Sportu,
2. Zakładu Społecznych Podstaw Wychowania Fizycznego i Sportu.

> Nr 270 w sprawie opinii dotyczącej zmiany struktury organizacyjnej Wydziału Humanistycznego.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Humanistycznego dotyczący zniesienia w strukturze organizacyjnej Wydziału Humanistycznego w Instytucie Historii Zakładu Nauk Pomocniczych Historii wraz z Pracownią Epigrafiki oraz pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Humanistycznego dotyczący powołania w strukturze organizacyjnej Wydziału Humanistycznego w Instytucie Historii Zakładu Nauk Pomocniczych Historii i Archiwistyki wraz z Pracownią Epigrafiki.

Nadto Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Wydziału Humanistycznego dotyczący powołania w strukturze organizacyjnej Wydziału Humanistycznego w Instytucie Historii - Zakładzie Demografii i Historii Gospodarczej, Pracowni Atlasu Historycznego Województwa Lubuskiego.

> Nr 271 w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2010.

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego uchwalił budżet Uniwersytetu Zielonogórskiego na rok 2010, zawarty w załącznikach nr 1 i nr 2 do niniejszej uchwały.

> Nr 272 - 275 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nieokreślony.

Senat wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z następującymi nauczycielami akademickimi mianowanymi na czas nieokreślony, w trybie art. 125 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 121 ust. 2 w zw. z § 205 ust.

3 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego:

1. dr. inż. Arturem Gramackim,
2. mgr. inż. Łukaszem Hładowskim,
3. dr. inż. Andreiem Karathevichem,
4. dr. inż. Krzysztofem Urbańskim.

> Nr 276 w sprawie uchylecia uchwały nr 400 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie wysokości narzutów i odpisów ogólnoucześnieanych.

Senat uchylił uchwałę nr 400 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie wysokości narzutów i odpisów ogólnoucześnieanych.

> Nr 277 zmieniająca uchwałę nr 159 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie uchwalenia regulaminu przyznawania nagród Rektora dla nauczycieli akademickich oraz wprowadzająca tekst jednolity regulaminu.

W regulaminie przyznawania nagród Rektora dla nauczycieli akademickich przyjętym uchwałą nr 159 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie uchwalenia regulaminu przyznawania nagród Rektora dla nauczycieli akademickich, zwanym dalej regulaminem, Senat wprowadził zmiany.

> Nr 278 zmieniająca uchwałę nr 101 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 26 kwietnia 2006 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim oraz wprowadzająca tekst jednolity Regulaminu studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Podjętą uchwałę Senat wprowadził zmiany w Regulaminie studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim. Senat przyjął także tekst jednolity Regulaminu studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim w wersji uwzględniającej zmiany wprowadzone niniejszą uchwałą, stanowiący załącznik do uchwały.

> Nr 279 w sprawie przyjęcia regulaminu przyznawania stypendiów Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego dla studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia oraz cudzoziemców odbywających studia jako stypendyści uczelni. Senat przyjął regulamin przyznawania stypendiów Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego dla studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia oraz cudzoziemców odbywających studia jako stypendyści uczelni, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

> Nr 280 zmieniająca uchwałę nr 165 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2010/2011.

Senat przyjął zmiany w uchwale nr 165 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2010/2011, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

» **Senat na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 26 maja 2010 r. podjął następujące uchwały:**

> Nr 281 w sprawie wyrażenia zgody na zabezpieczenie kredytu.

Senat wyraził zgodę na ustanowienie hipoteki kaucyjnej w wysokości 7.000.000 zł na rzecz Banku Millennium S.A. z siedzibą w Warszawie na nieruchomościach dotyczących księgi wieczystej KW nr ZG1E/00078666/9.

> Nr 282 w sprawie wyrażenia zgody na zmianę terminu spłaty kredytu.

Senat wyraził zgodę na zmianę umowy o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym nr 46/K/02 z dnia 24 października 2002 roku w wysokości 5.000.000,00 PLN, zaciągniętego w Banku Millennium S.A., polegającą na przedłużeniu terminu spłaty kredytu do dnia 15 czerwca 2011 roku.

> Nr 283 w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalania planów studiów i programów nauczania oraz planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów doszkalających.

Senat uchwalił wytyczne dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w sprawie uchwalania planów studiów i programów nauczania oraz planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów doszkalających.

> Nr 284 zmieniająca uchwałę nr 165 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2010/2011.

Senat przyjął zmiany w uchwale nr 165 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie

wie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2010/2011, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

> Nr 285 w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2011/2012.

Senat przyjął zasady i tryb rekrutacji na studia w roku akademickim 2011/2012. Szczegółowe zasady rekrutacji na kierunki studiów prowadzone na poszczególnych wydziałach określają załączniki do niniejszej uchwały.

> Nr 286 w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego w latach 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014.

Senat przyjął zasady i tryb rekrutacji na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego w latach 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

> Nr 287 w sprawie przyjęcia zasad i trybu rekrutacji na studia doktoranckie w roku akademickim 2011/2012.

Senat przyjął zasady i tryb rekrutacji na studia doktoranckie w roku akademickim 2011/2012.

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

» JM Rektor wydał zarządzenia:

> Nr 27 z dnia 19 kwietnia 2010 r. w sprawie wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne.

JM Rektor ustalił stawki podstawowe opłaty za zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych, obowiązujące od semestru zimowego roku akademickiego 2010/2011.

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

grafika	2 500,00 zł
malarstwo	2 500,00 zł
architektura wnętrz	2 500,00 zł
edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	2 400,00 zł
jazz i muzyka estradowa	2 400,00 zł
edukacja artystyczna w zakresie sztuki plastycznej	2 400,00 zł

WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

zarządzanie	1 900,00 zł
ekonomia	1 900,00 zł
bezpieczeństwo narodowe	1 900,00 zł

WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI, INFORMATYKI I TELEKOMUNIKACJI

elektronika i telekomunikacja	2 000,00 zł
-------------------------------	-------------

elektrotechnika	1 900,00 zł
informatyka (pierwszego stopnia)	2 000,00 zł
informatyka (drugiego stopnia, nauczycielska)	2 000,00 zł
automatyka i robotyka (pierwszego stopnia)	2 000,00 zł

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

filologia germańska	2 200,00 zł
filologia romańska	2 000,00 zł
filologia angielska	2 200,00 zł
filologia rosyjska	2 000,00 zł
filologia polska	1 600,00 zł
filozofia	1 600,00 zł
historia	1 600,00 zł
informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	1 800,00 zł
politologia	1 900,00 zł

WYDZIAŁ MECHANICZNY

mechanika i budowa maszyn	1 900,00 zł
zarządzanie i inżynieria produkcji	1 900,00 zł
edukacja techniczno-informatyczna	1 900,00 zł
inżynieria biomedyczna	1 900,00 zł
technologia drewna	1 900,00 zł

WYDZIAŁ NAUK BIOLOGICZNYCH

ochrona środowiska	1 900,00 zł
biologia	1 900,00 zł

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

pedagogika	2 000,00 zł
------------	-------------

socjologia	2 000,00 zł
wychowanie fizyczne (pierwszego stopnia)	2 000,00 zł
pielęgniarstwo (pierwszego stopnia)	2 500,00 zł

- > Nr 28 z dnia 21 kwietnia 2010 r. w sprawie wysokości nagród rektora dla nauczycieli akademickich.

JM Rektor ustalił wysokość nagród przyznawanych nauczycielom akademickim za osiągnięcia uzyskane w poprzednim roku kalendarzowym.

- > Nr 29 z dnia 23 kwietnia 2010 r. w sprawie powołania samodzielnego stanowiska Pełnomocnika Rektora ds. Niepełnosprawnych Studentów.

JM Rektor w pionie Prorektora ds. Studenckich utworzył samodzielne stanowisko Pełnomocnika Rektora ds. Niepełnosprawnych Studentów.

Zmiany zostały naniesione także w Rozdziale 4.2.2. Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego wprowadzonego zarządzeniem nr 11 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 listopada 2002 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > Nr 30 z dnia 23 kwietnia 2010 r. w sprawie zasad organizowania konferencji naukowych w Uniwersytecie Zielonogórskim.

JM Rektor wprowadził zasady organizowania konferencji naukowych w Uniwersytecie Zielonogórskim.

- > Nr 31 z dnia 26 kwietnia 2010 r. w sprawie zmiany struktury organizacyjnej pionu Prorektora ds. Jakości Kształcenia.

JM Rektor w strukturze organizacyjnej Pionu Prorektora ds. Jakości Kształcenia zniósł następujące jednostki administracyjne:

1. Dział ds. Jakości Kształcenia,
2. Dział ds. Organizacji Kształcenia.

W strukturze organizacyjnej Pionu Prorektora ds. Jakości Kształcenia utworzył jednostkę administracyjną Dział Kształcenia wraz z następującymi sekcjami:

1. Sekcja ds. Monitorowania Obciążeń Dydaktycznych,
2. Sekcja ds. Organizacji Kształcenia,
3. Sekcja ds. Jakości Kształcenia.

Zadania Działu Kształcenia oraz Sekcji ds. Monitorowania Obciążeń Dydaktycznych, Sekcji ds. Organizacji Kształcenia, Sekcji ds. Jakości Kształcenia określa załącznik do niniejszego zarządzenia.

- > Nr 32 z dnia 28 kwietnia 2010 r. uchylające zarządzenie nr 26 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu przyznawania nagród i stypendiów Rektora dla studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego.

JM Rektor uchylił zarządzenie nr 26 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu przyznawania nagród i stypendiów Rektora dla studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- > Nr 33 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie wysokości narzutów i odpisów ogólnouczelnianych.

JM Rektor zgodnie z przyjętym systemem zarządzania gospodarką finansową Uniwersytetu Zielonogórskiego ustalił narzuty i odpisy ogólnouczelniane skierowane na fundusz działalności ogólnej uczelni będący w dyspozycji Rektora.

- > Nr 34 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Humanistycznego.

JM Rektor w strukturze organizacyjnej Wydziału Humanistycznego w Instytucie Historii zniósł Zakład Nauk Pomocniczych Historii wraz z Pracownią Epigrafiki. W strukturze organizacyjnej Wydziału Humanistycznego w Instytucie Historii powołał Zakład Nauk Pomocniczych Historii i Archiwistyki wraz z Pracownią Epigrafiki.

Nadto JM Rektor w strukturze organizacyjnej Wydziału Humanistycznego w Instytucie Historii w Zakładzie Demografii i Historii Gospodarczej powołał Pracownię Atlasu Historycznego Województwa Lubuskiego.

- > Nr 35 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu.

JM Rektor w strukturze organizacyjnej Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu w Katedrze Wychowania Fizycznego powołał następujące zakłady:

- 1) Zakład Przyrodniczych Podstaw Wychowania Fizycznego i Sportu,
- 2) Zakład Społecznych Podstaw Wychowania Fizycznego i Sportu.

- > Nr 36 z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie limitu ilościowego prac dyplomowych przeznaczonych do kontroli w systemie plagiat pl. na Uniwersytecie Zielonogórskim.

JM Rektor ustalił limit ilościowy prac dyplomowych podlegających kontroli w ramach Systemu Plagiat pl. w okresie od 1 maja 2010 r. do 30 kwietnia 2011 r.

- > Nr 37 z dnia 25 maja 2010 r. w sprawie wysokości opłat za postępowanie związane z przyjęciem na studia w roku akademickim 2010/2011.

JM Rektor wprowadził opłaty za postępowanie związane z przyjęciem na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2010/2011 w następujących wysokościach:

- 150 złotych dla osób ubiegających się o przyjęcie na kierunki studiów, na które postępowanie kwalifikacyjne obejmuje sprawdziany uzdolnień artystycznych, a także na kierunek architektura wnętrz oraz architektura i urbanistyka,
- 100 złotych dla osób ubiegających się o przyjęcie na kierunki studiów, na których postępowanie kwalifikacyjne obejmuje sprawdziany sprawności fizycznej,
- 85 złotych dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia na pozostałe kierunki studiów.

Nadto JM Rektor wprowadził zasadę, iż kandydaci na studia drugiego stopnia legitymujący się dyplomami ukończenia studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim wnoszą opłaty rekrutacyjne o 30 zł niższe niż określone wyżej.

Joanna Bojarska
Biuro Prawne

TEKSTY UCHWAŁ I ZARZĄDZEŃ DOSTĘPNE SĄ
NA STRONIE INTERNETOWEJ
UNIwersytetu Zielonogórskiego POD ADRESEM:
<http://www.uz.zgora.pl/ap/>

SUKCESY NASZYCH PRACOWNIKÓW

ZŁOTY MEDAL ALBERTA SCHWEITZERA DLA PROF. ZBIGNIEWA IZDEBSKIEGO

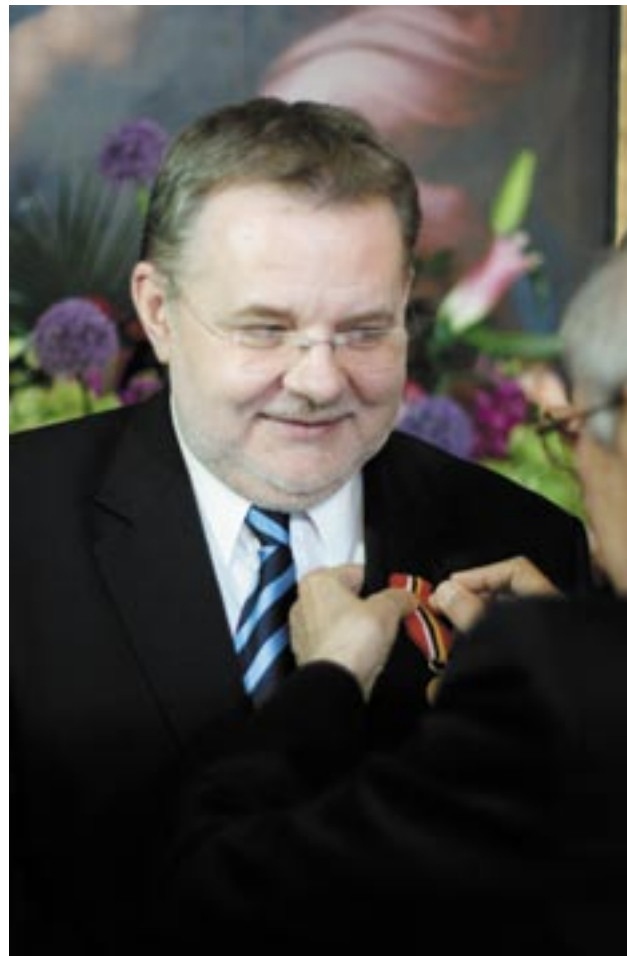
5 maja 2010 roku, w Sali Koncertowej Zamku Królewskiego w Warszawie, odbyło się XVII Międzynarodowe Sympozjum pt.: *Humanizm a medycyna przyszłości*. Sympozjum organizowane było wspólnie przez Polską Akademię Medycyny i Albert Schweitzer World Academy of Medicine. W spotkaniu udział wzięło dwóch Laureatów Nagrody Nobla - prof. Martin Chalfie (USA) i prof. Avram Hershko (Izrael), którzy otrzymali stopnie Doctor honoris causa.

Martin Chalfie, wraz z Osamu Shimomura i Rogerem Tsienem, uhonorowany został Nagrodą Alfreda Nobla za odkrycie zielonego białka fluoryzującego, natomiast Avram Hershko, wraz z Aaronem Ciechanoverem i Irwinem Rose'em, za odkrycie procesu degradacji białek w komórkach, w którym bierze udział białko o nazwie ubiquityna.

Podczas sympozjum swoje wystąpienia wygłosili: prof. Andrzej Kułakowski *Nanomedycyna*, prof. Ewa Bartnik *Medycyna Genetyczna*, prof. Jacek Malejczyk *Medycyna rekonstrukcyjna - transplantacja komórkowa i tkankowa*, prof. Barbara Romanowska-Łakomy *Medycyna w stronę duchowości*.

W trakcie sympozjum nowym członkom Polskiej Akademii Medycyny przyznane zostały dyplomy. Wręczono również Złote Medale Alberta Schweitzera.

Prof. Zbigniew Izdebski został przyjęty do grona laureatów Złotego Medalu Alberta Schweitzera. Odznaczenie to przyznawane jest za wielkie zasługi dla humanizmu

NADANIE ODZNACZENIA ALBERTA SCHWEITZERA GOLD MEDAL PRZEZ PREZYDENTA AKADEMII PROF. KAZIMIERZA WIELŃSKIEGO

i medycyny. Jest to symbol wdzięczności dla tych, którzy tworzą trwałe wartości i przyczyniają się do powstania lepszego świata dla całej ludzkości.

Wojciech Ronatowicz

PO UROCZYSTEJ DEKORACJI PROF. ZBIGNIEW IZDEBSKI W GRONIE LAUREATÓW NAGRODY NOBLA - PROF. MARTIN CHALFIE I PROF. AVRAM HERSHKO ORAZ DOKTORANTKI ANNY PASZKOWSKIEJ

NOWE HABILITACJE

> DR HAB. INŻ. WOJCIECH ECKERT

Zakład Budownictwa Ogólnego i Architektury

Wojciech Eckert urodził się 23 kwietnia 1958 r. w Rzepinie. W 1977 r. rozpoczął studia na Wydziale Budownictwa Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze, które ukoń-

tu Pracowni Konserwacji Zabytków w Poznaniu (do dnia rozwiązania placówki). W tym czasie nadzorował realizację kilkunastu dużych prac konserwatorskich na terenie województwa zielonogórskiego oraz kilkudziesięciu prac projektowych. Praca w PKZ była dla Wojtka dużym dowiadzczeniem dlatego, iż nauczyła go kierowania ludźmi i, a może przede wszystkim, praktycznego spojrzenia na szeroko rozumianą ochronę i konserwację zabytków.

Równocześnie prowadził intensywne badania architektury militarnej, szczególnie miejskich systemów obronnych.

czył w 1982 r. z wynikiem bardzo dobrym. Za swoją pracę dyplomową pt.: *Badania techniczno-konserwatorskie i projekt adaptacji barokowego pałacu Promnitzów w Żarach na Muzeum Kultury Materialnej* został wyróżniony przez Ministra Kultury w konkursie na najlepszą pracę magisterską. W tym samym roku rozpoczął pracę w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Zielonej Górze na stanowisku asystenta.

W pracy na Uczelni rozwijał swoje zainteresowania budownictwem tradycyjnym, historią architektury, ochroną zabytków a szczególnie historią systemów obronnych na terenie Środkowego Nadodrza. Aby uzupełnić wykształcenie, rozpoczął studia podyplomowe w zakresie konserwacji zabytków na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej, które ukończył w 1986 r. z wynikiem bardzo dobrym.

Zainteresowania i pasje naukowe związane z ochroną dziedzictwa kultury materialnej starał się zawsze łączyć z praktyką. Od dnia 25 stycznia 1990 r. do 30 listopada 1990 r. pełnił funkcję kierownika Zielonogórskiego Oddzia-

Przeprowadził szereg kwerend archiwalnych w archiwach i bibliotekach w Polsce oraz w Niemczech, Austrii, Szwecji i Czechosłowacji.

7 kwietnia 1993 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: *Twierdza Głogów w procesie rozwoju nowożytnej sztuki fortyfikacyjnej (XVII - XIX w.)* uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych. Rozprawa ta, decyzją Rady Wydziału Architektury Politechniki Wrocławskiej, została wyróżniona.

Od tego czasu pracował jako adiunkt w Zakładzie Budownictwa Ogólnego i Architektury Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze przekształconej w 1996 r. w Politechnikę Zielonogórską, a w 2001 r. w Uniwersytet Zielonogórski.

Obecnie jest kierownikiem Zakładu Budownictwa Ogólnego i Architektury w Instytucie Budownictwa na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego. Badania naukowe związane z architekturą obronną są w dalszym ciągu podstawą jego aktywności naukowej.

W latach 1996-1998 prowadził badania zespołu średniowiecznych fortyfikacji Żar. Efektem tych badań było opracowanie pt. *Badania techniczno-konserwatorskie wraz z koncepcją zagospodarowania dla celów turystycznych relikwów średniowiecznego systemu obronnego Żar*. Opracowanie to było podstawą do powstania kolejnych, szczegółowych opracowań architektoniczno-budowlanych dotyczących np. budowy ganków bojowych na koronie murów obronnych, rekonstrukcji dachu baszty przy ul. Cichej, zagospodarowania ulicy Cichej, zagospodarowania Wieży Bramy Dolnej i wielu innych. Od tego czasu zespół obronny Żar stał się jedną z ciekawszych atrakcji turystycznych miasta.

12 maja 1997 r. został powołany przez Generalnego Konserwatora Zabytków w skład Rady Programowo-Koordynacyjnej Krajowego Programu Ministerstwa Kultury i Sztuki „Ochrona i Konserwacja Architektury Obronnej”. Praca w Radzie spowodowała, że prowadzone przez Wojtkę badania stały się elementem większego przedsięwzięcia naukowo-badawczego.

15 października 1997 r. został powołany na Rzecznik Ministra Kultury i Sztuki w dziedzinie ochrony zabytków nieruchomych, w specjalności rewaloryzacja zabytkowych zespołów architektonicznych - architektura obronna. W tym samym roku został powołany przez Wojewodę Zielonogórskiego na członka Rady Lubuskiego Muzeum Wojskowego w Drzonowie.

Duża ilość prowadzonych prac, zarówno badawczych, projektowych jak i wykonawczych, spowodowała, że niezbędnym stało się skupienie osób zajmujących się tą tematyką w jednej grupie. Powoli, w ciągu kilku lat, stworzył zespół, który obecnie jest trzonem Zakładu Budownictwa Ogólnego i Architektury, którym kieruje. Są to specjaliści z różnych dziedzin naukowych związani z szeroko pojętą ochroną dziedzictwa kultury materialnej (konstruktorzy, architekci, technolodzy, materiałoznawcy, urbaniści, historycy techniki).

Jednocześnie rosnące potrzeby rynku spowodowały konieczność kształcenia kadr w zakresie ochrony zabytków. W związku z tym, właśnie z jego inicjatywy oraz dzięki dużemu wysiłkowi pracowników Zakładu Budownictwa Ogólnego i Architektury, w 2001 r. w Instytucie Budownictwa została uruchomiona nowa specjalność: Renowacja Budynków i Modernizacja Obszarów Zabudowanych. Specjalność ta cieszy się dużym zainteresowaniem studentów. Prace dyplomowe, które powstają w ramach tej specjalności są bardzo wysoko oceniane przez komisje egzaminacyjne. Opracowania te mają również walor praktyczny. Wszystkie dotyczą zabytków znajdujących się na terenie miejscowości zamieszkałych przez dyplomantów. Wiele z tych opracowań zostało zrealizowanych.

Równocześnie z prowadzeniem zajęć dydaktycznych oraz badań naukowych Wojtek Eckert aktywnie uczestniczył w pracach między innymi projektowych na rzecz miasta Zielona Góra. W związku z tym Prezydent Miasta zaproponował mu współpracę związaną z reprezentowaną przez niego specjalnością. W okresie od 21 czerwca 1999 r. do 31 marca 2001 r. pełnił funkcję Pełnomocnika Prezydenta Zielonej Góry ds. Rewitalizacji. W tym czasie opracował program rewitalizacji zielonogórskiej starówki, który stał się podstawą do dalszych opracowań planistycznych.

W latach 2000-2002 prowadził badania nowożytnego systemu obronnego Kostrzyna. Efektem tych badań było zgromadzenie dużej ilości materiałów ikonograficznych (mapy, plany, rysunki detali itp.) twierdzy kostrzyńskiej od czasu jej powstania do czasu likwidacji. Rozpoczęte równocześnie i prowadzone na wielką skalę badania arche-

ologiczne pozwoliły na przeprowadzenie badań architektonicznych i techniczno-konserwatorskich. Przeprowadził inwentaryzację i badania odsłoniętych relikwów twierdzy: Wielkiego Nadszańca, Bramy Sarbinowskiej, fragmentów kurtyn i innych budowli. Oprócz znaczenia naukowego badania te miały również znaczenie praktyczne. Opracował m. in. opinie dotyczące możliwości budowy w sąsiedztwie relikwów twierdzy nowych budowli.

Za swoją dotychczasową działalność 21 listopada 2001 r. Wojtek został wyróżniony przez Ministra Kultury Rzeczypospolitej Polskiej Złotą Odznaką Za Opiekę Nad Zabytkami.

W latach 2002-2003 prowadził badania średniowiecznego systemu obronnego Zielonej Góry. Zielona Góra posiada niewiele relikwów dawnych murów obronnych. Jednak jego sentymentalny związek z tym miastem był powodem, aby cykl planowanych publikacji zwartych rozpocząć właśnie od Zielonej Góry. W 2003 r. wydana została monografia pt.: *Fortyfikacje Zielonej Góry*. Jednocześnie opracował projekt pt.: *Propozycje zagospodarowania dla celów turystycznych relikwów średniowiecznego systemu obronnego Zielonej Góry*. Na podstawie tego opracowania powstały szczegółowe projekty ekspozycji i wykorzystania pozostałości systemu obronnego miasta.

Obok pracy naukowo-badawczej, projektowej i dydaktycznej aktywnie uczestniczy w pracach społecznych. W latach 1994-2000 był prezesem Zielonogórskiego Oddziału Towarzystwa Przyjaciół Fortyfikacji. W tym czasie zorganizował kilka sesji naukowych pt.: *Fortyfikacje na Ziemi Lubuskiej*, w których aktywnie uczestniczyli młodzi pasjonaci i badacze architektury obronnej. Wraz z nimi prowadził badania systemów obronnych (zwłaszcza XX-wiecznych) na terenie województwa lubuskiego. Prace młodych naukowców i pasjonatów architektury obronnej publikowane były w zeszytach sesyjnych. Brał również udział w pracach społecznych rozumianych znacznie szerzej. Od 2001 r. jest członkiem stowarzyszenia „Nasze Dzieci”, które m.in. przeprowadziło adaptację przedwojennego budynku znajdującego się na terenie Państwowego Pogotowia Opiekuńczego na tzw. mieszkania usamodzielnienia. Dzięki m. in. jego pracy (projekt, nadzór, praca fizyczna) powstało dziewięć mieszkań dla dzieci z Pogotowia. Obecnie na tych samych zasadach, na terenie przyległym do kościoła św. Józefa Oblubieńca, realizowany jest budynek hospicjum.

Od 2004 r. brał aktywny udział w polsko-niemieckim programie naukowo-badawczym *Miasta w Sieci Europejskiej (Städte im Europäischen Netzwerk)* zorganizowanym przez Uniwersytet Zielonogórski oraz FH Lausitz Planungsgruppe abv GmbH w Cottbus. Celem programu są działania na rzecz rozwoju miast i oświaty w euroregionie Szprewa-Nysa-Bóbr.

Na kierunkach technicznych również ważna jak nauka teorii jest praktyka. Dlatego od początku swojej pracy na Uczelni organizował dla studentów kierunku *budownictwo* zajęcia praktyczne. Są to najczęściej inwentaryzacje oraz oceny stanu technicznego zabytkowych budowli na terenie województwa. Prowadził również praktyki, w czasie których wraz ze studentami pracuje fizycznie przy obiektach zabytkowych. Prace te są również pracami społecznymi.

W związku z dynamicznie rozwijającymi się badaniami architektury obronnej na terenie województwa lubuskiego, w Instytucie Budownictwa Uniwersytetu Zielonogórskiego został uruchomiony program naukowy pt.: *Fortyfikacje Środkowego Nadodrza*. Jedną z największych i najważniejszych twierdz na tym terenie była twierdza Głogów. W latach 2004-2005, w ramach tego programu, przeprowadził uzupełniające badania systemu obronnego miasta.

Odbudowa starówki głogowskiej, a co za tym idzie, prowadzone na szeroką skalę badania archeologiczne i architektoniczne dostarczyły wielu nowych informacji związanych z dziejami twierdzy. Efektem tych badań jest wydana w 2006 r. książka pt.: *Fortyfikacje Głogowa*.

Dorobek naukowy pracowników Zakładu Budownictwa Ogólnego i Architektury stał się na tyle znaczący, że wraz z pracownikami Zakładu podjął się organizacji ogólnopolskiej konferencji pt.: *Renowacja Budynków i Modernizacja Obszarów Zabudowanych*, która odbywa się cyklicznie od 2005 r. w Uniwersytecie Zielonogórskim. Od początku jest sekretarzem naukowym tej konferencji.

Od 2005 r. jest członkiem Wojewódzkiej Rady Ochrony Zabytków przy Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorze Zabytków. Opinie Rady, dotyczące największych i najważniejszych przedsięwzięć konserwatorskich prowadzonych na obszarze województwa lubuskiego, są ważnym, merytorycznym wsparciem decyzji wydawanych przez WKZ.

Również w 2005 r. został powołany na członka Miejskiej Komisji Urbanistycznej przy Prezydencie Miasta.

W 2006 r. podjął się redakcji 32 tomu Rocznika Lubuskiego. Rocznik Lubuski jest wydawnictwem bardzo ważnym i znaczącym dla lokalnego środowiska naukowego. Wydawany jest przez Lubuskie Towarzystwo Naukowe. Tom 32 nosi tytuł: *Dziedzictwo Kulturowe Środkowego Nadodrza*. Oprócz wstępu publikacja zawiera szesnaście rozdziałów poświęconych prezentacji wyników badań naukowych prowadzonych na obszarze Środkowego Nadodrza przez badaczy zajmujących się zarówno dziedzictwem kulturowym materialnym jak i niematerialnym.

W 2006 r. podjął współpracę z Fundacją „Fara Gubińska - Centrum Spotkań Polsko Niemieckich”. Podstawowym celem działalności Fundacji jest odbudowa największego gotyckiego kościoła w polsko-niemieckim pasie przygranicznym. Na rzecz Fundacji wykonał oceny stanu technicznego wieży oraz korpusu głównego świątyni. Te pierwsze opracowania wraz z opracowaniami z innych dyscyplin naukowo-badawczych (archeologia, historia, historia sztuki, historia architektury itp.) będą podstawą dla ustalenia kierunków i sposobu odbudowy Fary.

Dzięki dużej aktywności, w szeroko pojętych pracach konserwatorskich, Wojtek miał możliwość zdobycia dużego doświadczenia zawodowego. Jest autorem wielu opinii konserwatorskich, ekspertyz, ocen stanu technicznego, projektów technicznych i innych opracowań związanych z zabytkami.

Od 4 maja 2005 r. pełni funkcję dyrektora Regionalnego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w Zielonej Górze. Zorganizował pracę tego Ośrodka od podstaw. Przeprowadził remont opuszczonych pomieszczeń w budynku zielonogórskiego ratusza. Wyposażył Ośrodek w meble i sprzęt komputerowy. Zatrudnił pracowników reprezentujących różne specjalności. Działalność Regionalnego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w Zielonej Górze jest ważnym ogniwem w pracach wielu instytucji województwa zajmujących się ochroną zabytków.

Najwięcej jednak czasu i pasji poświęcał pracy naukowej i dydaktycznej. Kierując Zakładem Budownictwa Ogólnego i Architektury, wraz z całym zespołem, podjął prace nad dwoma kierunkami badawczymi. Pierwszy, prowadzony w ramach badań własnych, dotyczy kryteriów, metod i instrumentów w procesach renowacji budynków i modernizacji obszarów zabudowanych. Drugi, prowadzony w ramach badań statutowych, dotyczy problemów konstrukcyjnych, materiałowych oraz technologicznych i organizacyjnych budownictwa. Za działalność naukową i dydaktyczną wielokrotnie otrzymywał nagrody i wyróż-

nienia Rektora (m.in.: Nagroda Rektora WSI II stopnia za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej w 1994 r., Nagroda Rektora WSI stopnia III za osiągnięcia w dziedzinie naukowej w 1985 r., Nagroda Rektora WSI stopnia III za osiągnięcia w dziedzinie naukowej w 1987 r., Nagroda Rektora UZ za osiągnięcia organizacyjne w 2002 r., Nagroda Rektora UZ II stopnia zespołowa za osiągnięcia naukowe w 2006 r., Nagroda Rektora UZ za cykl publikacji związanych z ochroną dóbr kultury woj. lubuskiego w 2006 r.).

Jest promotorem ok. 70 prac magisterskich i ok. 40 prac inżynierskich. Wszystkie są tematycznie związane z renowacją budynków i modernizacją obszarów zabudowanych.

Badania relikwów architektury obronnej w dalszym ciągu są podstawą jego pracy naukowej. Jednak ogromny materiał badawczy oraz duża ilość obiektów spowodowały, że skupił się na zabytkach architektury obronnej okresu nowożytnego. W zakresie jego zainteresowań znalazły się miejskie systemy obronne zlokalizowane wzdłuż Odry. Twierdze Koźle, Brzeg, Wrocław, Głogów, Kostrzyn, Szczecin tworzą pewien odrębny system obronny, który można było poddać naukowym badaniom. W badaniach tych fortyfikacje nadodrzańskie widziane są jako zespół budowli inżynierskich służących do obrony miejsca, ale także jako wielki system ufortyfikowania granic. Uwagę na to zwrócili już w latach 30-tych XX wieku niemieccy uczeni. Również w powojennej literaturze przedmiotu wskazywano na związki tych sześciu systemów obronnych w okresie pomiędzy XVII a XIX wiekiem, czyli od czasu przekształcenia się tych systemów ze średniowiecznych w nowożytne, aż do ich upadku. Efektem wieloletnich badań archiwalnych, literaturowych oraz terenowych jest rozprawa habilitacyjna pt.: *Fortyfikacje nadodrzańskie w procesie rozwoju nowożytnej sztuki fortyfikacyjnej w XVII-XIX w.* wydana przez Oficynę Wydawniczą Uniwersytetu Zielonogórskiego w 2007 r.

Jak wspominałem, praca ta jest syntetycznym podsumowaniem wyników badań naukowych nad systemem miast - twierdz w określonym przedziale czasowym i miejscu. Należy mieć nadzieję, że będzie ona jednocześnie początkiem prowadzonych na szerszą skalę badań służących nie tylko celom poznawczym, ale i mających znaczenie praktyczne (np. ochrona krajobrazu kulturowego, planowanie przestrzenne, rozwój urbanistyczny, zabytki architektury techniki itp.).

> Hobby Wojtka Eckerta to:

Architektura obronna

Sport: zimą narty, latem motocykl, żaglówka

Sztuka: kolekcja XVII i XVIII wiecznych miedziorytów z sylwetkami miast Środkowego Nadodrza, sztuka współczesna, malarstwo artystów zielonogórskich: Felchnerowski (Klem), Szpakowski, Nowicki, Bierwaczek, Gwizdała i inni., grafika twórców polskich, Podróże: cała Europa, Ameryka Północna, częściowo Afryka i Azja

Czas wolny: odkrywanie uroków Puszczy Rzepińskiej, praca społeczna (budowa domu usamodzielnienia przy Pogotowiu Opiekuńczym w Zielonej Górze, remont XVIII-wiecznego drewnianego kościoła w Radzikowie koło Gądkowa Wlk., remont szachulcowego kościoła w Radachowie koło Ośna Lubuskiego), muzea, galerie, wystawy, wernisaże (ostatnio wystawa malarstwa Fridy Kahlo w Berlinie)

Muzyka: każda z wyróżnieniem klasycznej od XIX do początku XX w., polska lata 60-te XX w., etniczna, jazz tradycyjny.

Marek Dankowski

> DR HAB. BARTŁOMIEJ NAJBAR

Zakład Ekologii Stosowanej

Bartłomiej Najbar urodził się w 1963 r. w Jarosławiu (woj. podkarpackie). Szkołę podstawową (sportową) i I Liceum Ogólnokształcące im. E. Dembowskiego ukończył w Zielonej Górze, po czym rozpoczął studia na Wydziale Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego na kierunku Biologia. Na 5. roku studiów opuścił Polskę i po 2. latach emigracji w 1990 r. ukończył studia na Wydziale Nauk Biologicznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na kierunku Biologia i Ochrona Środowiska. Tematem jego pracy magisterskiej były *Kózkowate Cerambycidae Ziemi Lubuskiej* (rodzina chrząszczy).

Pracę zawodową jako pracownik naukowo-techniczny rozpoczął z końcem 1990 r. w Instytucie Inżynierii Sanitarnej Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze, a w 1991 r. przeszedł na stanowisko pracownika naukowo-dydaktycznego. Po studiach wiedzę z zakresu ochrony środowiska pogłębiał w latach 1992-1994 będąc studentem międzynarodowych studiów Europäisches Integrationsstudium Umweltwissenschaften (EIPOS) na Technicznym Uniwersytecie w Dreźnie.

W 1993 r. pod opieką prof. Adama Solskiego i dr hab. Andrzeja Jędrzaka rozpoczyna badania biologii zbiorników powyrobiskowych w Łuku Mużakowa, co było tematem jego rozprawy doktorskiej pt.: *Biologiczne i chemiczne wskaźniki stopnia zeutrofizowania zbiorników powstałych po eksploatacji węgla brunatnego w okolicach Łęknicy, Trzebiela i Tuplic*, którą w Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Wrocławskiej obronił w 1997 r.

W tym czasie jego zainteresowania naukowe związane były także z innymi grupami tematycznymi:

- 1) biologią, ekologią i aktywną ochroną wybranych rodzimych gatunków gadów;
- 2) oddziaływaniem barier antropogenicznych na stan populacji zwierząt;
- 3) badaniami faunistycznymi herpetofauny Polski.

Tematyka zoologiczna w początkach pracy zawodowej była naturalną kontynuacją obserwacji prowadzonych już w okresie młodzieńczym. Obejmowały one zwłaszcza populację węża Eskulapa, którego szczątkowe stanowiska zlokalizowane są w dolinie rzeki San w paśmie Otrytu (Bieszczady). Dzięki wieloletnim obserwacjom bieszczadzkie populacje węża Eskulapa należą obecnie do najlepiej poznanych w Europie Środkowej. Wyniki badań umożliwiły sprecyzowanie niezbędnych działań ochronnych prowadzonych w Parku Krajobrazowym Doliny Sanu podczas realizacji w latach 90. XX w. i w 2009 r. programu „Ochrony gatunkowej węża Eskulapa oraz zachowania różnorodności biologicznej na terenie rezerwatu Krywe”. Kolejnymi gatunkami, którym w ostatnich latach B. Najbar poświęcił najwięcej uwagi są gniewosz plamisty i żółt błotny. Od 1999 r. prowadzi on badania populacji tych zwierząt w dolinie rzeki Ilanki (Puszcza Rzepińska), gdzie są one systematycznie monitorowane. W latach 1999-2010 wyhodował m.in. niemal 230 żółwi błotnych, które zasiliły lokalne populacje tych gadów w zachodniej Polsce.

Bartłomiej Najbar był współautorem i wykonawcą kilku badawczych programów naukowych, z których obecnie realizowana jest „Genetyczna i filogeograficzna charakterystyka krajowej populacji żółwia błotnego *Emys orbicularis* (L)”. Jest on także ogólnokrajowym koordynatorem „Monitoringu gatunków /żółwia błotnego, gniewosza plamistego, węża Eskulapa/ i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000”.

Podstawą habilitacji B. Najbara była monografia *Biologia i ochrona żółwia błotnego Emys orbicularis (L.) w zachodniej Polsce* wydana przez Uniwersytet Zielonogórski w 2008 r. Kolokwium habilitacyjne odbyło się w lutym 2010 r. na Wydziale Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego.

Na Uniwersytecie Zielonogórskim prowadzi on zajęcia z Biologii i Ekologii, Ochrony Przyrody i Podstaw Ochrony Środowiska.

Od 2005 r. pełni obowiązki kierownika Zakładu Ekologii Stosowanej Instytutu Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Popularyzacja wiedzy zawsze stanowiła dla B. Najbara bardzo istotny element pracy zawodowej. W latach 1993-2004 był organizatorem 7 autorskich wystaw fotograficznych prezentujących herpetofaunę Polski i przyrodę Ziemi Lubuskiej. Tytuły wystaw, miejsce i okres ich prezentacji były następujące:

- > Płazy i gady Polski (Wyższa Szkoła Inżynierska w Zielonej Górze; 1993 r.);
- > Gady - zwierzęta ginące (Wyższa Szkoła Inżynierska w Zielonej Górze, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Zielonej Górze; 1993/1994 r.);
- > Płazy i gady Polski - zwierzęta zagrożone wyginięciem (Politechnika Zielonogórska; 1994/1995 r.);
- > Leśne krajobrazy (Politechnika Zielonogórska; 1997 r.);
- > Jeziora pokopalniane w okolicach Łęknicy (Politechnika Zielonogórska, Miejski Ośrodek Kultury w Łęknicy; 1998 r.);
- > Herpetofauna Przemkowskiego Parku Krajobrazowego (Politechnika Zielonogórska, Przemkowski Park Krajobrazowy w Przemkowie; 2001 r.);
- > Czynna ochrona żółwia błotnego *Emys orbicularis* (L.) na Ziemi Lubuskiej w latach 1998-2004 (Uniwersytet Zielonogórski; 2004 r.).

W latach 1995-2008 był opiekunem studenckiego koła naukowego „Czysta Woda”. W ramach działalności koła pod jego kierownictwem realizowano m. in. następujące projekty badawcze:

- > Płazy i gady Przemkowskiego Parku Krajobrazowego (1999-2000);
- > Płazy i gady leśnych rezerwatów przyrody w rejonie Zielonej Góry i Nowej Soli (2001 r.);
- > Chronimy płazy przed zasypaniem (2003-2005).

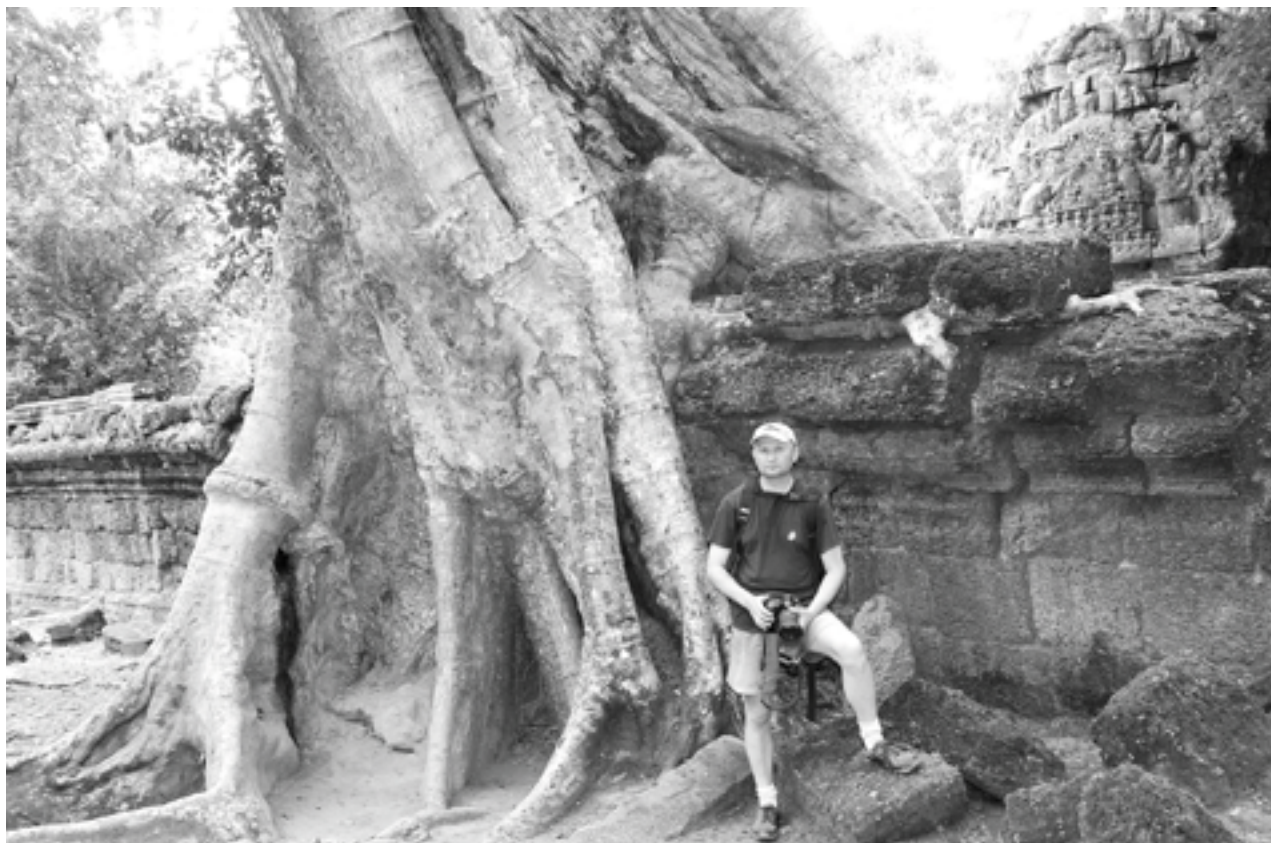
Od 1990 r. jest członkiem Okręgowej Komisji Olimpiady Biologicznej dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Bartłomiej Najbar jest autorem lub współautorem 11 monografii, 3 rozdziałów w monografiach, ponad 90 artykułów naukowych, popularnonaukowych, opinii i ekspertyz. Wyniki swoich badań prezentował na licznych konferencjach w kraju i za granicą. Był opiekunem ponad 30 prac magisterskich.

Za działalność naukową i dydaktyczną otrzymał indywidualne nagrody: Rektora Politechniki Zielonogórskiej (1997 r.), Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego (2002 r., 2005 r., 2006 r., 2007 r., 2008 r.). Szczególną nagrodę przyznała mu Pani Prezydent miasta Zielona Góra (2005 r.) za całokształt prac na rzecz ginących gatunków zwierząt województwa lubuskiego. Z kolei za cykl zdjęć prezentujących zagrożoną krajową herpetofaunę otrzymał wyróżnienie w Ogólnopolskich Fotograficznych Mistrzostwach Polski (1993 r.).

Poza badaniem i ochroną zwierząt, do prawdziwych pasji B. Najbara należy fotografowanie przyrody, wędrowanie po Bieszczadach i podróżowanie do nieco dalszych zakątków Ziemi.

Marek Dankowski

FESTIWAL NAUKI ZIELONA GÓRA 2010

Szanowni Państwo,

Festiwal Nauki, Zielona Góra 2010 już za nami. Z siedmioletnich już doświadczeń organizatorów wynika, że był to jeden z najbardziej udanych Festiwali. Frekwencja w niedzielne popołudnie przekroczyła nasze najśmielsze oczekiwania. Powód chyba jest prosty - dobra pogoda, ale przede wszystkim mnogość i atrakcyjność projektów przygotowanych przez naszych naukowców. Była to niezwykle atrakcyjna forma promocji Uniwersytetu. W związku z tym pragnę podziękować koordynatorom wydziałowym oraz wszystkim kierownikom projektów zrealizowanych podczas niedzielnej imprezy na zielonogórskim deptaku oraz pokazów i wykładów w kampusach uczelni.

Wyrażam również głębokie uznanie i serdeczne podziękowanie dla sponsorów tegorocznego Festiwalu Nauki, dzięki którym impreza ta mogła dojść do skutku. W gronie tym znaleźli się:

- > Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- > Prezydent Miasta Zielona Góra - Janusz Kubicki
- > Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie - oddział Zielona Góra
- > JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego - prof. Czesław Osękowski.

Dziękuję również wszystkim patronom honorowym, oraz patronom medialnym, dzięki którym impreza nasza zyskała rangę ważnego wydarzenia w regionie.

Oczywiście Festiwal nie mógłby się odbyć bez zaangażowania pracowników administracyjnych Uniwersytetu Zielonogórskiego. To dzięki ich pracy i zaangażowaniu możemy powiedzieć, że impreza odniosła sukces. Bardzo dziękuję: Ewie Sapeńko - koordynatorowi imprezy, Biuru Promocji, Działowi Nauki. Bez pomocy i zaangażowania Działów: Zaopatrzenia, Transportu, Gospodarczego, Technicznego, Socjalnego oraz Studium Wychowania Fizycznego i Kwestury impreza po prostu nie doszła by do skutku. Dziękuję również pracownikom Działu Współpracy z Zagranicą, Pionu Prorektora ds. Jakości Kształcenia oraz studentom zaangażowanym w pomoc przy organizacji imprezy.

Festiwal Nauki, Zielona Góra 2010 to już historia, ale za rok będziemy świętować 10-lecie Uniwersytetu Zielonogórskiego. Festiwal będzie więc okazją, aby to święto mogli uczcić również mieszkańcy miasta i całego regionu.

prof. Tadeusz Kuczyński
Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą

W ramach tegorocznego Festiwalu Nauki Wydział Fizyki i Astronomii w niedzielnej części zaproponował pokaz doświadczalny *Niecodzienne pomiary, niecodzienne eksperymenty* przygotowany przez mgr. Sebastiana Kruka. Pokaz ten odbył się na zielonogórskim deptaku i prezentował wiele ciekawych doświadczeń dostosowanych do wiedzy nawet bardzo młodych odbiorców. Również z myślą o dzieciach i młodzieży odbyły się na deptaku konkursy fizyczne z nagrodami (projekt dr Stefana Jerzyniaka). W przygotowanie i przeprowadzenie konkursów włączyli się bardzo aktywnie studenci fizyki. Zaprezentowane zostały również pokazy doświadczeń szkół przygotowane we współpracy z nauczycielami.

W Muzeum Wina odbył się wykład *Stworzenie i koniec*

Organizator:

Sponsorzy:

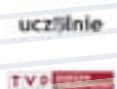
Patronat honorowy:

Współpracownicy:

Patronat medialny:

mikroskop czy horoskop?

świata - ile fizyki jest w mitach (dr Joanna Borgensztajn). W trakcie wykładu poruszone zostały kwestie wierzeń starożytnych kultur na temat powstania Wszechświata i jego hipotetycznego końca. Następnie zostały one skonfrontowane z obecną wiedzą naukową na ten temat, czyli hipotezą Wielkiego Wybuchu.

Również w Muzeum Wina odbyła się dyskusja panelowa *Mit, przesąd, nauka*, której moderatorem był prof. Andrzej Drzewiński. Za proszeni goście (prof. Janusz Gil i prof. Giorgi Melikidze reprezentujący Instytutu Astronomii oraz prof. Piotr Rozmej reprezentujący Instytut Fizyki) próbowali wspólnie znaleźć odpowiedzi na pytania:

- > Czy astronom może wierzyć w astrologię?
- > Czy fizyk może uzasadnić teleportację i telepatię?

- > Czy istotnie nic się nie porusza prędzej od światła?
- > Czy zagrażają nam eksperymenty przygotowywane w Wielkim Zderzacz Hadrónów
- > Czy globalne ocieplenie jest mitem?
- > Czy w 2012 ruszą kontynenty a wulkany wybuchną?

W części wydziałowej (poniedziałek) zaprezentowane zostały następujące wykłady, adresowane głównie do młodzieży:

- > prof. Mirosław Dudek *Nanotechnologia: rewolucja czy zagłada?* - wykład na temat świata w skali "nano", prezentujący między innymi zarówno korzyści płynące ze stosowania nanotechnologii w urządzeniach elektronicznych jak i zagrożenia płynące ze stosowa-

- nia nanomateriałów bezmyślnie i bez kontroli;
- > dr Joanna Borgensztajn, *Stworzenie i koniec świata - ile fizyki jest w mitach* - powtórzenie wykładu niedzielnego;
 - > dr Jarosław Piskorski, *Fizyk przy stole elektrofizjologicznym* - wykład poświęcony roli fizyka zarówno w modelowaniu pracy ludzkiego serca oraz przy wykonywaniu takich zabiegów jak na przykład wszczepienie rozrusznika serca;
 - > prof. Wiesław Leoński, *Pewne wariacje na temat kamery internetowej, czyli jak tanio sfotografować niebo?* - wykład adresowany do miłośników fotografii, wyjaśniający jakie minimalne wyposażenie oraz oprogramowanie komputerowe jest konieczne do wykonywania profesjonalnych zdjęć nocnego nieba.

Równocześnie z wykładami odbywały się pokazy doświadczalne *Niecodzienne pomiary, niecodzienne eksperymenty* prowadzone przez dr Lidję Najder-Kozdrowską. Z kolei wieczorem (zarówno w poniedziałek jak i dzień wcześniej) Instytut Astronomii zapraszał wszystkich chętnych na pokazy nocnego nieba prowadzone w Obserwatorium Astrofizycznym UZ pod kierunkiem prof. Janusza Gila.

Joanna Borgensztajn

W tegorocznym Festiwalu Nauki nie mogło oczywiście zabraknąć propozycji wydziału reprezentującego królową nauk. Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii przygotował na niedzielną część Festiwalu trzy projekty kierowane do wszystkich mieszkańców Zielonej Góry i gości z innych miejscowości, niezależnie od ich wieku. Jednym z nich był zorganizowany po raz pierwszy Otwarty Turniej Szachowy o Mistrzostwo Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii. W szranki stanęło 30 zawodników, w tym także, o czym warto wspomnieć, sześciu, którzy nie ukończyli jeszcze 12 lat.

Zwycięstwo w tym inauguracyjnym turnieju przypadło Krzysztofowi Hebie, który z rąk organizatora dr. Andrzeja Kasperskiego, otrzymał pamiątkowy puchar. Zainteresowanie, z jakim spotkał się ten turniej, pozwala mieć nadzieję, że znajdzie on swoje stałe miejsce w programie następnych Festiwali Nauki. Takie miejsce mają już chyba pokazy matematyczne, organizowane przez pracowników i studentów WMIE corocznie od kilku lat. Tym razem na deptaku rozstawiły namioty dwie ekipy WMIE. Jedną z nich, w skład której wchodził mgr Izabela Kurzydło, dr Joanna Skowronek-Kaziów, dr Barbara Mędryk, dr Anna Laskowska oraz mgr Agnieszka Kulawik, przygotowała projekt *Matematyka na przestrzeni wieków*. Miał on pokazać na przykładzie łamigłówek matematycznych i gier logicznych, jak z upływem czasu kształtowała się matematyka. Począwszy od tangramu starochińskiego (kwadratu złożonego z siedmiu części), poprzez planszowe gry logiczne takie jak warcaby, go czy tryktrak, aż do XX-wiecznej kostki Rubika. Co istotne, z wieloma tymi łamigłówkami i grami można było się osobiście, bądź w parach zmierzyć, co też widzowie ochoczo czynili (szczególnie cieszy zaangażowanie i pasja, jakie okazali najmłodsi). Także drugi pokaz matematyczny był chętnie oblegany przez gości Festiwalu.

Magia liczb, bo o nim mowa, skoncentrowany był, a także, na liczbach, które w sposób naturalny towarzyszą człowiekowi przez całe jego życie. Już od najdawniejszych czasów wierzone, że są one kluczem do ludzkich losów, czego dzisiejszym odbiciem jest popularna w niektórych kręgach numerologia. Ta wiara, że na podstawie liczb można przewidzieć, jaki będzie charakter człowieka, jaki czeka go los i jakie posiada zdolności, przełożyła się także na wiele różnego rodzaju horoskopów. Uczestnicy Festiwalu mogli przekonać się, co też przepowiada im np. horoskop egipski czy pitagorejski, ale też poznać wiele ciekawostek związanych z liczbami, które przygotowali organizatorzy: dr Alina Szelecka oraz studenci: Dorota Franc, Dorota Łabiak, Bernadetta Prokopiuk, Agnieszka Rabiega, Kinga Szczerbał i Paweł Trubiłowicz.

Wszyscy chętni, którzy z jakiegoś powodu nie mogli wziąć udziału w obydwu wspomnianych wyżej pokazach, mieli jeszcze taką szansę następnego dnia, w poniedział-

FESTIWAL NAUKI, ZIELONA GÓRA 2010

FESTIWAL NAUKI, ZIELONA GÓRA 2010

FESTIWAL NAUKI, ZIELONA GÓRA 2010

lek, gdy Festiwal zagościł na wydziałach Uniwersytetu Zielonogórskiego. Nieodrodnym elementem tego dnia są wycieczki uczniów z różnych szkół i trzeba przyznać, że zarówno *Matematyka na przestrzeni wieków*, jak i *Magia liczb* spotkały się z ich wielkim zainteresowaniem i przez cały okres ich trwania sale były wypełnione po brzegi. Zaczniemy jednak od początku. Festiwal na wydziale WMIE został w poniedziałek zainaugurowany wykładem mgr Izabeli Kurzydło pt.: *Świat pełen matematyki*. Prelegentka w bardzo ciekawy sposób ukazała ścisły związek matematyki ze światem, posiłkując się przykładami obecności matematyki w sztuce i architekturze. Zwróciła także uwagę na ścisły związek budowy wirusów z bryłami platońskimi oraz podała kilka praktycznych zastosowań wiedzy matematycznej w automatyce.

Następnie, równolegle ze wspomnianymi wyżej pokazami, odbyły się warsztaty dr. Jacka Bojarskiego przeznaczone dla najmłodszych, zatytułowane *Do czego służy linijka?* W bardzo pomysłowy sposób ich uczestnikom - uczniom w wieku 6-9 lat - zademonstrowane zostały ciekawe zastosowania linijki, np. jak można dodawać za pomocą linijki (a dokładniej mówiąc, za pomocą dwóch linijek). Te warsztaty były doskonałym przykładem tego, że matematyka nie musi być nudna, a podana w nietypowy sposób może inspirować do twórczego myślenia nawet najmłodszych. Zaskakujące na pierwszy rzut oka było połączenie matematyki ze sztuką, obecne w projekcie *Spojrzenie na matematykę poprzez sztukę* dr Anny Laskowskiej. Projekt ten składał się z dwóch części. W pierwszej z nich mgr Anna Jasiak z Zespołu Szkół Ekonomicznych w Zielonej Górze wygłosiła krótki wykład dotyczący własności geometrycznych figur odczytanych przy składaniu papieru oraz zaprezentowane zostały modele brył platońskich i inne prace wykonane z papieru metodą origami przez mgr Jasiak, studentów z warsztatów matematyczno-artystycznych odbywających się na UZ oraz uczniów z Zespołu Szkół Ekonomicznych w Zielonej Górze. W drugiej części projektu odbył się pokaz scenek teatralnych, w których zostały przedstawione zadania i zagadki matematyczne. Scenariusz tych scenek wyszedł spod pióra dr Laskowskiej, a ich inscenizację przygotowali uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych w

Zielonej Górze wraz z nauczycielami oraz studenci i absolwenci UZ.

Tegoroczny Festiwal na WMIE zakończył się w... Auli Uniwersyteckiej przy ul. Podgórnej. Najpierw odbyło się tam podsumowanie wyników Międzynarodowego Konkursu *Matematyka bez granic* w regionie lubusko-zachodniopomorskim, nad przebiegiem którego czuwała dr Krystyna Biatek, przewodnicząca Krajowego Komitetu Organizacyjnego Konkursu Matematycznego *Matematyka Bez Granic*, a następnie swój wykład *Świat pełen matematyki* powtórnie wygłosiła mgr Izabela Kurzydło.

Kolejna edycja Festiwalu Nauki przeszła do historii. Niżej podpisany, jako koordynator wydziałowy, chciałby serdecznie podziękować wszystkim, którzy poświęcili swój czas, energię oraz siły, by przekonać wszystkich, że matematyka potrafi być intrygująca i zaskakująca. W szczególności dziękuję wszystkim autorom projektów, których wymienilem przy okazji prezentacji ich projektów oraz Panu mgr. Grzegorzowi Arkitowi, dzięki któremu poniedziałkowy dzień Festiwalu Nauki przebiegł na wydziale WMIE bez żadnych zakłóceń.

Tomasz Matolepszy

> Otwarty Turniej Szachowy o Mistrzostwo Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii

13 czerwca 2010 roku w ramach Festiwalu Nauki UZ odbył się Otwarty Turniej Szachowy o Mistrzostwo Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii. Miejszem Turnieju był zielonogórski deptak, a celem Turnieju była promocja Uniwersytetu Zielonogórskiego. W Turnieju wzięło udział 30 osób, w tym studenci UZ, uczniowie szkół średnich, gimnazjów oraz sześciu uczestników poniżej 12 roku życia. Wiele osób wzięło udział w imprezie nie uczestnicząc w samym Turnieju, lecz rozgrywając partie towarzyskie, miło spędzając niedzielne popołudnie. W wyniku rywalizacji turniejowej zwycięskie puchary otrzymali:

- > Krzysztof Heba - za zajęcie I miejsca
- > Kasjan Korpan - za zajęcie II miejsca

FOT. RENATA I ANDRZEJ KASPERSCY,
MAMERT JANION

> Krzysztof Aszkowski - za zajęcie III miejsca

Pozostali uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy z podpisem Dziekana Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii oraz organizatorów.

Skąd tak duże zainteresowanie Turniejem? Szachy są znaną strategiczną grą planszową rozgrywaną przez dwóch graczy. Pierwsze zasady gry w szachy opracowano w Indiach prawie tysiąc pięćset lat temu. Legenda głosi, że wynalazca gry zażądał od króla tyle zboża ile, wyznaczy szachownica. Na pierwsze pole szachownicy król miał położyć jedno ziarno, na drugie - dwa, na trzecie - cztery i tak dalej, aż do sześćdziesiątego czwartego pola, za każdym razem podwajając ilość ziaren. Król uznał, że nie jest to wielka nagroda, jednak ku jego zaskoczeniu okazało się, że na całej Ziemi nie ma takiej ilości ziarna. Obliczono kiedyś, że taka ilość zboża pokryłaby całą Anglię warstwą grubości blisko 12 metrów, a jego przeliczenie z szybkością dwóch ziaren na sekundę trwałoby kilkaset miliardów lat.

W Europie szachy znane są od tysiąca lat - początkowo grano w nie m. in. w Hiszpanii i we Włoszech, a także w Polsce za czasów panowania Bolesława Krzywoustego. Umiejętność gry w szachy w czasach zimnej wojny miała świadczyć o statusie intelektualnym danego narodu, a apogeum ich popularności nastąpiło w 1972 roku, gdy w meczu o mistrzostwo świata zmierzyli się Rosjanin Boris Spasski i Amerykanin Robert Fischer.

Cale piękno gry w szachy tkwi w strategii, a partię składającą się ze 100 ruchów obu przeciwników można rozegrać na 10^{155} sposobów. Jest to 10^{79} razy więcej niż atomów w całym Wszechświecie. Szachy to gra decyzyjna. Często intuicyjnie trzeba wybrać najlepszy wariant, ponieważ przeliczenie wszystkich możliwości jest niewykonalne. Nawet hiperszybki komputer nie jest w stanie przeanalizować ułamka wszystkich wariantów w wyobrażalnym czasie. Człowiek podejmuje decyzję kierując się intuicją i doświadczeniem, przy czym analizuje jedynie wybrane możliwości. Najwięksi wirtuozi gry w szachy to m.in.: Robert Fischer, Anatolij Karpow i Garri Kasparow. Obecnie gra w szachy wróciła do kolebki, gdyż mistrzem świata jest indyjski szachista Viswanathan Anand. Rośnie też nowe pokolenie szachistów, w których upatruje się przyszłych mistrzów świata. Anish Giri (ur. w 1994 roku) arcymistrzem został w wieku 14 lat. Za najlepszego współczesnego szachistę uważany jest 20 letni Norweg Magnus Carlsen, który został arcymistrzem w 2004 roku. Jest on sklasyfikowany na pierwszej pozycji rankingu Międzynarodowej Federacji Szachowej (ranking 2814). W jednym z wywiadów Carlsen stwierdził, że jest w stanie policzyć od 15 do 20 ruchów do przodu, chociaż sztuką jest ocena pozycji pod koniec tych obliczeń. Obecnie współpracuje on z wieloletnim szachowym mistrzem świata, Garrim Kasparowem, dla którego „szachy są walką i sportem oraz połączeniem nauki i sztuki”.

Wszystkim uczestnikom i zwycięzcom Turnieju serdecznie gratulujemy, życzymy pójścia w ślady najlepszych oraz spotkania na kolejnym Turnieju Szachowym, który mamy nadzieję, odbędzie się również w czasie przyszłorocznego Festiwalu Nauki UZ.

Andrzej Kasperski
Organizator Turnieju

WIRTUALNE DNI OTWARTE

Ewa Sapeńko
Kierownik Biura Promocji

Już od 23 maja można zwiedzać Uniwersytet Zielonogórski nie wychodząc z domu. Strona pod adresem www.online.uz.zgora.pl, czyli Wirtualne Dni Otwarte Uniwersytetu Zielonogórskiego została stworzona specjalnie z myślą o maturzystach, którzy poszukują dla siebie odpowiedniego kierunku czy uczelni. Oczywiście byłoby dobrze, gdyby wybór padł na Uniwersytet Zielonogórski. Strona ma pomóc niezdecydowanym w podjęciu takiej decyzji. Dlatego treści jakie tam się znalazły powinny być atrakcyjne w formie, a podstawową ich cechą powinna być aktualność. Dlatego nie przyjmujemy do publikacji informacji linkujących do wydziałowych stron, gdzie na przykład w aktualnościach znajdują się informacje z 2008 r. Założeniem autorów nie było stworzenie uczelnianej strony bis, bo taka już istnieje. Nie chcemy powielać informacji, które już w

sieci funkcjonują. Poza tym największym atutem naszego portalu jest fakt możliwości odwiedzenia uczelni bez potrzeby wychodzenia z domu. Co więcej, można w każdej chwili porozmawiać z Sekcją Rekrutacji na GG i na skype i zasięgnąć informacji u samego źródła.

Strona powstawała w niezwykle szybkim tempie - tak naprawdę pracę rozpoczęliśmy w marcu i ... nie zakończyliśmy do dziś :) I nie zakończymy jej, bo teraz trzeba starać się, aby strona stale się zmieniała. Przy tworzeniu portalu pracowało Biuro Promocji, Centrum Komputerowe, Katedra Mediów i Technologii Informacyjnych, wydziałowi koordynatorzy i oczywiście sami studenci. To oni tak naprawdę decydowali o tym jakie treści znalazły się na portalu. Wielogodzinne spotkania i rozmowy zaowocowały nienajgorszym chyba produktem. Tylko pierwszego dnia stronę odwiedziło prawie 7 tys. gości. Dzisiaj każdego dnia odwiedza nas wirtualnie ok. 1 tys. osób. Żeby zechcieli nas odwiedzać stale, strona musi „żyć”, i taki jest cel naszej dalszej pracy przy portalu.

Przewodnikami po naszym „wirtualnym” Uniwersytecie są studenci: Maja - studentka filozofii, Dominika - studentka animacji kultury i Mateusz - student politologii. Wszyscy są „twarzami Uniwersytetu”. Przewodnicy mają ściśle podzielone role i zadania: „ścieżka”, którą porusza się Mateusz, to „Wszystko o studiach” - czyli zasady rekrutacji, kierunki, wydziały, stypendia, akademiki, itp. Ścieżka Dominiki to „Ludzkie Uniwersytetu”. Ułatwia ona poznanie studentów, absolwentów i wykładowców. Natomiast zadaniem Mai jest pokazanie obiektów uniwersyteckich i wirtualna podróż po laboratoriach i salach wykładowych. Niestety, tutaj musimy przyznać, że realizatorom zabrakło

czasu, na to, żeby wirtualna podróż po UZ wyglądała tak, jak to założono na wstępie. Ponieważ jednak podstawowym założeniem tej strony są jak najczęstsze zmiany, w czasie wakacji ta „ścieżka” zwiedzania uczelni zostanie dopracowana. Już niedługo będzie można przejść wirtualnymi ulicami kampusów i wejść do każdego z budynków dydaktycznych, a tam będzie można zobaczyć to, czym Wydział zechce się pochwalić.

Oczywiście to sami pracownicy i studenci są najbardziej zorientowani w tym, co dzieje się na ich wydziałach. Dlatego bardzo prosimy o przekazywanie do Biura Promocji wszelkich informacji, które mogłyby uatrakcyjnić nasz nowy portal. Na razie kamera jaką dysponujemy pozostawia trochę do życzenia, ale dzięki sprzętowej pomocy Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych jesteśmy w stanie przygotować dobrej jakości materiał filmowy. Przede wszystkim zależy nam na pokazywaniu naszych studentów - ich dnia codziennego na uczelni ale też ich sukcesów. Chcielibyśmy pokazać potencjalnym kandydatom, że studia na UZ mogą dać tyle samo, o ile nie więcej satysfakcji, niż studia w dużych ośrodkach akademickich. Chcielibyśmy im pokazać, że warunki w jakich studiuje się na UZ, często są dużo lepsze niż w tych najbardziej uznanych (przez media!) za prestiżowe. Na naszym Uniwersytecie student nie jest tylko numerem w indeksie, tutaj, jak sami studenci mówią - mogą być sobą.

I taki obraz uczelni chcemy przedstawić naszym potencjalnym kandydatom, ale sami, bez pomocy nie poradzimy sobie. Tak więc dziękujemy za już i prosimy o więcej. ■

FOT. MAMERT JANION

MŁODZIEŻO- WY UNIWER- SYTET ZIELO- NOGÓRSKI

Anna Urbańska
Biuro Promocji

> 47 tytułów wykładów, 69 wykładowców, 25 miast, 147 przeprowadzonych spotkań, około 9 tys. słuchaczy - to bilans pierwszego roku Młodzieżowego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Najciekawsze wykłady

Akcja, która zastąpiła „bUza do kariery”, realizowanego przez Uniwersytet Zielonogórski przez ostatnie dwa lata, polegała na prezentowaniu uczniom szkół ponadgimnazjalnych wykładów w formie popularnej. Każdy wykład trwał 45 min. i przygotowany został specjalnie z myślą o tych niezwykle wymagających młodych słuchaczach. Wszystkie wydziały wytypowały po kilka propozycji wykładów. Pełna lista tytułów znajduje się na stronie internetowej www.mlodziezowy.uz.zgora.pl. Największą popularnością wśród szkół cieszyły się kilkanaście tytułów. Wśród nich należy wymienić m.in. propozycje z Wydziału Humanistycznego: dr. Pawła Walczaka - *Dlaczego Tales patrzył w niebo? Filozofia jako sztuka myślenia* oraz *Antyczne korzenie Europy, czyli od ateńskiej demokracji do Unii Europejskiej* - dr. Andrzeja Gillmeistera, a także wykłady prowadzone przez pracowników Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu: dr. Marzanny Farnickiej - *Umiejętności społeczne - jak je doskonalić?* oraz *O ucieczce przed lękiem i poszukiwaniu miłości: co psychologiczne teorie osobowości mówią o uczuciach i dążeniach* - dr. Anny Mróz. Prawdziwą gwiazdą popularności okazał się wykład dr. Ewy Nowickiej, pt.: *Uzależnienia medialne - to także może być Twój problem* - także z Wydziału Pedagogiki Socjologii i Nauk o Zdrowiu. Wśród nauk ścisłych najchętniej zamawiany był wykład prof. Piotra Rozmeja, diekana Wydziału Fizyki i Astronomii - *Fizyka zjawisk niemożliwych* (prowadzony także przez doktoranta fizyki, mgr. Piotra Jachimowicza), a także wykłady z Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, a szczególnie projekty zgłoszone przez mgr. Zofię Miechowicz, mgr. Tomasza Bartnickiego i mgr. Sebastiana Czerwińskiego, pt.: *Zagadkowa matematyka* oraz *Poznaj wirusa, aby go poskromić. Matematyka a wirusologia* - mgr. Izabeli Kurzydło. Równie dużym zainteresowaniem cieszył się także wykład dr. Pawła Szudry z Wydziału Ekonomii i Zarządzania pt.: *Dobre za-*

rzządzanie szansą na dobry biznes i kolejny wykład z tego samego wydziału - *Zawładnąć klientem w supermarkecie* - prowadzony przez dr. Anettę Barską i dr. Janusza Śnihurę. Spośród wykładów w bloku tematycznym *Nauki techniczne i przyrodnicze* najchętniej zapraszany był wykład biologów *Projekt Sekwencjonowania Genomu Człowieka (HGP)*, prowadzony przez dr. Elżbietę Heger, dr. Dżamilę Bogusławską i dr. Beatę Machnicką oraz wykład prof. Jacka J. Kozioła - *Przyjazny świat NANO*. Spośród wykładów z kierunków technicznych chętnie widziany był wykład prof. Tadeusza Bilińskiego *Budownictwo współczesne* oraz wykłady przygotowane przez Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji: *Automatyka i robotyka: od manipulacji do*

myślących maszyn - prowadzony przez dr. hab. inż. Krzysztofa Patana i dr. inż. Wojciecha Paszke oraz *Zastosowanie współczesnej grafiki komputerowej i multimedii* mgr. inż. Pawła Filipczuka i mgr inż. Macieja Hrebienia. Z kolei z wykładów zgłoszonych do Młodzieżowego Uniwersytetu Zielonogórskiego przez Wydział Artystyczny najczęściej prezentowany był wykład dr. Jarosława Łukasika - *Artyści dawni - artyści współcześni*.

Liczb

Wykłady prezentowane były głównie poza Zieloną Górą. W trakcie tych blisko czterech miesięcy działalności Młodzieżowego Uniwersytetu Zielonogórskiego, wykładowcy

dotarli do ponad 60 szkół ponadgimnazjalnych oraz kilku gimnazjów w województwie lubuskim i ościennych. Do najbardziej odległych miejscowości, do których dotarł nasz Młodzieżowy UZ zaliczyć można Jelenią Górą, Świdnicę oraz Bolestawiec, Zgorzelec, czy Międzyzichód. Byliśmy obecni także m.in. w Legnicy, Wolsztynie, Lesznie i Wschowie. W Zielonej Górze wykłady odbywały się w pierwszych dniach maja - kiedy to rozpoczęły się egzaminy maturalne. W sumie odbyło się 147 spotkań z młodzieżą, w których uczestniczyło ponad 9 tys. słuchaczy. Przy okazji wykładów pracownicy Biura Promocji oraz Akademickiego Radia INDEX prowadzili prezentację na temat Uniwersytetu Zielonogórskiego i rozdawali materiały promocyjne uczniom uczestniczącym w wykładach. Każda szkoła biorąca udział w wykładach w ramach Młodzieżowego UZ otrzymała specjalny certyfikat potwierdzający, że uczniowie szkoły są słuchaczami Młodzieżowego Uniwersytetu Zielonogórskiego, podpisany przez Rektora.

Z kolei we wrześniu wszystkie szkoły, w których były prezentowane nasze wykłady wezmą udział w losowaniu nagrody, jaką jest oprawa muzyczna studniówki 2011.

Latający i online

Wiele z wykładów zostało zarejestrowanych w postaci materiału wideo i można je obejrzeć online na stronie internetowej www.mlodziezowy.uz.zgora.pl oraz Wirtualnych Dni Otwartych (www.on-line.uz.zgora.pl).

Praca w ramach Młodzieżowego Uniwersytetu Zielonogórskiego wymagała od wykładowców dużego zaangażowania i dyspozycyjności. Czasami poświęcali oni cały dzień na podróż, aby przeprowadzić jeden, czy dwa wykłady, np. w Jeleniej Górze, czy Świdnicy. Część z wykładów była prezentowana w sumie po kilkanaście razy. To wiązało się z częstymi wyjazdami wciąż tych samych osób. Mimo bieżących obowiązków wynikających z pracy dydaktycznej na uczelni, znajdowali oni czas na wyjazdy z Młodzieżowym Uniwersytetem Zielonogórskim.

Celem nadrzędnym Młodzieżowego UZ było zainteresowanie jak największej liczby uczniów szkół ponadgimnazjalnych studiami na naszej uczelni. Mogąc uczestniczyć w tych quasi akademickich wykładach, młodzież mogła przez chwilę poczuć się jak w sali wykładowej. Po wykładach prowadzący pozostawali do dyspozycji swoich „studentów”. Słuchacze mogli podejść do nich i zapytać o wszelkie szczegóły związane z prezentowanym tematem lub w ogóle Uniwersytetem Zielonogórskim. Forma wykładów miała sprawić, że ci młodzi słuchacze zaczną trochę inaczej myśleć, np. o matematyce, czy fizyce i dostrzegą, że nauka to nie tylko „wkuwanie” nudnego materiału, wręcz przeciwnie: to odkrywanie i tworzenie czegoś nowego, czegoś pasjonującego.

Przyszłość

Ideą byłoby, aby w przyszłości ten „latający” Młodzieżowy Uniwersytet Zielonogórski miał swoich stałych słuchaczy, którzy cyklicznie uczestniczyć będą w kolejnych wykładach. Ci wyjątkowi studenci otrzymają specjalne indeksy, w których zdobywać będą kolejne zaliczenia i oceny z egzaminów. Dobrze byłoby, aby forma zajęć poszerzyła się np. o warsztaty, czy laboratoria, np. z chemii, fizyki lub biologii. W takich zajęciach bardzo chętnie uczestniczyliby nie tylko indywidualni uczniowie, ale i całe klasy. Po roku tej swoistej edukacji część z nich pewnie zdecydowałaby się na kontynuację studiów - już tych naprawdę - właśnie na Uniwersytecie Zielonogórskim. ■

KRAJOWE RAMY KWALIFI- KACJI

» Z Ryszardem Rasińskim ekspertem bolońskim rozmawia Ewa Sapeńko

> Proces Boloński w Polsce jest wdrażany już od wielu lat. Na jakim jesteście teraz etapie?

W miarę obiektywną odpowiedź na pytanie, jak inni widzą nasz boloński „stan posiadania” znajdziemy w ostatnim zbiorczym raporcie Bologna Process Stocktaking 2009 pod adresem internetowym:

http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/conference/documents/Stocktaking_report_2009_FINAL.pdf
Z dziesięciu kluczowych obszarów, które poddano ocenie w państwach-uczestnikach Procesu, w ośmiu wypadamy dobrze (kolor jasnozielony) lub bardzo dobrze (ciemnozielony).

> Czy wszystkie uczelnie są na takim samym poziomie wdrażania Procesu Bolońskiego? Czy poszczególne elementy są wprowadzane na wszystkich uczelniach jednocześnie?

Generalnie jest tak, że te narzędzia Procesu Bolońskiego, które zostały zadekretowane centralnie, rozporządzeniem ministra, czy innym aktem prawnym, funkcjonują na wszystkich polskich uczelniach. Tak dzieje się w przypadku systemu ECTS, czy suplementu do dyplomu. Natomiast pozostałe elementy Procesu, które nie są prawnie wymagane, wprowadzane bywają w różnym stopniu i tempie. Na przykład postulat, aby opis przedmiotu akademickiego lub programu studiów wyrażany był w formie efektów kształcenia/uczenia się, traktowany jest nadal jako rekomendacja. Tylko nieliczne uczelnie, np. Uniwersytet Warszawski ogłosiły go w formie rozporządzenia rektora i wprowadzają w życie na wszystkich wydziałach.

> Z doświadczenia wiem, że pracownicy zwykle bronią się przed wprowadzeniem „nowego”, tym bardziej, że zwykle nie idą za tym środki finansowe. A wielu rzeczy nie da się zrobić bez pieniędzy.

To prawda, dlatego uczelnie niepaństwowe z reguły lepiej radzą sobie z wprowadzaniem nowych rozwiązań, gdyż mają więcej swobody w obracaniu środkami finansowymi. Można tu przypomnieć głośną sprawę wprowadzania suplementu do dyplomu, które było w swoim czasie poważnym wyzwaniem dla dużych (czytaj państwowych) uczelni. Musiały one szybko znaleźć środki na nowe drukarki, oprogramowanie, szkolenie personelu, itp.

> A przed nami kolejna nowość. Od jakiegoś już czasu przygotowujemy się na uczelniach do wprowadzenia Krajowych Ram Kwalifikacji. Co to takiego?

Krajowe Ramy Kwalifikacji to rodzaj narodowego „leksykonu”, który w sposób systematyczny i skodyfikowany opi-

suje kompetencje nabywane na różnych poziomach i etapach kształcenia w rodzimym systemie edukacji (nie tylko akademickiej). Językiem opisu jest język efektów uczenia się, zaś systematyczność bierze się stąd, że opis ogranicza się do trzech uniwersalnych kategorii: wiedzy, umiejętności oraz postaw osoby uczącej się. Warto przy tym pamiętać, że KRK to tylko „fragment większej całości”, której elementem centralnym są Europejskie Ramy Kwalifikacji, zaś wspomnianą całość tworzy przejrzysty, wiarygodny, ponadnarodowy system informacji o kompetencjach pracowników wykształconych w dowolnym państwie posiadającym własne ramy kwalifikacji.

> Konsekwencją tego wszystkiego jest zmiana systemu kształcenia na uczelniach. Powinniśmy się przestawić na uczenie się przez całe życie?

Ta zmiana, to przede wszystkim inne spojrzenie na status osoby uczącej się, w przypadku uczelni chodzi oczywiście o studenta. Podstawą wszelkich programów europejskich realizujących idee uczenia się przez całe życie jest uznanie możliwości i potrzeb edukacyjnych takiej osoby oraz poszanowanie jej autonomii, bez względu na to w jakiej formie, instytucji, czy w jakim czasie odbywa się proces kształcenia. W naszej, niedoskonałej niestety, polszczyźnie akademickiej nazywamy tę nową formułę nauczania „kształceniem zorientowanym na studenta”.

> Jakie kolejne nowości w związku z tym nas czekają?

Najpoważniejszym bieżącym wyzwaniem wydaje się być dopracowanie i wprowadzenie Krajowych Ram Kwalifikacji. Gdy to się już uda, w co nie wątpię, uczelnie zyskają znaczącą autonomię w kształtowaniu nowych programów studiów, łącznie z prawem do określania nazw kierunków, w ramach których te nowe programy będą realizowane. Kwestią otwartą jest, jak rozumiem, ustalenie, czy wszystkie uczelnie otrzymają taką możliwość, czy też wprowadzone zostaną mechanizmy limitujące.

> Do kiedy trzeba będzie wprowadzić te zmiany?

To chyba najtrudniejsze pytanie naszej rozmowy, na które nie potrafię odpowiedzieć.

Sukces realizacji koncepcji Krajowych Ram Kwalifikacji zależy od sprawności działania grup eksperckich w wielu państwach o bardzo różnych systemach, nie tylko edukacyjnych, ale politycznych i prawnych. Dlatego określenie jakichkolwiek dat będzie miało wiarygodność długoterminowej prognozy pogody.

> Dziękuję za rozmowę.

STUDENCI I ABSOLWENCI A „SPRAWA BOŁOŃSKA”

Lilia Smoła
Kierownik Biura Karier

W połowie kwietnia bieżącego roku otrzymałam wiadomość, że są środki finansowe na przeprowadzenie kolejnego Seminarium Bolońskiego na naszej Uczelni i jest pomysł, żeby zajęło się tym Biuro Karier. Co prawda termin nie był zbyt sprzyjający, gdyż zbliżały się Targi Pracy i nawet obowiązków z tym związany nieznacznie krzyżował nam plany, ale kiedy zaczęłam rozmawiać ze studentami, pytać co wiedzą na temat Procesu Bolońskiego (co zyskują, jakie szanse są z tym związane, jak to się ma do zwiększenia możliwości zatrudnienia po studiach), okazało się, że każdy coś słyszał, każdy niby coś wie ale tak naprawdę, to wiedza na ten temat jest bardzo ograniczona, a niektórym proces boloński kojarzy się tylko ze spaghetti po bolońsku czy dobrą kielbasą.

Wobec takiego obrotu sprawy Biuro Karier postanowiło pokazać studentom na czym polega proces boloński i z całym zapalem przystąpiliśmy do realizacji przedsięwzięcia. Ustaliliśmy nową datę (już po Targach), sformułowaliśmy temat: **Szanse zatrudnienia absolwentów z perspektywy procesu bolońskiego** i pozyskaliśmy ekspertów. Jednym z nich był prof. Janusz M. Pawlikowski z Politechniki Wrocławskiej - miał uświadomić studentom: **Proces Boloński - dlaczego, po co i dla kogo?**. Kolejny - mgr Przemysław Rzdokiewicz z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, przygotował wystąpienie na temat **Zatrudnienie po studiach - wyzwanie dla studenta czy zadanie uczelni**.

20 maja 2010 roku aula A w Kampusie B wypełniona była po brzegi. Tłumnie przybyli studenci różnych kierunków, przyjechali goście z innych szkół wyższych naszego regionu, a także z Poznania, Wałbrzycha a nawet z Białegostoku. Nie zabrakło, oczywiście, również pracowników naszej Uczelni.

Aż tak dużego zainteresowania nie spodziewaliśmy się. Bazując na doświadczeniach organizacji spotkań na innych uczelniach, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji z Warszawy - sponsor naszej imprezy - przewidziała materiały konferencyjne i catering maksymalnie na 90 osób (zwykle jest ok. 50). A kiedy rozpoczęliśmy kampanię promocyjną, nawet nie przypuszczaliśmy, że w auli, ponad stuosobowej, będziemy musieli dostawić jeszcze około 30 krzesel. Tym bardziej, że obowiązywała wcześniejsza, internetowa rejestracja na warszawskiej stronie Fundacji.

OD LEWEJ: KAMIL MILKOWSKI, LILIA SMOŁA, PRZEMYSŁAW RZDOKIEWICZ, EKSPERT BOŁOŃSKI, Z ŻONĄ - MARIA MAŁECKA, BYŁA SZEFOWĄ PARLAMENTU UZ ORAZ MONIKA RUTKOWSKA

W związku z tak liczną grupą osób chętnych do udziału w spotkaniu pojawił się problem finansowy, na szczęście wspomogła nas Pani Prorektor ds. Jakości Kształcenia prof. Wielisława Osmańska-Furmanek, która wyraziła zgodę na pokrycie dodatkowych kosztów. Serdecznie jej za to dziękujemy.

Spotkanie rozpoczął Prorektor ds. Studenckich, prof. Longin Rybiński, który szybko przekazał głos Pani Prorektor, która otworzyła seminarium i wygłosiła słowo wstępne na rozpoczęcie.

Zaraz po niej wystąpił prof. Pawlikowski, który w mistrzowski sposób prezentował zalety systemu, nie szczędząc krytycznych uwag pod adresem tradycyjnych, europejskich metod kształcenia.

Mgr Przemysław Rzdokiewicz rozwinął temat skupiając się na większych możliwościach osób kształconych w systemie bolońskim.

Omawiane tematy są szczegółowo przedstawione w prezentacji Power Point i zamieszczone na stronie Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji pod adresem: www.ekspercibolonscy.org.pl/prezentacje. Problematyka seminarium okazała się na tyle interesująca, że gorąca dyskusja, którą rozpoczęła prof. Maria Zielińska, Dyrektor Instytutu Socjologii, przeniosła się w kuluary i trwała do późnych godzin popołudniowych.

Udział w seminarium pozwolił naszym studentom na ciekawsze zapoznanie się z kontrowersyjną tematyką bolońską, wszyscy uczestnicy mieli okazję poszerzyć swoją wiedzę w tym zakresie i zastanowić się, co im samym daje system boloński.

Podsumowując musimy stwierdzić, że cieszyło nas, kiedy studenci dziękowali za możliwość wzięcia udziału w seminarium i kiedy żartobliwie przekonywali, że nie chodzi tu tylko o świetny catering, którym od rana zachęcaliśmy wszystkich, przechodzących obok naszej uniwersyteckiej Palmiarni.

TWÓRCZA DZIAŁALNOŚĆ STUDENTÓW ANIMACJI KUL- TURY UZ

Teresa Samulczyk

Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu

We współczesnej teorii i praktyce wychowania podnosi się coraz częściej zagadnienie potrzeby jak najpełniejszego wykorzystania sztuki jako bogatego instrumentu kształtowania wszechstronnej osobowości człowieka (I. Wojnar, M. Gołaszewska, M. Tyszkowa i inni). Pedagodzy i psycholodzy twórczości postulują, że jednym z naczelných celów systemu wychowania musi być kształcenie postawy twórczej, umożliwienie każdej jednostce sprawdzenia się w twórczych działaniach. W nich bowiem może człowiek odnaleźć własną wyjątkowość. W literaturze pedagogicznej ostatnich lat pojawia się wiele artykułów, w których przekonuje się nauczycieli, wychowawców, o potrzebie rozwijania kreatywności jako „nakazu naszych czasów”. Stąd szerokie propagowanie metod inspirujących twórcze działania, bo twórczość pozwala na przekraczanie granic wyznaczanych ludziom przez postawę konsumpcyjną (Popek s., 1985). Bogdan Suchodolski (1990, s.145) także przekonywał, że „....dzięki twórczości przekraczamy granice świata rzeczy, które produkujemy i które konsumujemy, wstępując w wyobrażony świat możliwości, z których wydobywamy rzeczy nowe. To dzięki twórczości przestajemy potwierdzać się wciąż takimi samymi rzeczami, w rzeczywistości zastanej i powtarzanej, stając się w jakichś zakresach, ludźmi którzy w nowościach swego działania odnajdują swe nowe oblicza.” Jak podkreśla wielu psychologów twórczości, kształcenie postawy twórczej jest przede wszystkim kształceniem osobowości, jej rozwijaniem. Psycholodzy jak C. Rogers, A. Maslow, E. Fromm uznali, że twórczość jest właściwością ludzkiej natury, przez którą człowiek dokonuje swego samookreślenia. Jest ona istotnym czynnikiem rozwoju psychicznego ułatwiającym osiągnięcie „pełni sił”, „czy pełni osobowej”. Przyczynia się do rozwoju jednostki, wzbogaca ją i intensyfikuje. Twórcze możliwości podlegają wychowaniu, można je rozwijać i doskonalić (Twardowski A., 1996).

Poznanie jak i przeżywanie oraz tworzenie sztuki ważne są szczególnie dzisiaj w okresie niezmiernie szyb-

ko rozwijającej się techniki, co prowadzi do zmiany warunków w jakich człowiek żyje, pracuje, spędza wolny czas. Wzrasta więc zapotrzebowanie na jednostki twórcze i samodzielne, bo przy podejmowaniu i realizowaniu nowych celów, rozwiązywaniu nowych zadań, poruszaniu się w świecie, który nie wiadomo jaki będzie, niezbędna jest twórcza aktywność jednostki (por. J. Gnitecki 1989). Współcześnie wielu autorów (B. Dziemidok, A. Kuczyńska, W. Szulc i inni) prezentuje pogląd, że sztuka może pomóc w wychowaniu człowieka nowoczesnego, harmonijnego i integralnego, dzięki uaktywnieniu wszystkich dyspozycji psychicznych człowieka. Można tu wspomnieć o idei człowieka uskrzydlonego, czerpiącego siły do życia, rozwoju i pracy z trzech głównych źródeł: doświadczenia, nauki i sztuki. Człowiek we współczesnym świecie jest jak ptak z odciętym skrzydłem (H. Read, M. Gołaszewska), nauczony przez szkołę logicznego myślenia, uwikłany w technikę, pozbawiony jest odrobiny magii, czarów, wyobraźni. Lekiem na „bólące skrzydło” mogą stać się zajęcia kreatywne. Twierdzi się, że sztuka nie powinna być traktowana tylko jako sposób na kształtowanie wrażliwości estetycznej i mocno podkreśla się jej drugi aspekt, czyli kształtowanie całego człowieka, jego stosunku do samego siebie, do innych ludzi. Ma to ogromne znaczenie szczególnie dla pedagogów przygotowujących młodych ludzi do pracy z innymi.

Studenci Animacji Kultury zdobywają podstawy wiedzy o animacji społeczno-kulturalnej jako metodzie ożywiania, stymulowania aktywności, wyzwiania sił twórczych tkwiących w każdej jednostce (animacja, między innymi, ma uwalniać ludzi od pasywności i izolacji społecznej, uwrażliwiać na problemy otaczającego świata, zachęcać do autoekspresji, podejmowania twórczych inicjatyw (por. J. Kargul, 1995). W ramach obowiązujących przedmiotów (między innymi: Formy teatru dziecięcego, Formy tańca współczesnego, Warsztat twórczy) studenci uczą się metodyki pracy z grupą, poznają współczesne formy tańca, formy teatru na lekcjach i po lekcjach, poznają techniki wykonywania lalek i dekoracji. Na realizację obowiązkowych zajęć w programie nauczania jest niewiele godzin (30 do 45 na jeden przedmiot), dlatego znaczącym uzupełnieniem tych „na ocenę”, są zajęcia nieobowiązkowe. Studenci przygotowują etudy teatralne i taneczne, które prezentują w przedszkolach i szkołach. Uczestniczą w pracach teatrów jak „Godot”, Teatr „Da Capo”. Działają prężnie dwa koła naukowe, dzięki którym, i w których można organizować działania nie objęte programem nauczania. Trzeba też wspomnieć o kulturotwórczej roli wielu kabaretów, których członkami byli i są pracownicy i studenci naszego kierunku. W naszym zakładzie powstał i debiutował zespół Raz, Dwa, Trzy.

Do tradycji należą warsztaty organizowane przez stu-

dentów dla studentów oraz dla młodzieży szkół średnich interesujących się naszym kierunkiem studiów. Warsztaty są sposobem na wyjście z przestrzeni Zakładu i poznanie innych miejsc i środowisk. Warsztaty, ponieważ atmosfera dialogu i swobodnej wymiany informacji: student-wykładowca, jest czynnikiem bardzo wspomagającym przekazywanie wiedzy i umiejętności uczestnikom zajęć. Jest to spełnienie idei pracy wspólnej, poprzez którą młodzież uświadamia sobie potrzebę i możliwości samokształcenia i samorozwoju, a także nabywa doświadczeń potrzebnych animatorowi. Warsztaty integrują też studentów starszych i młodszych roczników. Tematyka warsztatów jest różna i tak na przykład: **być innym** - cel: nauka tolerancji dla odmienności, dla „Innego”, **malujemy świat**-gra kolorów na scenie- cel: poznanie roli barw (ich oddziaływanie na naszą psychikę, zwrócenie uwagi na możliwość operowania kolorem) a także rozwój wyobraźni i świetna zabawa w grupach zróżnicowanych wiekowo (co ma znaczenie przy organizowaniu imprez plenerowych, które realizujemy np. z okazji Festiwalu Nauki). **Zrób coś z niczego** (gazetowe wariacje) - cel: rozwijanie pomysłowości, wyobraźni, gazeta pojawia się w wielu funkcjach: jako kostium, rekwizyt, element dekoracji i lalka teatralna. Ale nie chodzi tu o „gotowy produkt”, lecz o udział w procesie twórczym. **Warsztaty teatralne i taneczne** - do tych działań zapraszani są twórcy z poznańskiego teatru tańca Ewy Wychowskiej, z Lubuskiego Teatru, a także z zagranicy. W ubiegłym roku powstał spektakl *W tańcu wysniona* w reżyserii wykładowcy UZ Tatiany Maciejewskiej prezentowany na dużej scenie naszego teatru.

W maju, z okazji tak zwanych BACHANALII - czyli święta studentów - prezentowane są całoroczne doświadczenia w spektaklu pod nazwą *Strefa Ofelia*. Jest to ruch i słowo w interpretacji młodych animatorów.

Pedagodzy i artyści dzielą się swoim doświadczeniem, swoim zbiorem pomysłów na niekonwencjonalne działania edukacyjne z dziećmi, młodzieżą, ludźmi starszymi, niepełnosprawnymi. Przedstawiają własne drogi poszukiwań w zakresie sztuki, prezentują sprawdzone przez siebie zajęcia warsztatowe, nie po to, by je kopiować, ale by inspirować, wyzwalać pomysły i pomóc w stworzeniu „skarbnicy” doświadczeń, umożliwiających studentom wszechstronny rozwój i sprawdzenie własnych zdolności i zainteresowań. Warsztaty są polem doświadczalnym dla studentów, którzy debiutując w roli animatora kultury, na III roku stają przed trudnym wyborem koncepcji pierwszego samodzielnego przedsięwzięcia. Muszą je zaprojektować, zrealizować i opisać w pracy licencjackiej. Te projekty animacyjne przygotowują ich do pracy w różnych kręgach społecznych.

Do ciekawszych projektów należą:

1. JA ŚWIATŁEM OPISANY:

projekt realizowany przez J. Stasinę na terenie Aresztu Śledczego w Zielonej Górze. *Ja światłem opisany*, to JA przedstawiony za pomocą fotografii w trakcie procesu twórczego, który przeżywali osadzeni ukazując twarze własne i swoich kolegów. Dlaczego z osadzonymi? By mogli oni poeksperymentować ze światłem, z kolorami, z rzeczywistością, którą można dowolnie przekształcać rozwijając twórcze myślenie. Aby uruchomić refleksje jaki jestem i jaki chciałbym być, pokazać, że jest się wrażliwym człowiekiem, zaprezentować własne emocje. Wystawa prac ukazała jak bardzo są samotni i tęskniący za normalnością.

Studentom pomogło to przełamać stereotypy w myśleniu o więźniach, a osadzonym, że nie są skreśleni przez społeczeństwo.

2. BAJKOLADA:

czyli Bardzo Aktywna Jawna Kooperacyjna Akcja Ludzi Ambitnie Działających-Animatorów (projekt P. Świąciańskiej). Cele - to rozszerzenie wiedzy i umiejętności praktycznych uczestników zajęć z dziedziny tańca współczesnego, performance i happeningu, inspiracja do zachowań twórczych w różnych dziedzinach życia, a także rozwijanie komunikacji interpersonalnej z nastawieniem na język ciała. W programie: kompozycje ruchowe w otwartej przestrzeni miejskiej, żywe rzeźby, improwizacje z przedmiotem, prezentacja synchronicznych choreografii, akcja wspólnego czesania przed ratuszem i akcja kremowania rąk w autobusie miejskim, które symbolizują bliskie i zażyłe relacje z drugim człowiekiem.

3. DROGA DO INTEGRACJI:

jedna z ciekawszych inicjatyw, realizowana w Domu Seniora w Skwierzynie przez A. Grzybowską i w Zielonogórskim Uniwersytecie III Wieku przez K. Kowalską, S. Kicałą i P. Szewczyk. Cele: integracja pokoleń, wzajemna nauka (ukazanie możliwości wspólnego, twórczego spędzania czasu wolnego, zwiększenie aktywności seniorów a zmniejszenie poczucia osamotnienia, uwrażliwienie obu stron na potrzeby i możliwości wynikające z różnego wieku jak i upodobań. W programie: zajęcia plastyczne, zajęcia teatralne: wspólne przygotowanie spektaklu, który grany będzie w zaprzyjaźnionym przedszkolu. Seniorki uczą się wykonywania lalek teatralnych różnymi technikami, a następnie z własnymi wnukami będą organizować małe teatry domowe.

4. W ŚWIECIE TEATRU LALEK:

realizatorzy to A. Grześkowiak i R. Muzyczuk. Cele: wprowadzenie dzieci ze wsi i małych miast w świat teatru, pobudzenie wyobraźni i fantazji poprzez teatr lalek, rozwój zdolności manualnych i nauka wspólnego działania. W uzasadnieniu do swoich działań studenci piszą, że współczesne bajki w TV, których sponsorami są reklamodawcy mają za zadanie zdobycie konsumenta. Nie zwraca się w nich uwagi na treść, a jedynie na formę i błahą fabułę. Przekazuje się nie moral, a agresję, krzyki i konsumpcjonizm. Coraz trudniej też dzieciom wyrażać swoje myśli na żywo i współdziałać w grupie. Trudno oderwać je od TV i komputera. Potrzebę kontaktów interpersonalnych zaspakajają poprzez komunikowanie się na czatach, gadu-gadu, czy poprzez smsy. Aktywny kontakt ze sztuką daje szansę na ekspresję twórczą, dzięki której dziecko może ujawnić swoje przeżycia wewnętrzne. Z dużym zacięciem spotyka się technika teatru cieni. Biały ekran to wielka biała kartka, na której maluje się nie znanymi dzieciom farbami -lecz różnymi przedmiotami, kolorowymi tkaninami, filtrami. Ile ciekawych postaci można wyczarować własnymi rękoma, nogami, czy całym ciałem. Poprzez takie działania twórcze dzieci odkrywają własne możliwości, uczą się działać w grupie, rozmawiać, pytać i śmiać.

5. ŚPIEWOLANDIA:

kraina muzyki, dźwięków i zabawy własnym głosem. Projekt opiera się na integracyjnych ćwiczeniach i zabawach muzycznych dających możliwość rozbudzenia świadomości

własnych możliwości głosowych i zaprezentowania ich przed innymi uczestnikami. Zabawy takie są najbardziej dostępną formą muzykowania umożliwiającą samopoznanie, pogłębienie wrażliwości, bezpośredni kontakt ze sztuką. Wnoszą w życie dzieci dużo radości, zmniejszają napięcie, ośmielają i integrują (projekt i realizacja M. Wojciechowska).

6. MA POETA SŁOWA TAJEMNICZE:

projekt realizowany przez P. Leziankę i M. Matys, przy współudziale osiedlowej parafii, w klubie „Pod Aniołem”. Cele: zachęcenie do czytania i tworzenia poezji, przełamanie nieśmiałości (wyjęcie wierszy z szuflady i zaprezentowanie słuchaczom). Formy to turniej jednego wiersza, kontynuowanie rozpoczętego tekstu i inne. Niektóre wiersze prezentowane są w studenckiej gazecie UZETKA, w rubryce „Myśl słowem pisana”.

Z powyższych projektów wynika, że pole działań animatorów przeniosło się z domów kultury na ulice miast, korytarze szkolne, plebanie, domy seniora i inne miejsca jak areszt śledczy, czy pogotowie opiekuńcze. W ten sposób studenci przygotowują się do pracy w różnych środowiskach społecznych. Jak sami piszą: „(...) pewne działania muszą się wydarzyć, żebyśmy mogli uświadomić sobie, co w życiu jest ważne i jaką drogą podążać, kim jestem jako animator kultury i co to znaczy.” Animator to promotor i inicjator aktywności jednostek i grup oraz kreator i moderator życia społeczno-kulturalnego. I. Wojnar (1997) uważała, że człowiek nie rodzi się z estetyczną postawą wobec rzeczywistości, dlatego istnieje konieczność jej kształtowania, rozwijania przez otaczającą jednostkę środowisko. Sztuka pobudza ludzkie doznania w sposób zindywidualizowany i osobisty, wytwarza niepowtarzalne przeżycia nieinstrumentalne, nieautomatyczne, wysublimowane, autoteliczne. Pewne dyspozycje człowieka ukazują się w działaniach twórczych w sposób jedyny, wyjątkowy. Tę wyjątkowość własnych dyspozycji każdy student może odnaleźć zarówno uczestnicząc w warsztatach, czy je organizując, ale przede wszystkim realizując własne projekty twórczych działań. Wykorzystanie inicjatywy studentów, rozwijanie ich wyobraźni i zdolności jest ważną sprawą we wszystkich naszych poczynaniach. Staramy się aby przedmioty artystyczne realizowane na specjalności Animacja Kultury miały rzeczywisty wymiar praktyczny, aby umiejętności nabywane przez studentów w trakcie studiów, zostały sprawdzone i wykorzystane w różnych placówkach, aby były przydatne w ich dalszym życiu zawodowym i osobistym. ■

> LITERATURA:

- GNITECKI J. (1989), KIERUNKI BADAŃ NAD TWÓRCZĄ AKTYWNOŚCIĄ UCZNIÓW KLAS POCZĄTKOWYCH [W:] M.JAKOWICKA, J.KUJAWIŃSKI (RED.), TWÓRCZA AKTYWNOŚĆ UCZNIÓW KLAS POCZĄTKOWYCH, ZIELONA GÓRA
KARGUL J. (1995), ANIMACJA SPOŁECZNO-KULTURALNA [W:] T.PILCH, I.LEPALCZYK (RED.), PEDAGOGIKA SPOŁECZNA, WARSZAWA
POPEK S. (RED.) (1985), TWÓRCZOŚĆ ARTYSTYCZNA W WYCHOWANIU DZIECI I MŁODZIEŻY, WARSZAWA
SUCHODOLSKI B. (1990), WYCHOWANIE MIMO WSZYSTKO, WARSZAWA
TWARDOWSKI A. (1996), TWÓRCZOŚĆ W PROCESIE EDUKACJI SZKOLNEJ [W:] D.JANKOWSKI (RED.), EDUKACJA KULTURALNA I AKTYWNOŚĆ ARTYSTYCZNA, POZNAŃ
WOJNAR I. (RED.) (1997), TEORIA WYCHOWANIA ESTETYCZNEGO, WARSZAWA

GOŚCIE NA UZ

1 czerwca - otwarte spotkanie
studentów i pracowników Uniwersytetu
z Andrzejem Olechowskim

7 czerwca - otwarte spotkanie
studentów i pracowników Uniwersytetu
z Marszałkiem Sejmu RP - Bronisławem
Komorowskim

15 czerwca 2010 r. na Uniwersytecie
Zielonogórkim odbył się wykład
prof. Władysława Bartoszewskiego pt.:
*Polska wobec
wyzwań współczesności*

17 czerwca na zaproszenie
Wydziału Ekonomii i Zarządzania na
Uniwersytecie Zielonogórkim gościł
prof. Grzegorz Kołodko. Wygłosił wykład
pt.: *Euro: sukces czy porażka.*
Lekcje dla Polski

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

> WYDZIAŁ
ARTYSTYCZNY

53 GALERIA **g r a f i k i**
Biblioteki **S z t u k i**

Jaromir Jedliński

> **Smakowanie Chaosu.
Naprzeciw obrazów Tomasza Psuji.**

„Szary szron szeptu, skamielina rozpaczy. Kto słyszy
cichnący psalm ziemi, nieme nawoływanie się
planet, pożegnania galaktyk. Czarne stońca
zapadają się w siebie w nieludzkim
milczeniu.”

Ryszard Krynicki, „Szron”

Stojąc naprzeciw obrazów Tomasza Psuji - malarza - nie - malarza, mam na myśli (na tyle, na ile rozumiem te obrazy) pejzaże, kraj - **obrazy przestrzeni oraz czasu**, nie zaś konkretnych miejsc. Obrazowanie jest tu samo widzenie, raczej, oczyszczona percepcja, widzialność czysta, a nie postrzeganie zobaczonego w jakimś miejscu widoku, ani też wyobrażenie. W obrazach Tomasza Psuji dostrzegam **smakowanie Chaosu** i przekraczanie go w imię wprowadzanego przez malarza porządku, w imieniu ustanawianego własną decyzją ładu własnego świata, przeciwstawianego chaosowi świata, którego artysta nie uznaje za własny. Wallace Stevens w tekście „Connoisseur of Chaos” („Koneser Chaosu”), mówił:

“A jednak ujawnia się związek,
Nieznacny związek, który urasta jak cień
Chmury na piasku, kształt na zboczu wzgórza.”

W obrazach tych postrzegam próby wprowadzenia porządku, unaoczniania ładu własnego świata malarza w oparciu o ów „nieznacny związek”, jaki niektórym jedynie się ujawnia, o czym mówi Stevens w przywołanych przed chwilą słowach.

Tu, „w jednym ze światów?”, jak mówił Paul Celan, w którym rodzi się sztuka, odradza widzenie i jego unaocznianie innym - nam, którzy naprzeciw tych obrazów stajemy, dokonuje się kolejna próba oczyszczania percepcji, próba, o której mówił William Blake, o której pisał Aldous Huxley, próba dokonywana w milczeniu malowania wielkich pól szarych obrazów, w **milczeniu**, albo **szepcie**, jakie słyszymy w wypowiedzi Tomasza Psuji, człowieka, artysty, który chyba pojął daremność krzyku ekspresji tak

życiowej, jak i malarskiej. Pojął on przede wszystkim to, co powiedział Blake, pisząc:

„Gdyby odłonić drzwi percepcji,
każda rzecz ujawniłaby się taka, jaka jest:
nieskończona”.

Tworzone przez Tomasza Psuję - budowane przy użyciu komputera, fotokopii, papieru i płótna naciągniętego na paro-segmentowe krosna malarskie - osiagające zazwyczaj duże formaty obrazy pozostają bezimienne. Artysta nie nadaje im tytułów, opatruje natomiast datą powstania. Obrazy Psuji nieznacznie ewoluują, zmierzając ku coraz większej czystości, ku syntezie widzenia oraz - stanowiącego jego owoc - obrazowania. Ślady chaosu ujmowane zostają tu w posiadające swój własny rytm formy. Uwidacznia się też w tych płaskich, **nie - dotykowych obrazach** zagadnienie czasu, smakowania przez artystę chaosu oraz czasu samej procedury artystycznej ujmowania go we własny ład, odnajdywany żmudnie porządek. Są to obrazy **czaso-przestrzenne**. W którejś z interpretacji twórczości Tomasza Psuji napotkałem próby zestawiania jej owoców z unizmem Władysława Strzemińskiego. Sam jednak wskazałbym na odmienne, chociaż pokrewne, skojarzenia ich znaczeń, które ja odkrywam w tych obrazach. Mam na myśli koncepcję komponowania przestrzeni (różnych przestrzeni), a także rytmów czasoprzestrzennych, o czym pisali Katarzyna Kobro oraz właśnie Władysław Strzemiński w swoim studium „Kompozycja przestrzeni. Obliczania rytmu czasoprzestrzennego”, wydanym w 1931 roku, acz bez wątplenia posiadającym swój wpływ na pracę artystów następnych generacji, bowiem - jak pisał Yve - Alain Bois - Kobro i Strzemiński należą do tych, być może artystów, których osiągnięcia, tak w ich teorii, jak i praktyce artystycznej, pojawiają się zbyt wcześnie aby współcześnie sobie odnaleźć rezonans własnej pracy. Nie potrafię sam znaleźć trafniejszych słów na opisanie owoców własnej pracy Tomasza Psuji aniżeli te, które odnajdujemy w „Kompozycji przestrzeni”, gdzie czytamy:

„W granicach jednej płaszczyzny czas jest zawarty potencjalnie (pisownia wg oryginału - JJ). (...) Głównym zadaniem jest: od poszczególnych kształtów, które mają charakter czysto przestrzenny i pozaczasowy, poprzez rytm potencjalny zbudować przejście do rytmu całego dzieła sztuki, do rytmu jawnego, który całe dzieło sztuki wiąże w jedną jedność czasoprzestrzenną.

Jako warunek podstawowy z tego wynika; *jednowymiarowość rytmu potencjalnego i rytmu jawnego* to znaczy

GALERIA GRAFIKI BIBLIOTEKI SZTUKI, TOMASZ PSUJA, OBRAZY PSUJA, FOT. MAREK LALKO

jednakowy wyraz liczbowy rytmu płaszczyzny rzutowej a rytmu całego dzieła sztuki. Rytm całego dzieła sztuki w ten sposób jest wynikiem jednowymiarowych z nim potencjalnych rytmów poszczególnych płaszczyzn rzutowych. Czyli: *jednolitość rytmu czasoprzestrzennego w całym dziele sztuki może być osiągnięta pod warunkiem, że wszystkie rytmy potencjalne wszystkich płaszczyzn rzutowych mają jednakowy wyraz liczbowy.*"

Tomasz Psuja łączy w swojej pracy smakowanie chaosu, rytmy czasoprzestrzenne form i procedur, za pomocą których poddaje on chaos łaadowi własnemu, a także technologie cyfrowe. Jego obrazy stają się w efekcie jego metody pracy wehikułami czasoprzestrzennymi, pejzażami cybernetycznymi odzwierciedlanymi w epoce, w której - jak właśnie ogłosili uczeni poszukujący Teorii Wielkiej Unifikacji - udowodnione zostało, iż cząstka elementarna przekroczyć może prędkość światła, z czego wynikać może, iż strzałka czasu skierowana może być w przeciwnych kierunkach. Nie pojmujemy tego przy użyciu naszych pojęć. Sztuka jednak często intuicyjnie wyrażała to, co dopiero później okazywało się realne w wyniku stosowania metody naukowej. W takie, intuicyjnie przeżywane pejzaże mówimy tu wszak o sztuce oraz szczególnie, wywołującym dreszcz między łopatkami, trybie poznania, jakiego jest ona stymulatorem czy też wehikułem - pejzaże czasoprzestrzenne wprowadzają nas obrazy Tomasza Psuji. Są one swoistymi mapami tych czasoprzestrzeni. Składają się na swoistą, przez tego artystę wypracowaną *kartografię*, gdzie *uwidaczniane* zostaje to, co *jeszcze niezobaczone* aczkolwiek nie - do - *pomyślenia*.

William Gibson, myśląc o podobnych do powyżej zasugerowanych mapach wirtualnego, jak dotąd świata, w którym na nowo opanowana zostaje czasoprzestrzeń, pisał w swej powieści „*Neuromancer*”:

„Zaprogramuj mapę, by wyświetlała z częstotliwością transmisji danych, każdy tysiąc megabajtów jako jeden piksel na bardzo starym ekranie - Manhattan i Atlanta zapłoną jednolitą bielą. Potem zaczną pulsować - tempo transferu zagrozi przeciążeniem modelu. Twoja mapa może wybuchnąć jak *nowa*. Ostudź ją. Zmień skalę. Jeden piksel to milion megabajtów. Przy stu milionach megabajtów na sekundę zaczniesz wyróżniać pewne bloki w centrum Manhattanu i kontury stuletnich ośrodków przemysłowych w dawnym centrum Atlanty”.

54

G A L E R I A g r a f i k i
B i b l i o t e k i S z t u k i

W ramach Festiwalu Nauki, Zielona Góra 2010 w Galerii Grafiki Biblioteki Sztuki na Wydziale Artystycznym odbyło się otwarcie wystawy Normana Smużniaka. Artysta zaprezentował subtelne kolorowe pejzaże pełne wibrującej materii i głębokiej filozoficznej refleksji. Wystawie towarzyszył wykład *Ekspresja w malarstwie współczesnym*.

Janina Wallis

>> INSTYTUT SZTUKI I KULTURY PLASTYCZNEJ

> **Projekt kuratorski „Kolekcja I”**
Galeria Baszta, Zbąszyń 28.11 - 20.12.2009

28.11.-20.12.2009 odbyła się w zbąszyńskiej Galerii Baszta przygotowana przez kuratorów Magdalenę Gryską i Zenona Polusa, wystawa zatytułowana *Kolekcja I*. Projekt zawiera w swym programie cykliczność przedsięwzięcia, ukazujący możliwość istnienia kolekcji w rozmaitych konfiguracjach i kontekstach. Wystawa *Kolekcja I* jest pierwszą wystawą z projektowanego cyklu. Na prezentację składały się prace wielu artystów ze zbiorów własnych autorów wystawy. W tekście programowym do tej wystawy dr Zenon Polus napisał:

... Wszystko, co robiłem i napisałem, przejąłem od innych osób - stanowi kolekcję towarzyszącą mi w moich wędrówkach, tak jak rzeczy znalezione gdzieś na wyspi-skach śmieci towarzyszyły rumuńskim Cyganom, których zaprosiłem do wspólnego działania na VI Biennale Sztuki Nowej w Zielonej Górze.

W potocznym znaczeniu kolekcjonerstwo zazwyczaj kojarzy się ze zbieraniem przedmiotów reprezentujących różne sfery zainteresowań człowieka, np. naukowych, artystycznych, i w tym ujęciu jawi się ono jako aktywność

w sferze kultury. Tak rozumiane kolekcjonerstwo stanowi odpowiedź na tkwiące w człowieku potrzeby zorganizowania swojego otoczenia, poznania go i przejęcia na własność przedmiotów własnej i cudzej aktywności twórczej. Kolekcja jest sprawą wyboru; to, co wybrałem należy do mnie, tak jak i pamięć o tych rzeczach jest moja. Wszystko, co zrobiłem i wybrałem jest moją własnością. Plakat, obraz, rzeźba, obiekt, wystawy to moja kolekcja - należą do niej również przedmioty znalezione z rozmysłem, podjęte z otaczającej rzeczywistości. Są wśród nich też wytwory materialne, które powstały w akcie twórczym i zostały подарowane mi przez artystów. Innym zbiorem, ale należącym do tej samej kolekcji, będzie pamięć o wystawach artystach, którzy brali w nich udział, nierzadko przeze mnie zapraszanych (Biennale Sztuki Nowej). Kolekcjonowanie w pamięci nie istnieje samo przez się, wymaga impulsu, rodzaju przywołania i wzmocnienia. Materializuje się w tym, co pozwala naprowadzić na trop zapomnianych obrazów, zacierających się w pamięci zdarzeń artystycznych, czyli form dokumentacyjnych takich jak; fotografia, wideo, teksty krytyczne, relacje prasowe, katalogi. Obiekt sztuki jako przedmiot do kolekcjonowania jawi się tutaj jako wehikuł, który przenosi nas w czasie, przestrzeni, zmienia konteksty i znaczenia, prowokuje wspomnienia, jakbyśmy oglądali album ze starymi zdjęciami.

Magdalena Gryśka

> Z CYKLU „KOLEKCJA”, FRAGMENT EKSPOZYCJI

> **Impreza dobra i ryzykowna.**
Galeria BWA, Zielona Góra 1-3.05.2010

1-3.05.2010 r. odbył się w Galerii BWA w Zielonej Górze plener *Impreza dobra i ryzykowna*, a następnie trwająca do 23.05.2010 wystawa zatytułowana *My nie śpimy* przygotowana przez zespół kuratorski: Katarzyna Karwańska, Magdalena Nowak, Stanisław Welbel reprezentujący Muzeum Sztuki Współczesnej i oraz Galerię Zachęta z Warszawy.

Do udziału w plenerze zaproszeni zostali studenci Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu, z pracowni prof. Mirosława Bałki, studenci Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie z pracowni prof. Grzegorz Szwertni oraz studenci Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej Wydziału Artystycznego UZ, z pracowni malarstwa dr hab. Magdaleny Gryski i pracowni rysunku dr. Zenona Polusa, Katarzyna Kulikowska, Monika Czekańska, Agata Szymańska, Joanna Jankowska, Marlena Baranik, Maciej Olszewski, Michalina Walicht, Kinga Murawska, Przemysław Przepióra.

Przedmiotem działania studentów zielonogórskich było opracowanie, na użytek wystawy, dokumentacji Biennale Sztuki Nowej (przegląd sztuki najnowszej) znajdującej się w zbiorach prywatnych dr Zenona Polusa, który w latach 1985 - 1996 był organizatorem, kuratorem i uczestnikiem sześciu edycji tej imprezy. W trakcie trwania warsztatów dr Zenon Polus wygłosił wykład pt. *Biennale Sztuki Nowej a sztuka polska lat 80-tych*.

W tekście programowym do wystawy - pleneru kuratorzy napisali:

Inspiracją dla wystawy NIE ŚPIMY! stała się przestrzeń i artystyczna przeszłość Zielonej Góry, zachęcająca do reaktywacji idei plenerów, rozumianych nie tylko jako miejsce powstawania i wystawiania prac, ale przede wszystkim jako możliwość komunikacji, wymiany oraz spotkania i poznania się. Podstawową wartością na czas majowego pleneru stała się wspólnota i praca kolektywna, w której udział biorą zaproszone

pracownie ASP oraz artyści, muzycy, teoretycy, kuratorzy i miłośnicy sztuki.

(...) W wystawie i plenerze dominują trzy osie. Pierwsza to miasto i jego miejsca zapomniane. Wystawa częściowo opuszcza white cube BWA tworząc konstelację i wielowymiarową wizję, w której łączą się różne oblicza Zielonej Góry oraz sztuka. Druga oś to pamięć o Złotym Gronie i Biennale Sztuki Nowej, wydarzeniach które ukształtowały scenę artystyczną miasta. Część artystów szczególnie zainteresowana tą historią tworzy artystyczne re-enactments i rekonstrukcje wydarzeń sprzed lat. Przyszłość stała się dla nich nie przedmiotem badań i analiz, lecz powtórzenia i przepracowywania, w wyniku czego historie zmyślone mieszają się z historiami prawdziwymi. Efekty pracy artystów zainteresowanych tradycją artystyczną Zielonej Góry zostały skonfrontowane z zachowaną dokumentacją, która raz jest poddawana obróbce (jak w przypadku archiwum Zenona Polusa z Biennale Sztuki Nowej, opracowywanego w trakcie pleneru przez jego studentów z Wydziału Artystycznego), innym razem prezentowana jako surowy zapis dokumentalny (video z cyklu Pracownie w Galerii Po). Trzecia oś wystawy to chęć wznowienia idei pleneru jako spotkania i pracy kolektywnej. Obecne są tematy wieczne żywe, jak młodość, miłość i piękno, a całe spotkanie nie ma pretensji do bycia imprezą przeintelektualizowaną, lecz wymianą energii artystycznej odbywającą się w wiośennej atmosferze entuzjazmu.

Magdalena Gryśka, Zenon Polus

> Ż R Ó D Ł O

Agnieszka Graczew-Czarkowska
Galeria Miejska we Wrocławiu;
10.05.- 28.05.2010

Ż R Ó D Ł O jest artystycznym projektem zrealizowanym z myślą o konkretnym miejscu, którym jest wrocławska Galeria Miejska. Przestrzeń ta została uznana przez autorkę za optymalną dla tej koncepcji i jej wizualizacji. Architektura galerii, a konkretnie jej dwupoziomowość - na powierzchni i pod nią - same w sobie są bliskie światłu i ciemności, życiu i śmierci. Zstępując niżej i głębiej jesteśmy bliżej źródła, czymkolwiek ono jest. Naturalny chłód i wilgoć panujące w dolnych partiach galerii, stały się nieodzownymi elementami dla tych realizacji. Wrażenia te odrzucają i przyciągają z podobną siłą. To właśnie na poziomie wewnętrznej rozterki toczy się monolog. Akustyka miejsca pozwala na symboliczne ujawnienie tego, co ledwo słyszalne i efemeryczne. Początek a koniec, wdech a tchnienie, pustka a pełnia. Inspiracja dla Ż R Ó D Ł A płynie z przeciwstawnych stanów i faktów. Twórczość a destrukcja. Ziemia, woda, powietrze, choć nie jedyne, stanowią realny budulec poszczególnych sekwencji Ż R Ó D Ł A. Każda z pięciu części galerii ma swoją wizualną energię. Znacząca jest konieczność przejścia przez wszystkie sale, aż do końca. Odbiór, dla którego przeznaczony jest ten pokaz, może go spełnić. Wystawa nie niesie konkretnych treści, bo może nieść doznania.

GALERIA MIEJSKA WROCŁAW, FRAGMENT EKSPOZYCJI

Agnieszka Graczev-Czarkowska w latach 1990-1997 mieszkała we Wrocławiu, studiowała i pracowała. Galeria Miejska stała się miejscem artystycznej mentalnej inicjacji. W tym kontekście obecne zdarzenie jest sięganiem do źródła.

AGC

Agnieszka Graczev-Czarkowska
e-mail: agnieszkagraczev.c@onet.eu

- 1990 -1995 > studia w PWSSP Wrocław;
- 1994 > półroczne stypendium twórcze (II miejsce w konkursie American Retail System i Pizza Hut) dla młodych twórców, Wrocław;
- 1995 > dyplom z wyróżnieniem (grafika artystyczna) w pracowniach prof. Andrzeja Basaja i prof. Eugeniusza Smolińskiego, PWSSP Wrocław;
- 1997-1999 > założenie i prowadzenie autorskiej Galerii Grafiki i Rysunku "JaPtak", Wrocław (dyr. artystyczny);
- 1998-2000 > tworzenie i prowadzenie autorskiej pracowni grafiki artystycznej, Akademia Multimedialna - Gdańsk;
- 2002-2007 > tworzenie i prowadzenie autorskiej pracowni arteterapii, OTZ Zielona Góra;
- 2002-2010 > współpraca z KSiKP UZ (Integracja Sztuk z Elementami Metodyki, Arteterapia, Warsztaty Plastyczno- Muzyczne);
- 2003 > stypendium twórcze prezydenta miasta Zielona Góra w zakresie sztuk plast.;
- 2003 > laureatka "Złotego Wawrzynu" za cykl ilustracji do "Rozmowy z Rimbaudem" Czesława Sobkowiaka, Zielona Góra;
- 2007-2008> tworzenie cyklicznych (ok. 150 edycji) autorskich audycji radiowych dotyczących sztuki współczesnej; autorka wielu form reportaży i "feater'ów" (dziennikarka Radia Zachód);
- 2008 > nagroda specjalna za obraz dźwiękowy "Ogłodniata" w Ogólnopolskim Konkursie na Reportaż Radiowy, Radio PiK - Bydgoszcz;
- 2006-2010 > publikacje: katalogi, ProLibris, EXIT;
- 2009-2010 > prowadzenie autorskich, cyklicznych warsztatów twórczych, współpraca - BWA Zielona Góra

Wybrane wystawy indywidualne:

- 1995 - "Obszar przeczecia I" / Muzeum Ziemi Lubuskiej, promocja im. Klema Felchnerowskiego;
- 1995 - "Obszar przeczecia II" / galeria "Pod Kolumnami" - Wrocław;
- 2000 - "Moje taroty" 1990-2000 / Amberif - Gdańsk;
- 2002 - "Otwarcie" / Kościuszki 7/5 - Zielona Góra;
- 2003 - "Ciało" / BWA - Zielona Góra;
- 2004 - "(R) - ewolucja" / galeria Nowy Wiek, MZL - Zielona Góra;
- 2007 - "AZJA 36h - survival in Art" / BWA - Zielona Góra;
- 2008 - "Sztuka kochania" / galeria Nowy Wiek, MZL - Zielona Góra;
- 2008 - "26,5 m2" / galeria Baszta - Zbąszyń;
- 2009 - „bezsenność” / Galeria BWA - Miejski Ośrodek Sztuki - Gorzów Wlkp.;
- 2010 - „ŻRÓDŁO” / Galeria Miejska - Wrocław.

Wystawy zbiorowe: Kłodzko, Wrocław, Warszawa, Lublin, Słubice, Szklarska Poręba, Świeradów Zdrój, Gdańsk, Gorzów Wlkp., Rawicz, Toruń, Zbąszyń, Zielona Góra, Litwa, Niemcy, Rumunia.

WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

> Podsumowanie pierwszego etapu współpracy pomiędzy Wydziałem Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego i Uniwersytetem Technicznym w Kaiserslautern

21.04.2010 Rada Wydziału Ekonomii i Zarządzania uczciła 15-lecie bezinteresownej współpracy prof. Volkera Lingnaua z Uniwersytetu Technicznego w Kaiserslautern, profesora wizytującego w Zielonej Górze poprzez specjalne wydanie tomu czasopisma *Management*. Profesor Volker Lingnaua związany jest z zielonogórskim środowiskiem akademickim od lat 90. ubiegłego wieku. Początkowo Jego działalność w ówczesnej Politechnice Zielonogórskiej koncentrowała się na łączeniu wiedzy teoretycznej z praktycznymi doświadczeniami dotyczącymi rachunku kosztów planowanych. Współpracy tej nadano nową jakość po powołaniu Uniwersytetu Zielonogórskiego w 2001 r. Od tego roku Zakład Controllingu i Informatyki Ekonomicznej i Zakład *Unternehmensrechnung und Controlling* zostały podmiotami oficjalnego porozumienia o współpracy pomiędzy Wydziałem Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego, a TU Kaiserslautern. Zainicjowano wspólnie profilowanie nowej specjalności *Controlling wspomagany komputerowo* w ramach kierunku studiów *Zarządzanie i Marketing*. Podstawowym celem tej specjalności była implementacja teoretycznej wiedzy związanej z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa wykorzystującego standardowe oprogramowanie klasy ERP do sektora średnich przedsiębiorstw. Obszar controllingu został wybrany, gdyż zdaniem obydwu partnerów odpowiada on najlepiej, ze wszystkich sfer związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa, możliwościom integracji danych z systemów klasy ERP.

W ramach wspomnianego porozumienia pracownicy Zakładu *Unternehmensrechnung und Controlling* TU Kaiserslautern zrealizowali w Zielonej Górze wykłady dotyczące nowoczesnych metod controllingu w średnich przedsiębiorstwach. Ponadto w ramach programu ERASMUS studenci z Zielonej Góry mieli możliwość studiować w Kaiserslautern. Pracownicy naszego Zakładu *Controllingu i Informatyki Ekonomicznej* koncentrowali się na połączeniu specjalistycznej wiedzy i umiejętności oraz ich wykorzystaniu w typowych dla naszego regionu przedsiębiorstwach średniej klasy korzystających z systemów ERP. Wypróbowano przy tym możliwości zastosowania studium przypadków z Kaiserslautern. Współpraca pomiędzy Zakładami dotyczyła również obszaru realizacji wspólnych prac dyplomowych, które zakończyły się w roku 2008, wraz z wprowadzeniem procesu bolońskiego i związanymi z nim wymaganiem dotyczącymi specjalności.

Kontynuowane badania zaowocowały wspólnymi publikacjami naukowymi, umieszczonymi w wydaniu specjal-

PROFESOR VOLKER LINGNAU WRAZ Z PRACOWNIKAMI ZAKŁADU CONTROLLINGU I INFORMATYKI EKONOMICZNEJ

nym czasopisma *Management*. Dotychczasowe osiągnięcia i doświadczenia stały się również przedmiotem dyskusji w trakcie Wydziałowego Seminarium Naukowego w dniu 22 kwietnia. Podczas spotkania wytyczono także kierunki dalszej współpracy.

Paul Dieter Kluge

> Seminarium prof. Z. Kłosa z PAN

11 maja na Wydziale Ekonomii i Zarządzania odbyło się seminarium na temat: *Przestrzeń Kosmiczna/ Techniki Satelitarne/ Przemysł Nawigacji Satelitarnej*. W seminarium

wzięli udział prof. Zbigniew Kłos z Polskiej Akademii Nauk - Centrum Badań Kosmicznych z referatem *Przestrzeń Kosmiczna-Europejski Obszar Innowacyjnej Gospodarki i Badań*, Jakub Ryzenko z Ministerstwa Gospodarki z referatem *Techniki Satelitarne w Gospodarce XXI w.* oraz prof. Włodzimierz Lewandowski z Międzynarodowego Biura Miar i Wag (BIPM) w Sevres pod Paryżem z tematem *Przemysł Nawigacji Satelitarnej*. W spotkaniu uczestniczyli również lubuscy parlamentarzyści z Zespołu ds. Przestrzeni Kosmicznej: Bogusław Wontor, Marek Cebula, Bożena Sławiak i Jerzy Materna. Słuchaczami seminarium byli studenci kierunków *zarządzania, ekonomii i bezpieczeństwa narodowego*.

Celem seminarium było przybliżenie otwarcia nowej specjalności na Wydziale Ekonomii i Zarządzania *space*

marketing. Na całym świecie, technologie stworzone na potrzeby badań i wykorzystania przestrzeni kosmicznej, elementy systemów satelitarnych czy rakietowych - przenoszone są do innych sektorów gospodarki i bezpieczeństwa narodowego. Temu właśnie ma służyć *space marketing*. Absolwent tej specjalności przygotowany będzie do realizacji promocji i sprzedaży produktów związanych z technologiami satelitarnymi, które wykorzystywane są w takich dziedzinach jak: telekomunikacja, meteorologia, wojskowość, zarządzanie kryzysowe. Absolwent specjalności *space marketing* będzie także posiadał wiedzę w zakresie: dokonywania pomiarów GNSS w geodezji i nawigacji, pozyskiwania danych obrazowych i metod przetwarzania zdjęć satelitarnych, stosowania fotogrametrii i teledetekcji, wyznaczania pozycji z wykorzystaniem metod satelitarnych, georeferencji obrazów lotniczych i satelitarnych, oraz szeroko rozumianego zarządzania projektami technologicznymi związanymi z sektorem hi-tech, którą będzie wykorzystywał w działaniach marketingowych służących kreowaniu rynku dla cywilnych zastosowań technologii kosmicznych. Absolwenci specjalności są przygotowani do pracy na następujących stanowiskach:

- > Specjalista ds. marketingu w firmach sektora badań kosmosu, satelitarnych, w zakresie rozwoju rynków handlowych i usługowych,
- > Brand & Sales Manager w firmach z obszaru telekomunikacja, meteorologia, wojskowość,
- > Category Manager w firmach produkcyjnych i handlowych,
- > Account Manager w zespołach przygotowujących projekty marketingowe produktów z branży technologii kosmicznych,
- > Przedstawiciel handlowy organizacji i przedsiębiorstw z branży technologii kosmicznych,
- > Specjalista ds. zakupów we wszystkich typach przedsiębiorstw z branży technologii kosmicznych,
- > Analityk rynkowy w agencjach badań kosmicznych.

Plan studiów na specjalności *space marketing* obejmuje m.in. takie przedmioty, jak:

- > Operacyjne systemy satelitarne
- > Interfejsy informacji
- > Inżynieria wiedzy
- > Technologie GPS
- > Globalne społeczeństwo informacyjne

IPEA

> Projekty unijne na Wydziale Ekonomii i Zarządzania

Zakończyła się już pierwsza edycja szkoleń zorganizowanych w ramach projektu **Nowy zawód - nowe możliwości - kompleksowe wsparcie dla pracowników przedsiębiorstw restrukturyzowanych w województwie lubuskim** finansowanego ze środków Unii Europejskiej. O założeniach i dotychczasowych doświadczeniach wynikających z Projektu opowie nam jego Koordynator prof. Bogdan Ślusarz.

> Panie Profesorze co jest głównym celem Projektu?

Konkurowanie na dynamicznie zmieniającym się rynku europejskim wymaga od polskich przedsiębiorstw wielu działań dostosowawczych i restrukturyzacyjnych. Zmiany na rynku, jak również w firmie, tworzą zagrożenia i szanse dla ich pracowników. Umiejętne wykorzystanie szans pozwoli osobom zatrudnionym w przedsiębiorstwie dostosować się do potrzeb pracodawców, wymaga to jednak nieustannego aktualizowania swojej wiedzy i umiejętności zawodowych. Projekt w swoim zamyśle skierowany jest do osób zagrożonych utratą pracy, których liczba w restrukturyzowanych przedsiębiorstwach jest znaczna, są to przede wszystkim osoby powyżej 45 roku życia, których rodowód umiejętności zawodowych w wielu przypadkach sięga jeszcze poprzedniego ustroju. To właśnie dzięki szkoleniom realizowanym w ramach Projektu zostaną oni wyposażeni w nowe umiejętności i kwalifikacje w zakresie zarządzania jakością w przedsiębiorstwie.

> Panie Profesorze skąd pojawiła się idea przygotowania tego Projektu?

Analiza rynku pracy w województwie lubuskim przeprowadzona przez pracowników naszego Wydziału pozwoliła zdiagnozować firmy, których kierownictwo rozpoczęło już proces zwolnień grupowych oraz firmy, które z uwagi na swoją kondycję finansową, obarczone są dużym prawdopodobieństwem, wystąpienia tego procesu w najbliższych miesiącach. W wielu organizacjach zostały już podjęte intensywne działania restrukturyzacyjne. Jak dowodzą przeprowadzone badania głównym problemem osób pracujących w restrukturyzowanych firmach jest brak kwalifikacji i umiejętności adekwatnych do potrzeb rynku pracy. Jak się okazuje problem grupowych zwolnień coraz częściej dosięga nawet te organizacje, które postrzegamy jako lokalnych liderów np. Stelmet, Keiper czy też IGA Nowa Sól. Sytuacja tych podmiotów pogorszyła się również w wyniku światowego kryzysu finansowego, który bezpośrednio wpłynął na ich kondycję finansową, mam tu na uwadze głównie firmy branży motoryzacyjnej - Kico, Keiper. Rozwiązywanie problemów społecznych naszego regionu wymaga aktywnego uczestnictwa środowiska akademickiego - stąd nasza inicjatywa. Chcąc włączyć się w nurt działań umożliwiających zdobycie pracownikom zagrożonym utratą pracy nowego atrakcyjnego zawodu, opracowaliśmy program szkolenia w zakresie zarządzania jakością w przedsiębiorstwach. Następnie poszukaliśmy źródła finansowania dla tego przedsięwzięcia, wykorzystując możliwości jakie dają środki europejskie dostępne w naszym kraju i regionie. Nasza inicjatywa została pozytywnie oceniona przez ekspertów. Projekt umożliwia pracownikom restrukturyzowanych przedsiębiorstw, zwłaszcza tym starszym, gorzej sytuowanym, podniesienia kwalifikacji zawodowych, a co najważniejsze zapewnienia im darmowy dostęp do atrakcyjnego szkolenia oraz usług doradczych. W ten sposób przyczyniamy się istotnie do wzrostu potencjału rozwojowego województwa lubuskiego.

> Panie Profesorze pierwsi słuchacze zakończyli już swoje szkolenie, jakie są Pana spostrzeżenia?

Pierwszych 15 osób ukończyło pełny cykl szkolenia i przystąpiło do egzaminu, który potwierdził nabycie przez nich nowych umiejętności zawodowych. Szczęśliwa piętnastka otrzymała certyfikat renomowanej niemieckiej

PROFESOR BOGDAN ŚLUSARZ WREČA CERTYFIKATY UKOŃCZENIA SZKOLENIA

firmy 3 CERT, uprawniający do podjęcia pracy na stanowisku pełnomocnika ds. systemu zarządzania jakością nie tylko na terytorium Polski, ale i w większości krajów UE. Już dziś wiemy, że dwie osoby z naszej pierwszej grupy zmieniły pracę i zamierzają nową wiedzę wykorzystać w swojej dalszej karierze zawodowej. Na podstawie zebranych ankiet i opinii samych uczestników możemy śmiało stwierdzić, iż realizacja naszego projektu to przystawienie „strzała w dziesiątkę” i odpowiedź na potrzeby rynku w zakresie szeroko pojętej polityki zarządzania jakością. Wierzymy, iż po zakończeniu realizacji Projektu, nasze przedsięwzięcie uzyska status projektu modelowego, z którego chętnie będą czerpać inspirację inne podmioty przygotowujące się do podejmowania podobnych działań w przyszłości.

> Jaka łącznie grupa osób zostanie objęta wsparciem?

W Projekcie uczestniczyć będzie łącznie 75 osób zameldowanych na terenie województwa lubuskiego i posiadających zatrudnienie w restrukturyzowanych przedsiębiorstwach. Jak już wspominałem, uczestnicy Projektu otrzymają kompleksowe wsparcie tj. szkolenia przekwalifikujące wraz z usługami doradczymi w zakresie wyboru nowego zawodu i miejsca zatrudnienia.

> Panie Profesorze kto realizuje zajęcia dydaktyczne?

Zajęcia prowadzi przede wszystkim pracownicy naszego Wydziału, zapraszamy również do współpracy naukowców z innych ośrodków akademickich. Ostatnio gościliśmy u nas prof. Brunona Bartz z Uniwersytetu Gdańskiego.

> Wiemy już również, że dużym zainteresowaniem cieszyła się rekrutacja do drugiej edycji szkoleń przewidzianych w ramach Projektu. Jakże dalsze działania są przewidziane w Projekcie?

Tak, w marcu szkolenie rozpoczęło kolejnych 15 osób. Swoją naukę zakończą w lipcu i także mają szansę na zdobycie certyfikatu. W ramach Projektu przewidziane jest również doradztwo indywidualne - zostanie od października uruchomiony punkt doradztwa zawodowego. Beneficjenci będą mieli możliwość odbycia indywidualnych konsultacji z doradcami, w trakcie których będą mogli osobiście prze-

dyskutować swoją sytuację zawodową, czy też omówić problemy związane ze znalezieniem zatrudnienia. Doradca zawodowy będzie również wyszukiwał konkretne oferty pracy przy uwzględnieniu indywidualnych umiejętności każdego uczestnika Projektu. Nasz Projekt ma również znamiona innowacyjnego - doradztwo będzie również świadczone przy pomocy forum internetowego, które będzie platformą wymiany informacji między uczestnikami a doradcą zawodowym.

> Panie Profesorze dziękuję za rozmowę i życzę dalszych sukcesów w realizacji Projektu, jak również kolejnych tak trafnych inicjatyw.

Rozmowę prowadziła: Anetta Barska

> Bogdan Ślusarz - doktor habilitowany nauk humanistycznych, wieloletni pracownik Uniwersytetu Zielonogórskiego, Kierownik Zakładu Zarządzania Administracją Publiczną na Wydziale Ekonomii i Zarządzania. Od wielu lat zajmuje się problematyką Unii Europejskiej. Współtwórca wielu dokumentów strategicznych dla województwa lubuskiego, takich jak: Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego z horyzontem czasowym do 2020 roku, Lubuska Regionalna Strategia Innowacji oraz Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Lubuskiego na okres wsparcia funduszami pomocowymi Unii Europejskiej w latach 2007- 2013. Był także członkiem Komitetu Sterującego dla projektu realizowanego w ramach Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III C Strefa Wschodnia o nazwie Three Countries Innovation Push - 3-CIP. Aktualnie jest członkiem: Komitetu Monitorującego Program Transgranicznej Europejskiej Współpracy Polska - Saksonia; Prezydium Zarządu Krajowego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego; Rady Naukowej PTE w Warszawie oraz Prezesem Zarządu PTE Oddział w Zielonej Górze. W życiu zawodowym stara się łączyć sferę nauki z biznesem, a wyrazem tego są Jego publikacje, zajęcia dydaktyczne, uczestnictwo w konferencjach oraz wspomniana aktywność w opracowywaniu dokumentacji strategicznej regionu, jak również praca w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego na stanowisku dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej. Swoje umiejętności organizacyjne i zdobyte doświadczenie w biznesie chętnie wykorzystuje również w pracy na rzecz Wydziału Ekonomii i Zarządzania, to właśnie między innymi dzięki Jego zaangażowaniu realizowany jest obecnie projekt „*Nowy zawód - nowe możliwości - kompleksowe wsparcie dla pracowników przedsiębiorstw restrukturyzowanych w województwie lubuskim*” finansowany ze środków Unii Europejskiej. W chwilach wolnych Pan Profesor chętnie wybiera się na „bezkrawe” łowy do lasu.

WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI, INFORMATYKI I TELEKOMUNIKACJI

> Kolejne podwójne polsko-niemieckie dyplomy dla absolwentów Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji Uniwersytetu Zielonogórskiego

Kolejny rocznik absolwentów tzw. Zintegrowanych Studiów Zagranicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego i Fachhochschule Giessen-Friedberg (ZSZ UZ - FH) otrzymał dyplomy ukończenia obydwu uczelni. Uroczystość wręczenia tzw. podwójnych dyplomów, zorganizowana przez władze dziekańskie WEliT, odbyła 5 maja 2010 r. się w sali seminaryjnej Wydziału. Dyplomy odebrali trzech absolwenci kierunku *Elektrotechnika*: Mateusz Berger, Tomasz Brychcy i Tomasz Czaczyk. Dyplomy ukończenia uczelni niemieckiej wręczali prof. Axel Schumann-Luck, wiceprezydent FH Giessen-Fiedberg oraz prof. Marius Klytta, koordynujący współpracą obydwu partnerskich uczelni. Równocześnie dyplomy ukończenia Uniwersytetu Zielonogórskiego absolwenci otrzymali z rąk prof. Krzysztofa Urbanowskiego, Prorektora UZ ds. Rozwoju oraz prof. Andrzeja Pieczyńskiego, dziekana WEliT. Wśród zaproszonych na uroczystość gości byli m.in. dyrektorzy instytutów oraz promotorzy prac dyplomowych absolwentów: prof. Igor Korotyeyev, dr Grzegorz Kobyłecki i dr Krzysztof Urbański. Promotorem wszystkich prac ze strony FH był wspomniany już prof. Marius Klytta.

W swoich wypowiedziach podczas uroczystości zarówno

prorektor UZ jak i wiceprezydent FH, obok gratulacji kierowanych do absolwentów, podkreślali ważną rolę takich przedsięwzięć, które sprzyjają m.in. zwiększaniu mobilności studentów, integracji programów nauczania, wpisując się tym samym w główne postulaty związane z realizacją Procesu Bolońskiego. W prowadzonej po zakończeniu oficjalnej części uroczystości dyskusji jej uczestnicy podkreślali m.in., że tego rodzaju studia pozwalają również poznać język i kulturę sąsiedniego kraju, i dzięki temu dobrze przygotowują absolwentów do funkcjonowania w obszarze obydwu krajów. Znalazło to już potwierdzenie w karierach zawodowych większości dotychczasowych absolwentów ZSZ UZ - FH. W tym kontekście interesującym jest fakt, że w uroczystości uczestniczył również dr inż. Piotr Bubacz, od niedawna prodziekan WEIT, który jako pierwszy ukończył w 2001 r. ZSZ FH-UZ, a obecnie aktywnie uczestniczy we współpracy obydwu uczelni.

W tym miejscu warto przypomnieć, że realizowany z powodzeniem przez obydwie uczelnie od roku 2001 projekt Zintegrowane Studia Zagraniczne UZ - FH, charakteryzujący się m.in. pełną integracją programów studiów na odpowiednich kierunkach obydwu uczelni oraz dający po ich ukończeniu tzw. „podwójne dyplomy” jest przedsięwzięciem unikalnym w skali krajowej. W projekcie uczestniczyło dotychczas i dalej uczestniczy 43 studentów WEliT. Studia ukończyło 33 uczestników, 6 osób kontynuuje studia, w tym 2 studentów przebywa aktualnie w Giessen. Większość z absolwentów znalazła z łatwością bardzo ciekawe miejsca pracy, a co najmniej 17 podjęło pracę w firmach niemieckich lub polsko-niemieckich działających w Zachodniej Polsce.

Uroczystość wręczenia dyplomów stanowiła część programu organizowanego tradycyjnie w maju w Zielonej Górze roboczego spotkania przedstawicieli obydwu partnerskich uczelni. Tym razem w spotkaniu uczestniczył również prof. Juhan Laugis z Uniwersytetu Technicznego

ABSOLWENT ZSZ FH-UZ TOMASZ BRYCHCY Z DYPLOMAMI UKOŃCZENIA DWÓCH UCZELNI (PONAŚTO, OD LEWEJ: PROF. M. KLYTTA, PROF. K. URBANOWSKI, PROF. A. PIECZYŃSKI, PROF. A. SCHUMANN-LUCK)

w Tallinie, który jest koordynatorem współpracy estońskiej uczelni w ramach tzw. sieci CUCEE (Cooperation of Universities in Central and East Europe), którą tworzą FH Giessen-Friedberg, Politechnika Lwowska, Uniwersytet Techniczny w Tallinie i Uniwersytet Zielonogórski.

Ryszard Rybski

> Lumel & Tespol Academic Day.

19 maja 2010 r. odbyło się seminarium *Lumel & Tespol Academic Day*. Jest ono kontynuacją organizowanych wcześniej w Instytucie Informatyki i Elektroniki dni otwartych firmy Tektronix. W celu zwiększenia atrakcyjności wydarzenia, połączono prezentację dwóch firm: LUMEL S.A. z Zielonej Góry oraz firmy Tespol Sp. z o. o. z Wrocławia. Firma Lumel reprezentowana była przez dr. inż. Sławomira Kowalczyka Dyrektora ds. Ekonomiczno-Handlowych oraz mgr. inż. Krzysztofa Pyszyńskiego, Kierownika Działu Sprzedaży Krajowej. Firmę Tespol reprezentował z-ca. dyr. handlowego mgr inż. Kamil Mazur. Uniwersytet Zielonogórski reprezentowany był przez Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą prof. Tadeusza Kuczyńskiego. Obecny był również Dziekan Wydziału Elektrotechniki Informatyki i Telekomunikacji prof. Andrzej Pieczyński, który przedstawił zebranym historię współpracy pomiędzy firmami a Wydziałem. Seminarium otworzył Dyrektor Instytutu Informatyki i Elektroniki, prof. Marian Adamski.

Przedstawiciele firm przekazali cenną aparaturę: firma Tespol zestaw narzędzi pomiarowych oraz zestaw eksperymentalny z zakresu cyfrowej transmisji danych. Firma Lumel przekazała programowalny sterownik logiczny SMC wraz z bogatym zestawem modułów komunikacyjnych. Przekazany sprzęt zasili laboratoria Zakładu Inżynierii Komputerowej: Laboratorium Systemów Telekomunikacyjnych, wyposażone w ostatnich latach w nowoczesną aparaturę kontrolno-pomiarową oraz nowopowstałe Laboratorium Sterowników Logicznych i Systemów Osadzonych.

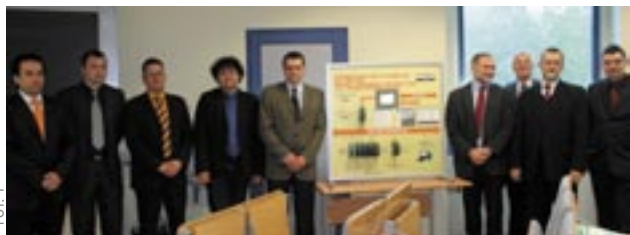
W seminarium uczestniczyła liczna grupa studentów i pracowników Wydziału. W pierwszej części spotkania odbyła się prezentacja obu firm nakreślająca profil działalności. Przedstawiciel firmy Lumel zaprezentował możliwości nowoczesnego sterownika programowalnego SMC. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z zasadą działania nowej generacji oscyloskopów cyfrowych oraz analizatorów widma, prezentowanych przez przedstawicieli firmy Tespol, wykorzystującą nowatorską technologię DPX. Po przerwie kawowej uczestnicy mieli możliwość dyskusji z przedstawicielami i indywidualnego zapoznania się z prezentowanymi urządzeniami. Równoległe do Seminarium zorganizowana została wystawa aparatury kontrolno-pomiarowej znajdującej się w ofercie obu firm.

Seminarium, a w szczególności wystawa aparatury, cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród licznej grupy uczestników

FOT. 1. PRZEKAZANIE APARATURY

FOT. 2., FOT. 3. PROREKTOR PROF. TADEUSZ KUCZYŃSKI, DZIEKAN WIT PROF. ANDRZEJ PIECZYŃSKI I DYREKTOR IIE PROF. MARIAN ADAMSKI

FOT. 3. STUDENCI I PRACOWNICY UNIWERSYTETU W TRAKCIE PREZENTACJI FIRM LUMEL I TESPOL

Michał Doligalski, Arkadiusz Bukowiec

Polskie Towarzystwo Informatyczne istnieje już blisko 30 lat. Jest ono największym polskim stowarzyszeniem informatyków. Oddział Wielkopolski (obejmujący woj. wielkopolskie i lubuskie) powstał w 1997r. poprzez przekształcenie Koła Wielkopolskiego. 13 kwietnia 2010 r. Zarząd OW PTI przychylił się do wniosku członków PTI z rejonu Zielonej Góry i powołał do życia Koło Zielonogórskie PTI. Koło powstało przy Instytucie Informatyki i Elektroniki.

29 kwietnia 2010 w budynku WEIT odbyło się Pierwsze Walne Zebranie Członków Koła Zielonogórskiego. W spotkaniu uczestniczył członek zarządu OE PTI kol. Adam Wojciechowski, który w imieniu Prezesa OW PTI prof. Jerzego Stefanowskiego odczytał uchwałę Zarządu OW PTI oraz list skierowany do Członków Koła. Dzień ten był dość pracowity: konieczny był wybór Zarządu Koła oraz wytyczenie kierunków działania Koła. Zebrani w głosowaniu tajnym wypowiedzieli się za wyborem Zarządu Koła w następującym składzie: dr inż. Marek Węgrzyn - *Przewodniczący*, mgr inż. Michał Doligalski - *Sekretarz*, dr inż. Remigiusz Wiśniewski - *Członek Zarządu*. Walne Zebranie Członków

FOT. 1

FOT. 2

Koła Zielonogórskiego PTI, biorąc pod uwagę całokształt dokonań w działalności stowarzyszeniowej i zawodowej, a zwłaszcza za zasługi na rzecz promocji i rozwoju Polskiego Towarzystwa Informatycznego na terenie Zielonej Góry, uhonorowało prof. Mariana Adamskiego godnością *Honorowego Przewodniczącego Koła Zielonogórskiego PTI*.

W kolejnej części spotkania odbyła się prezentacja Strategii Funkcjonowania PTI na lata 2011-2014, po której nastąpiła gorąca dyskusja na temat kierunków działania i zadań, jakie stoją przed Kołem Zielonogórskim.

Do najważniejszych kierunków działania Koła Zielonogórskiego zaliczyć można:

- > integracja lokalnego środowiska informatyków;
- > promocja podnoszenia kwalifikacji zawodowych informatyków;
- > organizowanie i przeprowadzenie seminariów naukowych i popularyzujących osiągnięcia z zakresu informatyki;
- > włączenie się w organizację konferencji naukowej KNWS;
- > działanie w zakresie wdrażania idei społeczeństwa informacyjnego i przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu.

Obrane kierunki funkcjonowania Koła wpisują się doskonale zarówno w działalność OW PTI jak i strategię Towarzystwa. Uwzględniają one lokalną specyfikę, potrzeby i zainteresowania informatyków. Zebranie zakończyło się pamiątkową fotografią w jednym z laboratoriów Wydziału Elektrotechniki Informatyki i Telekomunikacji - Laboratorium Systemów Telekomunikacyjnych. Do najważniejszych celów Koła Zielonogórskiego PTI należy zaliczyć integrację lokalnego środowiska informatyków nie tylko z Zielonej Góry, ale z południowej części woj. lubuskiego. Dlatego w tym miejscu gorąco zachęcamy przede wszystkim informatyków będących pracownikami naszego Uniwersytetu do wstąpienia w szeregi Koła Zielonogórskiego. Zainteresowanych prosimy o kontakt z Zarządem Koła.

FOT. 1. CZŁONKOWIE KOŁA ZIELONOGÓRSKIEGO PTI W LABORATORIUM SYSTEMÓW TELEKOMUNIKACYJNYCH
FOT. 2. PROF. MARIAN ADAMSKI - HONOROWY PRZEWODNICZĄCY KOŁA ZIELONOGÓRSKIEGO PTI

Michał Doligalski

> WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

>> INSTYTUT FILOLOGII GERMAŃSKIEJ

> Konferencja w Instytucie Filologii Germańskiej
Zwischenzeit, Grenzüberschreitung, Aufstörung - Bilder von Adoleszenz in der deutschsprachigen Literatur
(*Faza przejściowa, przekraczanie granic, przebudzenie - Obrazy adolescencji w literaturze niemieckojęzycznej*). Zielona Góra, 13-15 maja 2010 roku

Adolescencja to faza życia umiejscawiana między dzieciństwem a dorosłością. Przyjmuje się, że obejmuje okres przypadający na 11./12. do 25., a nawet 30.-40. rok życia. W procesie tworzenia własnej, autonomicznej tożsamości młody człowiek oddziela się mentalnie od domu rodzinnego. Indywidualizacja i profilowanie integralnej osobowości dokonują się w różnych obszarach: socjalnym (nawiązywanie więzi z rówieśnikami), seksualnym (osiągnięcie dojrzałości i nawiązanie relacji partnerskich) i normatywno-kulturowym (dostosowanie się do panujących norm i obyczajów). W kontekście osiągania samodzielności socjalnej, kulturowej czy politycznej pojawia się często pojęcie 'zadań rozwojowych' adolescencji.

W dniach od 13 do 15 maja 2010 r. w Zakładzie Najnowszej Literatury Niemieckiej i Mediów (Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego) miała miejsce międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona problematyce dojrzewania w literaturze niemieckojęzycznej. Symposium zorganizowane zostało przy współpracy Uniwersytetu Zielonogórskiego i Uniwersytetu w Giessen w ramach projektu „Profesjonalny pracownik”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Konferencję otworzył dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej, prof. Paweł Zimniak oraz prof. Carsten Gansel (Justus-Liebig-Universität Giessen). Wyrazili radość z udziału w sympozjum zarówno polskich jak i niemieckich naukowców, badaczy i przedstawicieli zróżnicowanych dziedzin, m.in. literatury, socjologii, psychologii, medycyny i sztuki oraz z wieloletniej współpracy instytutów z Giessen i Zielonej Góry.

Sesję plenarną rozpoczęła prof. Vera King (Hamburg) wykładem zatytułowanym *Aufbruch und Enteignung - Adoleszenz im Spannungsfeld der Generationen* (*Zarzewie/początek i kolej rzeczy - O adolescencji w kontekście pokoleń*). Na przykładzie powieści *Cząstki elementarne* Michel'a Houellebecq, prozy Davida Mitchell'a i Zoë Jenny, niemiecka psycholog i socjolog wskazała na społeczno-kulturowe tło procesów dojrzewania, przywołując teorie filozofów Ernsta Blocha, Karla Mannheima i Julii Kristevy; uwzględniła przy tym rolę historii prezentując modele heurystyczne (oddzielenie się od domu rodzinnego - przemiany psychospołeczne - początek nowego życia) i

(OD LEWEJ) PROF. CARSTEN GANSEL (JULI GIESSEN), PROF. VERA KING (HAMBURG), PROF. RÜDIGER STEINLEIN (HU BERLIN) I DYREKTOR INSTYTUTU FILOLOGII GERMANISTYKI UJZ, PROF. PAWEL ZIMNIAK. FOT. IZABELA TARASZCZUK

zmiany dokonujące się w społeczeństwach tradycyjnych, modernistycznych i postmodernistycznych.

Następnie wystąpił prof. Carsten Gansel z prelekcją pt.: *Adoleszenzkrisen und 'Figurationen der Störung' - Von 'adoleszenten Aufstörern' bis zu 'terroristischen Zerstörern' in der deutschen Literatur ab 1900* (Kryzys w okresie dojrzewania a ,figuracje zaburzeń' - Od ,dojrzewających przewodników' do ,niszczyteli-terrorystów' w literaturze niemieckiej od roku 1900). Niemiecki wykładowca przedstawił tragizm młodzieńczych protagonistów z powieści *Pod kołami* Hermanna Hesse (1906) i *Der junge Goedeschal* Hansa Fallady (1920). Wskazał na nieuniknioną adolescencję, możliwość występowania zaburzeń w tej fazie rozwoju (współcześni specjaliści używają m.in. pojęcia 'osobowość borderline') i ewentualne niebezpieczeństwo jej patologizacji. Twórczość zarówno Hesse'go jak i Fallady przesycona jest silnie wątkami autobiograficznymi, które obrazują jednostki nietuzinkowe i autodestrukcyjne zarazem, pozostające w konflikcie z normami społecznymi. Profesor zaproponował również innowacyjną koncepcję interpretacji dzieła Roberta Musila z 1906 roku *Die Verwirrungen des jungen Törleß* (*Niepokoje wychowanka Törlessa*), która spotkała się z wyraźnym oddźwiękiem wśród słuchaczy.

Kolejny prelegent, prof. Rüdiger Steinlein (Humboldt-Universität Berlin), zaprezentował portrety dojrzewających bohaterów z literackich dzieł epoki średniowiecza i wczesnego renesansu: *Wyznania* św. Augustyna, *Parzival* Wolframa von Eschenbach, *Gregorius* Hartmanna von Aue i *Der Jungen Knaben Spiegel* Jörga Wickrama. Germanista i historyk sztuki postawił przy tym pytanie o uniwersalne, wykraczające poza społeczne formy, wzorce adolescencyjne. Najprawdopodobniej w kulturach o wysokim stopniu rozwoju dynamika fazy dojrzewania wypada bardzo intensywnie. Prof. Steinlein przyrównał adolescencję do jednego z napędów modernizacji świata.

Prof. Czesław Karolak (UAM w Poznaniu) wygłosił referat *J.M.R. Lenz - Philosophische Vorlesungen für empfindsame Seelen. Ein adoleszenter Moralkatechismus des Sturm und Drang?* (Jakob Michael Reinhold Lenz - prelekcje filo-

zoficzne dla dusz wrażliwych. *Adolescencyjny katechizm moralności okresu Sturm und Drang?* - 'Burzy i naporu'). Twórczość zaprezentowanego pisarza odegrała kluczową rolę w literaturze niemieckiej początku romantyzmu, odzwierciedlając problematykę podziałów klasowych i konfrontację rozumu z uczuciami.

Dr Burkhard Meyer-Sickendiek (Freie Universität Berlin) ukazał niepokoję wieku dojrzewania w powieści dydaktycznej - *Adoleszenz im Übergang - Zu einem Paradox des Bildungsromans* (*Adolescencja jako faza przejściowa - O paradoksie powieści o formowaniu*). Pojęcie tego gatunku prozy pochodzi z epoki oświecenia, od niemieckiego filologa Karla Morgensterna i określa powieść obrazującą rozwój młodego protagonisty.

Następnego dnia obrady kontynuowano w plenum oraz synchronicznie w dwóch panelach dyskusyjnych: *Adolescencja i inicjacja* (*Adoleszenz und Initiation*) oraz *Topografia okresu dojrzewania* (*Topographien der Adoleszenz*).

W plenum wystąpił prof. Jürgen Reulecke (Giessen) z wykładem *Befreiung von 'bankrotten Vätern': Jungmännerbünde in einer 'vaterlosen Gesellschaft' nach 1918* (*Wyzwolenie od ,ojców bankrutów': męskie organizacje bojowe w 'społeczeństwie bez ojców' po roku 1918*) i prof. Barbara Stambolis (Paderborn) - *Männer des Jahrgangs 1943* (*Mężczyźni z rocznika 1943*). Historycy naszkicowali problematykę rozwoju młodych mężczyzn w świetle epok powojennych, naznaczonych brakiem pokolenia ojców i wyrastających w czasach kryzysu. Prof. Barbara Breysach (Olsztyn) odniosła się do tematyki wspomnianej już powieści Roberta Musila, *Niepokoje wychowanka Törlessa*. Dzieło, zaliczane do największych osiągnięć literatury niemieckojęzycznej, ukazuje rozwój nastolatków w epoce Austro-Węgier, poddanych zarówno presji rówieśników jak i władzy autorytarnej instytucji i społeczeństwa.

Melanie Krybus (Hannover) referowała o adolescencji dziewcząt, przywołując tematykę powieści początku dwudziestego stulecia: *Aus guter Familie* Gabriele Reuter i *Ellen Olestjerne* Franziski Gräfin zu Reventlow. Nadine Schmidt (Siegen) scharakteryzowała poszukiwanie tożsa-

mości i młodzieńcze pasje bibliograficzne na przykładach autobiografii (roczniki od 1900 do 1925).

W panelu dyskusyjnym „Adoleszenz und Initiation” wystąpili dr Katarzyna Norkowska (Toruń), która nakreśliła proces dojrzewania i kształtowania tożsamości u autorów czasu przemian politycznych 1989/1990 oraz Stephan Born (Mainz) - przedstawił gatunek literacki ‘Adoleszenzroman’ (powieść adolescencyjna) jako utopię społeczną.

W drugim panelu „Topographien der Adoleszenz” Petruta Tatulescu (Heidelberg) zaprezentowała tematykę dojrzewania (*Internat zwischen Sex & Drugs & Rock'n' Roll*) w oparciu o *Die Verwirrungen des jungen Törless* Roberta Musila, dzieło literackie o niewątpliwych atutach estetyczno stylistycznych i współczesną powieść *Crazy* Benjamina Leberta. Dr Agnieszka Palej (UJ Kraków) zreferowała adolescencję w aspekcie (trans)kulturowym. W swoim wystąpieniu przedstawiła pojęcie ‘adolescencji kulturowej’ odnosząc się do przykładów dzieł współczesnej literatury polsko-niemieckiej, tzw. literatury (e)migrantów - wśród jej przedstawicieli warto wymienić Tadeusza Rittnera i Radka Knappa.

Popołudniową sesję naukową, kontynuowaną w plenum, otworzyło wystąpienie dr Matthiasa Brauna (BStU Berlin) nt. artystycznej drogi twórców późnej epoki NRD. Dr Peter Braun (Jena) wygłosił referat o niemieckim pisarzu i etnografie, Hubercie Fichte. Ten wielostronny literat zastąpił jako badacz na Haiti i Trynidad, dziennikarz i autor powieści *Versuch über die Pubertät* (Esej o dojrzewaniu, wyd. niem. 1974).

Prof. Halina Ludorowska (Lublin) przedstawiła problematykę dojrzewania w powieści Nataschy Wodin, *Einmal lebt ich* (Pewnego razu żyłam, niem. wyd. 1989). Urodzona w 1945 roku w bawarskim Fürth pisarka pochodzi z rodziny ukraińsko-rosyjskiej, co tłumaczy zagadnienia akulturacji i konfrontacji kultur jako główny aspekt pojawiający się w jej dziełach.

Prof. Werner Nell (Halle) wygłosił prelekcję nt. adolescencji i przemocy w literaturze społeczeństw przemysłowych - „Junge Krieger”. *Adoleszenz und Gewalt in literarischen Texten fortgeschrittener Industriegesellschaften* („Młodzi bojownicy”. *Adolescencja i przemoc w tekstach literackich społeczeństw wysokorozwiniętych*).

W ostatnim dniu konferencji obrady w plenum rozpoczęły się wykładem dr Petera Uhlhaasa (Frankfurt am Main). Naukowiec jest pracownikiem Instytutu Maxa Plancka do Badań nad Mózgiem (Max-Planck-Institut für Hirnforschung) i podjął tematykę dorastania w ujęciu specjalisty neurobiologa. Przedstawił najnowsze wyniki badań dotyczące adolescencji. Specyficzną dla tej fazy, wspomnianą wcześniej skłonność do ryzyka i labilność afektu wyjaśnił i zobrazował procesami rozwojowymi zachodzącymi w mózgu.

Prezentacja dr Susanny Ott (München) *Körperbilder, Identitätssuche und Grenzerfahrungen - Adoleszenz in der Fotografie der Gegenwart* (*Obrazy ciała, poszukiwanie tożsamości i doświadczanie granic - Adolescencja w fotografii współczesnej*) ukazała obraz dorastających jednostek w obiektywie fotografa. Referująca odniosła się do aspektu wymuszonej naturalności pozujących, który w rzeczywistości uwypukla ich adolescentną autostylizację i jest produktywnym obszarem analizy zdjęć.

Prof. Heinrich Kaulen (Marburg) odniósł się w swym wystąpieniu do literatury tzw. popkultury. W referacie nt.

Generationsspezifische Erfahrungen in der aktuellen Popliteratur (*Doświadczenia pokoleniowe w aktualnej literaturze pop-kultury*) prof. Kaulen wskazał na trzy główne typy inscenizacji kultury młodzieżowej w prozie ‘popowej’ i podkreślił, że współczesny wizerunek gatunku znacznie odbiega od założeń popkultury w literaturze lat 60-tych, która była jednoznacznym wyrazem opozycji wobec pokolenia dorosłych.

Dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej UZ i gospodarz sympozjum, prof. Paweł Zimniak, przedstawił wnikliwą analizę kontrowersyjnej powieści Heinza Strunka *Flecken-teufel* (2009), będącej odpowiedzią na książkę Charlotte Roche pt. *Feuchtgebiete*. Obraz męskiego dorastania w dziele Strunka cechuje ironicznie sarkastyczna koncepcja z dominacją aspektów cielesności 16-letniego protagonisty - ujętych głównie poprzez pryzmat jego dolegliwości gastrycznych. Urodzony w 1962 roku w Hamburgu Strunk jest osobowością uzdolnioną wszechstronnie - realizuje się jako pisarz, muzyk, aktor, prezenter telewizyjny, satyryk i polityk.

Dr Joanna Firaza (Łódź) skupiła się na powieściach Svena Regenera *Der kleine Bruder* i *Herr Lehmann*. Nostalgiczne w tonie ujęcie literackie adolescencji męskiej oparte jest w obu utworach na motywie podróży i przekraczania granic („Grenzgängertum”).

Dr Christian Goldammer (Heidelberg) wystąpił z referatem *Initiation und Initiationsgeschichte in der deutschen Gegenwartsliteratur* (*Inicjacja i jej historia we współczesnej literaturze niemieckiej*) prezentując różnorodne koncepcje definicji inicjacji w ujęciu klasyczno-historycznym (męska podróż inicjacyjna) oraz zdecydowanie bardziej wieloaspektowym współczesnym.

Cykl referatów zamknęło wystąpienie dr Eweliny Kamińskiej (Szczecin), która naświetliła główne, oparte na motywach autobiograficznych, cechy adolescencji kobiecej w powieściach współczesnej szwajcarskiej pisarki Zoë Jenny. Dzieła *Das Blütenstaubzimmer* i *Der Ruf des Muschelhorns* ukazują historię kobiecego dorastania opartą na traumatycznych przeżyciach z dzieciństwa i młodości, poczuciu odrzucenia i alienacji społecznej, co generuje obraz koszmaru adolescencji („Alptraum Adoleszenz”).

Wystąpienia spotkały się z pozytywną reakcją audytorium. Obradom towarzyszyły ożywione dyskusje i polemiki. Pozwoliły one dojść uczestnikom sesji do wspólnego konsensusu: o ile proces dojrzewania przebiegał w zróżnicowany sposób w XVIII, XIX i XX w., inaczej w społeczeństwie demokratycznym (RFN) i zamkniętym (NRD), to we współczesnym pojęciu oznacza(ł) zawsze wypadkową i swoisty probierz społecznego rozwoju.

Założenia projektowe zostały osiągnięte dzięki udziałowi wysokiej rangi specjalistów. Swoją wiedzę i umiejętnością ukazał oni zjawisko adolescencji w wymiarze interdyscyplinarnym, łącząc osiągnięcia nauk humanistycznych i ścisłych. W najbliższym czasie można oczekiwać, iż zorganizowane sympozjum będzie stanowić preludeum obszerniejszego projektu badawczego.

Wygłoszone referaty zostaną opublikowane w tomie pokonferencyjnym.

Gerda Nogal, Izabela Taraszczyk

» INSTYTUT NEOFILOLOGII

Język francuski wcale nie jest taki trudny ani mało popularny, co udowodniła pierwsza edycja konkursu *Mała matura z języka francuskiego* („*Le petit bac en français*”). W dniu 28 maja w murach Uniwersytetu Zielonogórskiego miało miejsce wręczenie nagród laureatom tej kolejnej imprezy promującej język i kulturę francuską. Konkurs odbył się 21 maja w auli C Kampusu B. Organizatorem było Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Francuskiego w Polsce PROF - EUROPE we współpracy z zakładem filologii romańskiej UZ. Uczniowie klas pierwszych i drugich szkół ponadgimnazjalnych mogli spróbować swoich sił w rozwiązywaniu zadań językowych w formie typowej dla pisemnego egzaminu maturalnego z języka francuskiego. Prezes Oddziału Zielonogórskiego - **dr Andrzej Kaczmarek**, wyraził zadowolenie z zainteresowania, z jakim spotkał się konkurs oraz poziomu językowego uczniów. Wyniki pokazały, że wszyscy uczestnicy zdaliby również prawdziwy egzamin maturalny, choć podejść do niego dopiero za rok lub za dwa lata. Małą maturę zdawało łącznie 65 uczniów, co w znacznym stopniu przewyższa liczbę uczniów zdających prawdziwy egzamin maturalny z tego języka w połu-

dniowej części województwa lubuskiego. Nagrodę główną - dziesięciodniowy wyjazd do Francji na letni kurs językowy - ufundowała Ambasada Francji w Polsce. Szczęśliwą laureatką konkursu została **Sylvia Suchan**, uczennica Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego w Żarach, której opiekunem językowym jest mgr Lidia Włażnik. Wśród laureatów, którym wręczono nagrody książkowe, znaleźli się uczniowie wielu szkół województwa lubuskiego: LO nr I, IV i V w Zielonej Górze, LO w Żaganiu, LO Społecznego w Żarach. W konkursie uczestniczyli także uczniowie LO w Lubsku, Zespołu Szkół Plastycznych i Zespołu Szkół Ekologicznych w Zielonej Górze, Zespołu Szkół Ekonomicznych i LO im. B. Prusa w Żarach oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych „Elektryk” w Nowej Soli. Wszyscy uczniowie otrzymali dyplomy za uczestnictwo w konkursie. Widząc rosnące zainteresowanie językiem francuskim, organizatorzy obiecują kontynuowanie konkursu w kolejnych latach.

Barbara Wrześniak i Andrzej Kaczmarek

> WYDZIAŁ INŻYNIERII LĄDOWEJ I ŚRODOWISKA

> KONFERENCJE

> VII Konferencja *Budownictwo w energetyce*

W pięknej miejscowości Złotniki Lubuskie niedaleko Leśnej, w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym Elektrowni Turów „Złoty Sen”, w dniach 11-14 maja odbyła się VII Konferencja Naukowo-Techniczna BUDOWNICTWO W ENERGETYCE.

Organizatorami Konferencji byli:

- > PGE Elektrownia Turów SA w Bogatyni
- > Instytut Budownictwa Politechniki Wrocławskiej
- > Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział we Wrocławiu.

W Komitecie Honorowym Konferencji zasiadli: Prof. dr hab. inż. Cezary Madryas - Prorektor Politechniki Wrocławskiej, prof. dr hab. inż. Jerzy Hoła - Dziekan Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego Politechniki Wrocławskiej, prof. dr hab. inż. Jerzy Jasieńko - Dyrektor Instytutu Budownictwa Politechniki Wrocławskiej, mgr inż. Roman Wałkowiak - Prezes Zarządu Dyrektor Generalny PGE Elektrownia Turów SA, mgr inż. Tadeusz Nawracaj - Przewodniczący Oddziału Wrocławskiego PZITB.

Przewodniczącym Komitetu Naukowego był prof. Eugeniusz Hoła. Należy podkreślić, że członkiem Komitetu

Naukowego był także prof. Jakub Marcinowski. Pracom Komitetu Organizacyjnego przewodniczył prof. Jerzy Bączkowski.

W słowie wstępnym do materiałów konferencyjnych napisano: „*Konferencja poświęcona jest szeroko rozumianym problemom budownictwa energooszczędnego. Problemom ważnym, które muszą być starannie analizowane i prawidłowo rozwiązywane, zarówno w procesie inwestycyjnym nowych jak i modernizowanych zakładów, a także na bieżąco na potrzeby remontów i prawidłowej i bezpiecznej eksploatacji dla naukowców, projektantów, rzeczoznawców, realizatorów inwestycji, technologów i producentów, twórców nowych materiałów i technologii, do zaprezentowania najnowszych osiągnięć i wymiany doświadczeń i poglądów*”.

Wśród wielu prac problemowych referaty przedstawili również pracownicy Instytutu Budownictwa UZ. Prof. Jakub Marcinowski wystąpił z dwoma referatami, a mianowicie: *Błędne rozwiązania konstrukcyjne stalowego stropu pod maszyny wirujące oraz Główne przyczyny uszkodzeń wanień elektrycznych stosowanych w hutnictwie miedzi*. Dr Jacek Korentz przedstawił temat *Metody oceny ugięcia żelbetowych elementów zginanych*.

Prof. Jakub Marcinowski współprzewodniczył również Sesji V Konferencji - Elektrownie Wodne i Wiatrowe, Linie Elektroenergetyczne.

> III Konferencja NOT / LOIIB

21 - 22 maja w miejscowości Kęszyc Leśna k/Międzyrzecz odbyła się III Konferencja NOT/LOIIB pod nazwą

Działalność Inwestycyjno-Budowlana w realizacji celów zrównoważonego rozwoju - od projektu do efektu.

Organizatorami Konferencji byli: Zielonogórska Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych w Zielonej Górze i Lubuska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa w Gorzowie Wielkopolskim. Przewodniczącym Konferencji był mgr inż. Ryszard Sasiadek NOT Zielona Góra, a Zastępcą Przewodniczącego - mgr inż. Józef Krzyżanowski LOIB Gorzów Wlkp.

Tematyka Konferencji kierowana była do członków Izby Budownictwa oraz do otoczenia instytucjonalnego i szeroko pojętych podmiotów w branży budowlanej. I tu należy podkreślić zauważalną aktywność na tym polu przedstawicieli Instytutu Budownictwa UZ. W Konferencji bowiem czynny udział wzięli: **prof. Tadeusz Biliński**, który wygłosił dwa referaty, a mianowicie *Cechy charakterystyczne współczesnego procesu inwestycyjno budowlanego* i *Wprowadzone zmiany w ustawie Prawo budowlane* oraz **dr hab. Wojciech Eckert** z referatem *Architektura obronna Województwa Lubuskiego; o potrzebie badań i wykorzystaniu do celów współczesnych*.

W obradach uczestniczyli również: dr Beata Nowogońska i mgr Artur Frątczak z Instytutu Budownictwa UZ. Konferencje zakończył wyjazd techniczny, którego celem było zwiedzenie Międzyrzeckiego Rejonu Umocnień.

Mottem Konferencji były następujące słowa wypowiedziane kiedyś przez prof. Tadeusza Kotarbińskiego „*Kraj, któryby się technicznie zaniedbał, lub co gorsza, programowo od techniki odwrócił, dobrowolnie skaże się na rolę służebną wobec innych narodów...*”.

> SEMINARIA NAUKOWE

W ostatnim czasie odbyły się między innymi następujące seminaria naukowe:

ZAKŁAD KONSTRUKCJI BUDOWLANYCH

- > 20.04. - mgr **Marek Pawłowski** przedstawił zagadnienie pt. „*Identyfikacja oraz propozycja sposobu doboru parametrów mających wpływ na określenie nośności na ścinanie elementów żelbetowych w oparciu o EC2, DIN-1045-1 i PN-03264:2002*”.
- > 11.05. - dr **Joanna Kaliszuk** omówiła temat „*Analiza obciążenia wiatrem dachu wg PN-EN1991-1-4 i wg PN-77/B 02011*”.

Marek Dankowski

> W powodzi słów o planowaniu przestrzennym

Tragiczne skutki ostatniej powodzi wywołały wzmożoną dyskusję o stanie planowania przestrzennego w Polsce. To dobrze, bo planowanie nie ma się u nas najlepiej i rozmawiać o tym trzeba. Gorzej, że dyskusja ta odbywa się w gorączkowej atmosferze podsycanej nie tylko ogromnym dramatem tysięcy rodzin, ale i perspektywą bliskich wyborów. W ostatnich tygodniach maja, radio i telewizja niemal codziennie emitowały wypowiedzi polityków, którzy - niestety - zabierając głos na tematy związane z planowaniem przestrzennym, wykazywali się na ogół fatalnym

poziomem wiedzy na ten temat. Powinniśmy wymagać więcej od ludzi, którzy w naszym imieniu będą wkrótce decydować o ewentualnych zmianach w ustawie stawiającej sobie za cel uporządkowanie tej dziedziny życia. Do bardziej charakterystycznych wpadek na antenie - trudno wynalazek ten przypisać konkretnej osobie, wypowiedzi takie padały z różnych ust niemal codziennie - głosiła, iż największym problemem jest to, że nie wszędzie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (to akurat prawda), a tam gdzie obowiązują „nie są przestrzegane”. Kto z planem miejscowym miał do czynienia, czy to jako projektant, urzędnik czy inwestor wie, że planu miejscowego nie da się nie przestrzegać. Prawdziwym problemem są decyzje o warunkach zabudowy wydawane dla terenów, dla których nie ma obowiązujących planów. Może nawet nie decyzje, co przepis dopuszczający zaskarżanie tych decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Z praktyki projektowej wynika niezbicie, że poparte analizami i doświadczeniem zalecenia urbanisty są podważane przez SKO w imię... no właśnie. W imię czego? W niejednej z gmin położonych nad rzekami od lat trwa napór inwestorów na tereny zagrożone powodzią. Kto winny jest tragedii, gdy dochodzi do zalania budynków wzniesionych na takich terenach? Nierozważny inwestor, który dążył do budowy i który - po otrzymaniu decyzji odmownej, wydanej przez planistę świadomego niebezpieczeństwa powodziowego na tym terenie - odwołuje się od tej decyzji do SKO? A może to właśnie Samorządowe Kolegium Odwoławcze, które podważając tę niekorzystną decyzję przyczynia się pośrednio do wydania pozwolenia na budowę? A może wina zaniedbania leży po stronie gminy, która lekceważąc wymogi istniejącej ustawy o planowaniu przestrzennym nie wykonuje i nie aktualizuje miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego? Zapisy planu nie tak łatwo podważyć, jak decyzje o warunkach zabudowy.

Ślawomir Łotysz

> JM Rektor odwiedził architektów

27 kwietnia Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska gościł Jego Magnificencję Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. Czesława Osękowskiego. W spotkaniu uczestniczył również Dziekan WILiŚ, prof. Jakub Marcinowski, oraz Dyrektor Instytutu Budownictwa, dr inż. Marek Świderski. Jak niemal dokładnie rok wcześniej, JM Rektor odwiedził nas by na miejscu zobaczyć, jak radzi sobie najmłodsze dziecko Wydziału - kierunek *architektura i urbanistyka*. Mielśmy znacznie więcej do pokazania niż w ubiegłym roku. Nie tylko ilościowo - w końcu studiują już dwa roczniki studentów, ale przede wszystkim jakościowo. Poziom warsztatowy prac wykonanych na poszczególnych przedmiotach był wyraźnie wyższy od tego, co JM Rektor mógł zaobserwować rok temu, i ten właśnie postęp staraliśmy się szczególnie zaakcentować.

Podczas blisko godzinnej wizyty, JM Rektor wygłosił krótkie wystąpienie dla kadry zaangażowanej w proces dydaktyczny na kierunku *architektura i urbanistyka* i studentów obu roczników. Następnie kadra opuściła salę, by dać studentom sposobność swobodniejszej wypowiedzi.

Po niecałym kwadransie wszyscy uczestnicy spotkania przeszli do pracowni urbanistycznej. Tam, pod okiem

dr inż. arch. Janiny Kopietz-Unger, prof. UZ, dr inż. arch. Marty Skiby i mgr inż. Anny Bazan-Krzywoszańskiej studenci drugiego roku prezentowali swoje wizje zmian w układzie urbanistycznym Gubina. Profesor Czesław Osękowski pochodzi z tego miasta, nic dziwnego zatem, że te projekty bardzo go zainteresowały. JM Rektor znalazł czas, by indywidualnie porozmawiać praktycznie z każdym autorem.

W następnej pracowni prof. Jan Gawron i artystka Małgorzata Czerniawska zaprezentowali prace plastyczne studentów obu roczników. To bardzo ważny element szkolenia. W programie studiów kształcenie plastyczne obecne jest przez sześć semestrów.

Ostatnim punktem programu wizyty JM Rektora było otwarcie wystawy prac semestralnych studentów II roku. W hallu przed Dziekanatem wystawiono kilkanaście najlepszych prac wykonanych pod kierunkiem dr. inż. arch. Bogusława Wojtyszyna, mgr inż. arch. Alicji Sapeńko, mgr inż. arch. Marzeny Materny-Gidaszewskiej i mgr. inż. arch. Pawła Kochańskiego. Tu najlepiej było widać, że w dziedzinie zarówno techniki wykonania jak i pomysłów, prace naszych studentów nie ustępują tym wykonywanym na innych uczelniach. Były tu również prace wykonane na zajęciach prowadzonych przez dr. inż. arch. Piotra Sobierajewicza.

Sławomir Łotysz

> Próbné obciążenie wiaduktu drogowego

W chłodny kwietniowy poranek, zespół badawczy UZ przyjechał do Mazurowic w celu przeprowadzenia próbnego obciążenia trójprzęsłowego wiaduktu drogowego. Obiekt znajduje się w ciągu drogi krajowej nr 94 Legnica - Wrocław nad międzynarodową linią kolejową relacji Drezno - Wrocław (E-30).

Obiekt, w śladzie nowej nitki przebudowanej drogi, został wybudowany przez firmę Berger Bau Polska Sp. z o.o. z Wrocławia, zaś badanie pod próbnym obciążeniem miało na celu kontrolę wykonanego mostu i dopuszczenie go do ruchu.

O godzinie dziewiątej zamontowane były już wszystkie czujniki pomiarowe a tym samym obiekt został przygotowany do przeprowadzenia badania. Na dojeździe do mostu ustawily się cztery potężne pojazdy ciężarowe przygotowane do obciążenia obiektu, każdy o masie ponad 40 ton.

W projekcie badań przewidziano realizację dwóch ustawień statycznych obciążenia i zgodnie z tymi ustaleniami realizowano kolejno pomiary. W chwili obciążenia na

wiadukcie ustawiono 160 ton, zaś most ugiął się zaledwie o kilka milimetrów, nawet mniej niż przewidywał projekt próbnego obciążenia.

Badania terenowe zakończyły się w godzinach popołudniowych, natomiast efekt końcowy w postaci raportu opracowano w zaciśkach Uniwersytetu Zielonogórskiego.

W wyniku badań zespołu z Uniwersytetu Zielonogórskiego obiekt został dopuszczony do bezpiecznej eksploatacji. Tym samym na przekazanym odcinku drogi nr 94 Zielona Góra - Wrocław przestały tworzyć się korki utrudniające płynny ruch.

W badaniach 26.04.2010 wzięła udział ekipa „pomiarowców” w składzie: prof. Adam Wysokowski, prof. Jakub

FOT. 1. BADANY WIADUKT POD PRÓBNYM OBCIĄŻENIEM

FOT. 2. POMIARY SPRAWDZAJĄCE Z UŻYCIEM NOWOCZESNEGO SPRZĘTU GEODEZYJNEGO

FOT. 3. PAMIĄTKOWE ZDJĘCIE ZESPOŁU UZ WRAZ Z KIEROWNICTWEM BUDOWY ORAZ KIEROWCAMI CIĘŻARÓWEK

Marcinowski, mgr Artur Juszczyk, dr Maria Mrówczyńska, dr Sławomir Gibowski, mgr Włodzimierz Dyszak, mgr Paweł Błażejowski, mgr Tomasz Wiśniewski, Michał Drzewiecki.

Artur Juszczyk, Adam Wysokowski
Zakład Dróg i Mostów UZ

> Kierunek zamawiany w Uniwersytecie Zielonogórskim

W październiku 2008 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Barbara Kudrycka zleciła Uniwersytetowi Zielonogórskiemu zadanie polegające na kształceniu na kierunku zamawianym Inżynieria Środowiska 12 osób. Od dwóch lat Instytut Inżynierii Środowiska WILiŚ prowadzi kształcenie na kierunku zamawianym.

W 2008 r. IIŚ przystąpił do konkursu Program Operacyjny Kapitał Ludzki, *Priorytet IV „Szkolnictwo wyższe i nauka; Poddziałanie 4.1.2 „Zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy”*. Inżynieria środowiska mogła przystąpić do konkursu ponieważ znalazła się na liście kierunków wybranych przez ministra do wsparcia finansowego. Realizacja kształcenia zamawianego odbywa się poprzez podniesienie atrakcyjności kształcenia na kierunkach technicznych, matematycznych i przyrodniczych. W związku z tym projekty przewidziane do realizacji w ramach konkursu obejmują:

- > tworzenie programów stypendialnych dla studentów kierunków zamawianych,
- > tworzenie i wdrażanie programów wyrównawczych z matematyki i fizyki adresowanych do studentów I roku kierunków zamawianych, obejmujących podnoszenie kompetencji niezbędnych do kontynuowania studiów na tych kierunkach,
- > wdrażanie nowych lub zmienionych programów,
- > inne formy działalności dydaktycznej określane przez uczelnię podnoszące atrakcyjność kształcenia na kierunkach zamawianych.

W celu podniesienia atrakcyjności kształcenia na kierunku zamawianym Inżynieria środowiska dr hab. Zygmunt Lipnicki z zespołem: dr inż. Marzena Jasiewicz i dr inż. Ireneusz Nowogoński wprowadzili 9 nowych dodatkowych przedmiotów związanych z energooszczędnymi technologiami w budownictwie. Kilka z nich to przedmioty do wyboru. Są one realizowane według kolejności przedstawionej poniżej:

1. Polityka ochrony środowiska, Etyka środowiska,
2. Zarządzanie cyklem życia budynku, Charakterystyka energetyczno-ekologiczna wyrobów budowlanych,
3. Ochrona ciepła budynków,
4. Chłodnictwo, Pompy ciepła,
5. Komputerowa symulacja instalacji grzewczych i przygotowania ciepłej wody użytkowej, Komputerowe wspomaganie analizy cech energetycznych budynków,
6. Bilanse ekologiczne w budownictwie,
7. Termodynamika budowli,

8. Przekazywanie ciepła, Gospodarka skojarzona,
9. Energia z odpadów.

Do wymienionych przedmiotów, wybranych przez studentów kierunku zamawianego, opracowywane są prezentacje multimedialne, które będą udostępniane wszystkim studentom na stronie internetowej Instytutu. Kształcenie studentów na kierunku zamawianym rozpoczęły zajęcia wyrównawcze z matematyki 90 godzin i z fizyki 30 godzin – łącznie 120 godzin, z których mogli korzystać wszyscy studenci I roku Inżynierii Środowiska, co bezpośrednio skutkowało w zmniejszeniu liczby studentów niekontynuujących nauki po I roku studiów.

Kolejną realizowaną formą podniesienia atrakcyjności kształcenia są wykłady gościnne wygłaszane przez profesorów z innych uczelni w Polsce lub zagranicą. W najbliższym czasie wykłady wygłoszą prof. January Bień z Politechniki Częstochowskiej oraz prof. Kazimierz Szymański z Politechniki Koszalińskiej.

W chwili obecnej trwa rozbudowa laboratorium krzepnięcia materiałów, w którym przeprowadzone będzie innowacyjne kształcenie studentów w kierunku poznania zjawisk krzepnięcia i topnienia materiałów PCM (Phase change material). Praca w laboratorium pozwoli na wykorzystanie zjawisk przemian fizycznych do zrównoważonego gospodarowania energią w budownictwie.

Rozbudowaliśmy też bazę dydaktyczną o nowy sprzęt dla kierunku zamawianego. Sale wykładowe otrzymały dwa komputery i rzutnik pisma.

Żeby zostać studentem kierunku zamawianego trzeba mieć wysoką średnią ocen z nauki. Podstawą ustalenia listy rankingowej ubiegających się o stypendium na I roku studiów stanowiła punktacja uzyskana przez osoby ubiegające się o stypendium w postępowaniu kwalifikacyjnym na studia, na podstawie zasad i trybu rekrutacji dla kierunku zamawianego uchwalonych przez Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Podstawą do ustalenia listy rankingowej ubiegających się o stypendium na wyższych latach studiów jest średnia ocen z egzaminów i zaliczeń objętych planem studiów uzyskanych w poprzednim semestrze roku akademickiego przez osobę ubiegającą się o stypendium, ustaloną zgodnie z regulaminem studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim. W semestrze letnim 2009/2010 zgodę na uczestniczenie w kierunku zamawianym wyraziło 15 studentów. Poniżej przedstawiamy listę studentów wg uzyskanej średniej ocen za semestr zimowy 2009/10:

1. Niewiadomska Paulina
2. Nagórna Aurelia
3. Kowalczyk Wioleta
4. Gabryelski Grzegorz
5. Wypasek Agnieszka
6. Szczodrowski Maciej
7. Hałupka Daria
8. Maćkowiak Paulina
9. Łucjan Magdalena
10. Koniecka Marta
11. Nanowska Dagmara
12. Lassota Tomasz
13. Ratajczak Agata
14. Brzezińska Marlena
15. Drewniak Ewa

STUDENCI IZ IIS KIERUNKU ZAMAWIANEGO Z OPIEKUNEM DR HAB. MARLENA PIONTEK I PROWADZĄCĄ ZAJĘCIA LABORATORYJNE I WYKŁADY Z OCHRONY CIEPŁEJ BUDYNKÓW DR INŻ. MARZENA JASIEWICZ. STUDENCI OD LEWEJ: NIEWIADOMSKA PAULINA, GABRYEŁSKI GRZEGORZ, NAGÓRNA AURELIA, WYPAK AGNIESZKA, RATAJCZAK AGATA, HALUPKA DARIĄ, DREWNIAK EWA, LUCJAN MAGDALENA, KOWALCZYK WIOLETA

Sześciu najlepszych studentów kierunku zamawianego w roku akademickim otrzymuje przez 9 miesięcy nauki stypendium za wyniki w nauce w wysokości 1000 zł. Głównym źródłem finansowania projektu w ramach konkursu jest EFS - Europejski Fundusz Społeczny przy udziale wparcia finansowego krajowego (z budżetu państwa).

Marlena Piontek

> Studenci Koła Historii Techniki na Warsztatach Naukowych

20-23 maja odbywały się w Dzierżoniowie VII Warsztaty Archeologii Przemysłowej. Imprezę, jak co roku, organizował profesor Stanisław Januszewski z Wydziału Architektury Politechniki Wrocławskiej, a zarazem prezes Fundacji Otwartego Muzeum Techniki (FOMT).

Nasz Uniwersytet reprezentowało trzech uczestników, w tym dwoje studentów, członków Koła Naukowego Historii Techniki (www.knht.ib.uz.zgora.pl). W pierwszym dniu imprezy Angelika Przybytek, studentka II roku architektury przedstawiła swój referat zatytułowany „Kłopotliwe dziedzictwo: przykłady pokojowego wykorzystania podziemnych budowli militarnych” w scenerii znakomicie odpowiadającej tematyce wystąpienia. Odbyło się to bowiem w ramach sesji wyjazdowej w Świdnicy, w tamtejszym podziemnym bunkrze telekomunikacyjnym. Budowla ukończona w 1939 roku pełniła rolę stacji wzmacniakowej dla sygnału telefonicznego i telegraficznego. Stacja posiadała bezpośrednie połączenie kablowe z Berlinem i została zaprojektowana z myślą o planowanej niemieckiej ofensywie na Polskę i dalej na ZSRR. Jej lokalizacja w Świdnicy też nie była przypadkowa. Niedaleko przecież znajdował się podziemny kompleks militarny „Riese”.

Prezentacje w świdnickim bunkrze odbywały się w formule festiwalu nauki - w określonych godzinach przychodziły zorganizowane grupy młodzieży ze szkół średnich i podstawowych. Natomiast zupełnie nieregularnie pojawiali się indywidualni pasjonaci historii i lokalnych tradycji korzystając z dość rzadkiej okazji, by zajrzeć w każdy kąt tajemniczej budowli. Tajemniczej, bowiem po przejęciu obiektu przez władze polskie, również służył on przede wszystkim łączności wojskowej.

Imprezie w świdnickim bunkrze towarzyszyło również wydarzenie plenerowe o zasięgu (bez cienia przesady)

światowym. Pośród zieleni maskującej ten obiekt ulokowali się otóż świdniccy krótkofalowcy, którzy z okazji VII Warsztatów prowadzili okolicznościową transmisję. Nawiązano przynajmniej kilkadziesiąt połączeń, głównie z radiowcami europejskimi, ale odnotowano też znaki wywoławcze „rannego ptaszka” (zważywszy różnicę czasu) z Meksyku i „nocnego marka” z Japonii.

Popołudniu w bunkrze pojawili się też uczestnicy właściwego sympozjum trwającego od rana w starej parowozowni w Dzierżoniowie. Po wysłuchaniu referatu na temat historii podziemnej stacji wzmacniakowej (w wykonaniu piszącego te słowa), tudzież po krótkim zwiedzaniu obiektu, wszyscy udali się na wieczorną sesję do Wałbrzycha. W tegorocznych warsztatach zwraca uwagę szczególnie silna reprezentacja Francji. Oprócz trzech studentów z politechniki w Bordeaux odbywających miesięczną praktykę pod okiem profesora Stanisława Januszewskiego, na sympozjum przyleciały z Francji dalsze trzy osoby, w tym profesor Maryse Lassalle.

Warto w tym miejscu podkreślić, że nasi studenci kierunku Architektura i Urbanistyka przystąpili do konkursu architektonicznego na projekt zagospodarowania tego obiektu. Konkurs organizuje FOMT w porozumieniu z władzami miasta i lokalnymi firmami. Dla autorów najciekawszych rozwiązań przewidziano atrakcyjne nagrody pieniężne.

Referaty Angeliki Przybytek i Jakuba Werkowskiego, naszego drugiego studenta, zostały opublikowane w wydawnictwie pokonferencyjnym. Miła pamiątka i znacząca pozycja w dorobku naszych studentów. Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów naukowych!

Sławomir Łotysz

> Wyjazdowe warsztaty studialne studentów kierunku *architektura i urbanistyka*

Do Berlina, Brunzwiku, Magdeburga, Essen, Duisburga, Herne Wolfsburga i Poczdamu pojechali studenci IV semestru - wszystkie przejazdy odbyli środkami komunikacji zbiorowej w Niemczech - i to już było dla wielu prawdziwe przeżycie.

Program obejmował zwiedzenie wystawy *Powrót krajobrazu* (niem. *Wiederkehr der Landschaft*) w Akademii der Künste, Hanseatenweg, w tym zapoznanie się z zagadnieniem rozwoju miast i porównanie problemów Wenecji i Las Vegas, miast zlokalizowanych w ekstremalnych warunkach

geograficznych i klimatycznych. Przedstawione tam także przykłady architektury krajobrazu na świecie jak np.: Park du Sausset w Paryżu, miasto deszczowe Putian w Chinach, rewitalizacja wysypiska śmieci Vall d'en Joan w Barcelonie, Port w Koper w Istrii w Słowenii i Metrobosco w Mediolanie, doskonale nadawały się do wyjaśnienia zadań, zakresu i sposobu opracowań planistycznych, a przede wszystkim realizacji projektów. Następnie, tuż obok, uczestnicy zwiedzili zrealizowane przykłady nowoczesnej zabudowy w centrum Berlina - spacer promenadą nad Sprewą pozwolił na wyjaśnienie różnic pomiędzy dziedziną *architektura krajobrazu* i *architektura zieleni* na przykładach zrealizowanych w ostatnich latach.

Drugim etapem był **Magdeburg**, stolica kraju związkowego Saksonia-Anhalt, niegdyś ważny ośrodek przemysłowy Niemiec Wschodnich, NRD. Przemysł po zjednoczeniu Niemiec podupadł, zamknięto wszystkie zakłady produkcyjne przemysłu ciężkiego. Kraj Związkowy i miasto są rozwijającym się ośrodkiem energii odnawialnej. Obecnie już ponad 32% produkowanej energii kraju związkowego netto pochodzi z odnawialnych źródeł, co stanowi połowę zapotrzebowania na energię pierwotną.

Studenci mieli okazję zapoznać się z projektami rewitalizacji opuszczonych terenów przemysłowych.

W **Magdeburgu** oprócz zwiedzenia historycznych, ważnych dla historii architektury obiektów sakralnych w stylu romańskim i nowych budowli w mieście, jak np. obszaru nowego centrum urzędowo-usługowego z lat 90-tych przy dworcu kolejowym, czy też budynku mieszkalnego arch. Hundertwasser, studenci zapoznali się z projektami przedsięwzięcia rozwojowego Niemiec-Międzynarodowa Wystawa Budownictwa IBA Przebudowa Miast (niem. *Stadtumbau*), zwłaszcza zrealizowanymi nad Elbą.

IBA Stadtumbau 2010 to Program rozwojowy kraju związkowego Saksonia-Anhalt obejmujący 19 miast, w każdym z nich prowadzonych jest wiele projektów restrukturyzacji, ale w każdym mieście na inny temat. W Magdeburgu przemiany nakierowane są na temat „żyć nad i z rzeką”. W mieście, pomimo ogromnych starań i inwestycji, maleje w dalszym ciągu liczba mieszkańców, przed rokiem liczyło 229672 mieszk. Najważniejszym zadaniem do rozwiązania jest zatrzymanie mieszkańców, tj. poprawić jakość życia, a zatem celem projektu rewitalizacji jest - mieszkańcy powinni przyswoić sobie rzekę Elbę i wykorzystywać zwolnione przez przemysł tereny. Miasto inwestuje w zagospodarowanie i urządzenie przestrzeni kultury i wypoczynku w naturalnym otoczeniu. Projekty muszą być nie tylko dostosowane do zmian demograficznych i gospodarczych, ale i być w pełni akceptowane przez społeczeństwo. Miasto w ramach projektu IBA poprawia przede wszystkim jakość przestrzeni publicznej i organizuje imprezy o charakterze kulturalnym. Motto przemian w południowej części brzmi: „mniej miasta - więcej krajobrazu”. Za najważniejsze zadanie uznano rewitalizację obszarów pomiędzy Martwą Elbą i rzeką Elbą wraz z opuszczonymi terenami poprzemysłowymi. I tak powstają nowe atrakcyjne tereny sportu i wypoczynku, droga rowerowa i promenada na nadbrzeżu. Z ilości rowerzystów studenci przekonali się, że mimo godzin rannych mieszkańcy korzystają z tej infrastruktury chętnie i w ten sposób rzeka staje się ważnym elementem przestrzeni miejskiej. Jednocześnie inwestycje te stanowią zabezpieczenia przeciwpowodziowe i przed hałasem. W samym centrum powstał system atrakcyjnych

STUDENCI NA STACJI METRA W BERLINIE W POBLIŻU HOTELU.

MAGDEBURG - BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY, ARCH. HUNDERTWASSER

przestrzeni publicznych, obejmujący zwłaszcza wzgórze katedralne, zbudowano nowe schodki, tzw. balkony Elby i odbudowano części Bastionu Cleve. „Więcej miasta”- to z kolei motto dla rewitalizacji części północnej miasta, która obejmuje obszar portu założonego jeszcze na potrzeby miasta Hansy, przez całe stulecia rozbudowywanego, dziś zbędnego. Teren wykorzystywany jest na centrum technologiczne, które powstaje w sąsiedztwie uniwersytetu i instytutów Max-Planck i Fraunhofer.

Z Magdeburga grupa udała się w dalszą podróż do **Brunszwiku** (niem. **Braunschweig**), miasta przemysłowego, siedziby zakładów Volkswagena i prężnego ośrodka naukowo-badawczego, gdzie zwiedzała historyczne centrum, w tym obszar wokół katedry św. Błażeja, zbudowanej w latach 1173-1166 przez Henryka Lwa, a w niej malowidła ściennie z XIII w. grobowce, średniowieczny siedmioramienny świecznik z brązu zdobiony emalią i kryształami górskimi o wys. 4,80 m i 4,3 m. rozpiętości. Ciekawostką dla studentów było, że od czasu wprowadzenia reformacji w roku 1568 katedra jest kościołem luterańsko-protestanckim oraz pełni funkcję biskupstwa ewangelicko-luterańskiego kościoła krajowego. Wokół katedry, na pięknym placu centralnym z XII w. odbywał się targ średniowieczny, który charakteryzował się miłym kolorytem, utrudniał jednak widok i możliwości zwiedzania zamku. Tylko z oddali można było zobaczyć posąg Lwa zamkowego, wystawiony w roku 1166 przez Henryka Lwa, na znak niepokonalnej siły. W mieście dominują zdobienia z wizerunkiem Lwa.

Podczas spaceru po centrum miasta podziwiano całe ciągi budynków historycznych, zbudowane w murze pruskim w XIV i XV w. i stary rynek oraz otaczające go obiekty murowanej zbrojowni z renesansowym szczytem (niem. Gewandhaus z 1591 r.) budynek starej wagi miejskiej (niem. Zollhaus) z 1643 r., a zwłaszcza najstarszego na świecie gotyckiego ratusza z 1253 r. i publicznej fontanny z brązu z 1408 r. W kościele Martinikirche z XII do XIV w. można było rozpoznać elementy w stylu romańskim, renesansowym i barokowym. Po drodze, jakby w podręczniku historii architektury, można było rozróżniać przykłady budowli z różnych okresów, również powojennej odbudowy centrum miasta jak np. nowoczesna przebudowa najstarszego domu murowanego miasta, czy też budowle domów handlowych i towarowych oraz odbudowę zamku.

Na krótko pojechaliśmy do **Wolfsburga** - przy dworcu kolejowym niespodzianka - budynek „Phaeno” zwany „płynący obiekt” (arch. Zaha Hadid, laureatka nagrody

BARDZO DYSKRETNE ILLUMINOWANA KOPALNIA ZOLLVEREIN, ESSEN

Priska z Iraku, prowadzi biuro w Londynie). Dojście do budynku było utrudnione z uwagi na prowadzone aktualnie prace kształtowania otoczenia budynku.

Dalsza podróż prowadziła do **Hanoweru**, stolicy kraju związkowego Dolna Saksonia. Tu wysiedliśmy na najpiękniejszym niegdyś dworcu kolejowym w Europie, zbudowanym w 1879 r. na potrzeby miasta targów. Grupa zwiedziła obszar dworca przebudowanego ostatnio na EXPO w 2000 r., plac dworcowy i rozbudowę podziemnego pasaży handlowego, głównej ulicy handlowej miasta Georgstr. Spacerując dotarliśmy do niewielkiego obszaru z historyczną zabudową, do starego ratusza z 1455 r., kościoła z 1359 r., do pięknie zrekonstruowanego budynku rodziny Leibnitz z fasadą renesansową z 1652 r. oraz budynku parlamentu landu Dolnej Saksonii (Leineschlos) i już czas było jechać dalej w kierunku Zagłębia Ruhry, do kraju związkowego Nadrenia Północna Westfalia.

Wieczorem w **Essen** zwiedzono bardzo znaną kopalnię: **Zeche Zollverein - Schacht XII**. W 1932 r. zbudowany 2 etap - modernizm - (arch. Fritz Schupp i Martin Kremmer) był niegdyś najnowocześniejszą kopalnią węgla kamiennego w Europie, wydobyte 120 tys. t/dziennie, pierwszy szyb z 1847 r. (Schacht 1), a w 1986 r. ostatni zjazd i zakończenie wydobywania. W 1993 r. zamknięto również koksownię. Cały obiekt jest od 2000 r. zabytkiem, od 2001 r. na liście UNESCO i jest bardzo żywotnym miejscem prezentacji nowoczesnej sztuki, kultury i gospodarki kreatywnej. Na rozciągającym się w północnej dzielnicy Essen, obszarze koksowni, kopalni Zollverein o powierzchni 100 ha spotyka się przeszłość i przyszłość. W 2010 r. Metropole Ruhr jest stolicą kultury Europy, tu znajduje się

BRUNSZWIK, STARY RYNEK Z LOTU PTAKA

jej centrum: Program obejmuje 300 projektów i 2500 imprez w Essen. Ale również inne miasta i regiony w Landzie Nordrhein - Westfalen współuczestniczą. Studenci widzieli projekt - przez tydzień codziennie unosiło się 350 kolorowych balonów na wys. 80 m i tak wskazywały one miejsca, gdzie niegdyś były kopalnie.

Nie zapomnieliśmy o najśłynniejszym i najnowszym budynku na tym terenie - budynku wystawowym SANAA z 2006 r., japońskich architektów - Kazuyo Sejima i Ryue Nishizawa (Nagroda Pritzker w 2010 r.) odznaczony również "statuetką dużej Nike Towarzystwa Architektów Niemieckich" w kategorii "najlepszy symbol urbanistyczny" doskonale wpisujący się w krajobraz i wzbogacający go.

www.bda-nike.de/bda-preis.html.

Na terenie Zeche Zollverein Essen można zapoznać się z dziełami innych architektów odznaczonych Nagrodą Pritzker, zwaną „oskarem architektury”: w 1999 r. otrzymał ją Baron Norman Robert Foster, który w ramach IBA Emscher

Oberhausen. Spektakularne iluminacje „Monochromatic red and blue” wg projektu artystów Speirs i Major w koksowni (niem. Kokerei) Zollverein przypominają o wysokich temperaturach w czasie produkcji koksu.

Następny etap podróży - Port śródlądowy w Duisburgu. Po przebudowie i rewitalizacji stał się Innenhafen DUISBURG prawdziwą perłą Zagłębia Ruhry. Oczyszczenie wody Kanału (niem. Rhein-Kanal) z 1829 r., zbudowanego dla przeładunku drewna, rozbudowywanego w 1895 r. i w 1926 r. jest wyjątkowym przykładem przemiany struktury w Zagłębiu Ruhry - projekt IBA Emscher Park, wg Masterplan arch. barona Normana Fostera. Rewitalizacja największego portu śródlądowego Europy (89 ha w bezpośrednim sąsiedztwie centrum miasta) nie doprowadziła do użytkowania jako Museum, obszar ten tętni życiem i jest atrakcyjnym obszarem inwestycyjnym Duisburga. W 1991 r. przeprowadzono międzynarodowy konkurs na ideę (Masterplan arch. sir Norman Forster/London), a w 1996 na centrum szkolne

INFO: WWW.INNENHAFFEN-DUISBURG.DE I WWW.DUISBURG-NONSTOP.DE

Park przebudował Kottłownię (niem. Kesselhaus) na „red dot design museum” i w tym samym roku odznaczony został Nagrodą Pritzker, a w 2000 r. otrzymał ją holenderski architekt Rem Koolhaas. Najnowszym projektem w Essen jest *nowe Museum Folkwang* arch. David Chipperfield Architects.

Celem zapoznania się z przekształceniami Zagłębia Ruhry było zapoznanie się z dużym projektem IBA Emscher Park i sumą pojedynczych, których realizacja wymaga wspólnego programu, było przekonanie się uczestników, że realizacja wielkich dzieł nie tylko jest możliwa, ale w dużym kontekście daje lepsze wyniki niż pojedyncze projekty i jest lepiej dostrzegalna. W Essen, Oberhausen czy Duisburgu i innych 17 miastach w okresie 1989-2000 przekształcono wiele opuszczonych obszarów i budynków przemysłowych na słynne dziś ośrodki kultury, są one po zmroku atrakcyjnie iluminowane. Najbardziej znany jest zespół o pow. 200 ha - Jonathan Park, a w nim **Duisburger Landschaftspark Nord**, (arch. Latz, Kranzberg) i rozciągający się na 20 ha teren opuszczonej huty z 3 wielkimi piecami, towarzyszącymi obiektami przemysłowymi i budynkiem administracyjnym. Huta działała od 1903-1985 r.; a koksownia 1905- 1977r., jej rozbiórka nastąpiła w 1980 r.. W parku do dyspozycji odwiedzających są możliwości nurkowania, wspinaczki, strzelania z łuku, jest muzeum radia, musik-cyrk, gospodarstwo rolne itd. W niektóre dni obiekty są iluminowane, zmieniają kolory z czerwonego na niebieski, zielony i tak przemieniają ruinę przemysłową w niespotykane surrealne miejsce (arch. światła Fisher Park, London). Niebieskie światło otula również wieczorami inne obiekty, bardzo zany jest obiekt **Gasometer** w

(arch. Zvi Hecker/Tel Aviv), przebudowano Hafenforum (arch. Sir Norman Forster) i realizowano zespoły budynków mieszkalnych (400 mieszkań) nad kanałami. W 1995 r. zakończona została przebudowa Museum Küppersmühle w Duisburgu Innenhafen (arch. Herzog & de Meuron).

W drodze powrotnej pierwszym miastem było Herne, gdzie zapoznano się ze złożonymi problemami przebudowy dworców kolejowych, w tym połączeniem dworca kolejowego i autobusowego oraz zwiedzono prawdziwy klejnot nowoczesnej ekologicznej architektury - **Akademie Mont-Cenis**, która swoją nazwę zawdzięcza byłej kopalni węgla kamiennego.

Na 30 ha zrealizowana została hala o dł. 70x75x15 m, która ostania 2 i 3 kondygnacyjne budynki. Projekt IBA Emscher Park z 1991 r. jest dziś siedzibą akademii dokształcania Ministerstwa spraw wewnętrznych Landu NRW, wybranych biur ratusza, biblioteki i jest wielką salą spotkań. Jednocześnie jest częścią wyjątkowego parku energetycznego - z największym dachem fotowoltaikowym na świecie o pow. 14.000 qm., o mocy 1MWh/peak. **Arch Jourda et Perraudin (Lyon)**

Przed dworcem kolejowym w Herne otwartym 15 maja 1847 r. urządzono nowoczesny dworzec autobusowy w 2003 r.- Projekt IBA Emscher Park.

Dalej podróż prowadziła do Wolsburgu, miasta założonego w 1930 r. dla powstających zakładów samochodowych VW, gdzie zwiedzono zespół prezentujący potęgę koncernu - **Autostadt Wolfsburg** (arch. Gunter Henn), z 1999 r., obiekt ten był w roku 2000 zewnętrznym projektem EXPO Hanowerze.

Po drodze uczestnicy mogli podziwiać zespół nowego centrum w bezpośrednim sąsiedztwie dworca kolejowego,

PRZYKŁAD DOMU W DOMU - AKADAMIA MONTICENTIS W HERNE I NA DACHU NAJWIĘKSZA ELEKTROWNIA FOTOWOLTAIK NA ŚWIECIE

PRZED DWORCEM KOLEJOWYM W HERNE

PAWILON SKODY W AUTOSTADT

W OGRODZIE BAROKOWYM PALACU SANSSOUCI

w tym Markthalle (arch. de+ Architekten), Landschaft auf Zeit (arch. Martin Diekmann), Jobcenter (arch. Gunter Henn), wszystkie z 2007/2008r., Deutsche BKK (arch. Gunter Henn) z 2004/2005 r., phaeno (arch. Zaha Hadid) z 2000-2005r., Designer Outlets (arch. Wolfsburg, Graf + Graf) z 2006/2007, LSW (arch. Sergej Tchoban) z 2008 r. i stadion piłkarski.

Ostatni odcinek wyjazdu studyjnego prowadził do Poczdamu.

Potsdam to piękne, barokowe miasto o charakterystycznej siatce ulic, z malowniczymi pierzejami, placami, typową mieszczańską zabudową i wspaniałymi zabytkami, zwłaszcza spuścizną po okresie panowania Fryderyka Wilhelma I w latach 1733 - 1742, po nim pozostały pamiątki z drugiego okresu baroku. Z pośród nich wyróżniają się zespoły zabytkowych kamieniczek, tworzących bardzo charakterystyczne potsdamskie rysunki ciągów szczytów, zwłaszcza holländisches Viertel. Z pośród placów miejskich na uwagę zasługują nowe ukształtowania placów Bassinplatz oraz Platz der Einheit.

Zwiedzano realizacje związane z federalnym programem rozwojowym Bundesgartenschau (BUGA) 2000. Ponadto dzielnicę studiów filmowych Babelsberg, wieżę obserwacyjną, (arch. Erich Mendelsohn), - ta 20 metrowa wieża ze słonecznym teleskopem to laboratorium badawcze dla Alberta Einsteina, zrealizowana wówczas w najnowszej technologii z betonu. Placę śródmiejskie i parki, jak np. plac zjednoczenia (Platz der Einheit) z 2000 r., Osiedle mieszkaniowe dla członków rosyjskiej orkiestry wojskowej wg planu Lenné (niem. Siedlung Alexandrowka), zapoznano się z rewitalizacją kompleksu koszar Leibgarde-Husaren-Kaserne (arch. K.F. Schinkel), Schloß Charlottenhof i Römische Bäder, oraz z założeniem parku barokowego na przykładzie Parku Sanssouci. Na zakończenie zwiedzono Nowy park z 2000 r., park zamkowy (niem. Lust Garten) i historyczne centrum z Nicolaikirche i starym Ratuszem.

BUGA (federalna wystawa ogrodnictwa) jest jedną z form programów na rzecz przemian struktury zdegradowanych obszarów w miastach Niemczech i ma już 50-letnią tradycję. BUGA odbywa się co 4 lata w różnych miastach - pierwsza w 1951 r. w Hanowerze, ostatnia w 2009 r. w Schwerin. Mniejsze, ale podobne projekty przemiany strukturalnej przeprowadzają również kraje związkowe w odstępach 2 letnich na swoim terenie (LGS). Tradycyjnie są to przede wszystkim platformy, na których prezentowane są nowe rozwiązania urbanistyczno-architektoniczne, miejsce wielu spotkań, konferencji i dyskusji polityczno - fachowych, kongresów, warsztatów projektowych itd.

Główne założenia programu BUGA:

- > jest to program polityczny,
- > wyłonienie najkorzystniejszych rozwiązań odbywa się w drodze konkursów zarówno na samą koncepcję terenu wystawy, która jest zarazem koncepcją rozwoju miasta jak i na obiekty architektoniczne i inżynierskie,
- > terenem BUGA albo LGA są miejskie obszary zdegradowane, przedsięwzięcie to powinno przynieść miastu rozwój gospodarczy i pozostawić obszary rekreacyjne,
- > miasto ponosi min. 10 % kosztów.

W imieniu studentów dziękuję JM Rektorowi i panu Dziekanowi za umożliwienie wyjazdu i przeprowadzenie warsztatów.

Janina Kopietz-Unger

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

Prof. Andrzej Nowak wszedł do redakcji nowego czasopisma *Dynamic Games and Applications* wyd. Birkhäuser (Boston, Berlin), które jest częścią Springera.

Informacje o składzie redakcji oraz o pierwszym zeszycie, który ukaze się w styczniu 2011r.

First Issue of DGA

Learning and Dynamics in Networks
Daron Acemoglu, Au Golligorsky

Prices of Anarchy, Information, and Cooperation in Differential Games
Tamer Başar

Some Recent Aspects of Differential Game Theory
Rainer Bockelmann, Pierre Cardaliaguet, Marc Quincampoix

Social Control and the Social Contract: The Emergence of Sanctioning Systems
Hansjörg Gellert, Christoph Hauert, Ralf Sigmund, Arne Traulsen

Dynamic Games in the Economics of Natural Resources: A survey
Ngo Van Long

Repeated Games and Differential Games: New Links and Recent Advances
Sylvain Sorin

> ***

Od 12 do 23 kwietnia w ramach programu Erasmus przebywał na naszym Wydziale prof. Dimitrios Konstantinides (Department of Statistics, Financial and Actuarial Mathematics, Aegean University, Samos, Grecja). Wygłosił on cykl wykładów na temat zagadnień związanych z matematyką ubezpieczeniową. Wykłady adresowano przede wszystkim do studentów starszych lat kierunku matematyka, dla specjalności finanse i ubezpieczenia oraz specjalności ekonomicznej.

> Kolejny doktor na Wydziale

21 kwietnia tytuł doktora nauk matematycznych na podstawie rozprawy doktorskiej: *Rozgrywane kolorowanie grafów* uzyskał nasz kolega Tomasz Bartnicki. Promotorem rozprawy jest prof. Jarosław Grytczuk z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Recenzentami w przewodzie byli prof. Paweł Idziak (Uniwersytet Jagielloński) oraz prof. Andrzej Ruciński (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza). Serdecznie gratulujemy!

> ***

Od 2 do 9 maja prof. Mariusz Michta przebywał w Department of Statistics, Financial-Actuarial Mathematics, Aegean University, Samos, Grecja, gdzie wygłosił wykłady: *Stochastyczne równania różniczkowe i ich zastosowania*, w ramach programu Erasmus.

Ponadto w ramach seminarium naukowego wygłosił referat pt.: *Fuzzy stochastic differential equations*.

> Wykład w ramach Centrum Modelowania Matematycznego

13 maja na seminarium Centrum Modelowania Matematycznego gościliśmy prof. Stanisława Migórskiego z UJ. Profesor Migórski wygłosił referat pt. *Nieliniowe inkluzje ewolucyjne i nierówności hemiwariancyjne dla niegładkich zagadnień w mechanice zjawisk kontaktowych*.

> Piknik Wydziałowy

Tradycyjnie w maju na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii odbył się Dzień bez granic - piknik zorganizowany przez studentów matematyki oraz informatyki i ekonometrii, a w tym roku również studentów fizyki i astronomii.

Chociaż pogoda była „typowo majowa”, wszyscy bawiliśmy się doskonale. Rozpoczęliśmy od turnieju siatkówki między studentami różnych kierunków, który odbył się na hali sportowej, a w tym samym czasie w budynku WMliE rozgrywany był turniej gry sieciowej prowadzony przez

Artura Rozmysłowicza. Około 13-tej wystartował Ceglathon - wyścig o nagrodę Dziekana prof. A. Cegielskiego. W tym roku zwyciężyli studenci informatyki i ekonometrii, którzy pokonali matematyków opracowując lepszą strategię. W międzyczasie odbył się konkurs na karykaturę wykładowcy - tutaj zwyciężyła studentka matematyki. Jedną z karykatur można zobaczyć na zdjęciu i czy ktoś może mieć wątpliwości kogo przedstawia? Rozegraliśmy również turniej gry w koszykówkę między studentami a wykładowcami. Pomimo zapowiadanego przez studentów rewanżu za ubiegłoroczną porażkę, wykładowcy wygrali 48:20. Tak więc studenci muszą trenować wytrwale, a może uda im się wygrać w przyszłym roku. Przez cały czas każdy mógł się pochwalić swoim talentem muzycznym w konkursie karaoke, a pokrzepić kielbaską prosto z grilla, którego na pikniku nie mogło zabraknąć. Na zakończenie imprezy wystartowały trzy drużyny w kalamburach - zwyciężyli studenci informatyki i ekonometrii pokonując nieznacznie pracowników oraz studentów matematyki. We wszystkich konkurencjach rywalizacja była bardzo zacięta, gdyż na każdego czekała atrakcyjna nagroda (szczególnym powodzeniem cieszyły się koszulki wydziałowe). Bawiliśmy się wspaniale i być może w przyszłym roku trzeba będzie ten dzień trochę wydłużyć. Wiele pracy w organizację włożyli studenci WMiE (m.in. Marcin Filipek, Agata Żołyńska, Emilia Waraksa), jednak szczególne podziękowania należą się Łukaszowi Krysińskiemu i Michałowi Stawskiemu - głównym organizatorom pikniku. Do zobaczenia za rok na Dniu bez granic.

Alina Szelecka

> WYDZIAŁ MECHANICZNY

> Wyjazd szkoleniowo-integracyjny do Karłowa

11 - 14 marca członkowie Koła Naukowego 3P działającego w Instytucie Budowy i Eksploatacji Maszyn wzięli udział w wyjeździe szkoleniowo-integracyjnym do ośrodka Uniwersytetu Zielonogórskiego w Karłowie. Opiekunami grupy byli dr inż. Tomasz Belica oraz dr inż. Izabela Gabryelewicz. Celem wyjazdu było omówienie zagadnień

związanych z działalnością KN3P, integracja nowych członków koła, a także szkolenie w zakresie metod heurystycznych stosowanych w projektowaniu. A ponadto - poznawanie uroków miejscowości Kudowa-Zdrój, mniej lękliwi pokonywali tor przeszkód 12 metrów nad ziemią w parku linowym, poznawanie zimowych uroków rezerwatu na Szczelińcu Wielkim (919 m n.p.m.), zimowe ognisko z kiełbaskami, ciasta z domowego wypieku dr inż. R. Sobczaka (dostarczone osobiście), miniturniej tenisa stołowego. Jak było? No cóż, nasuwa się jedno słowo - SUPER. Chcielibyśmy bardzo serdecznie podziękować opiekunom, dzięki którym udało się zorganizować wyjazd oraz kierownikowi ośrodka - Panu Ryszardowi Nita za życzliwość.

Grzegorz Jędraszczyk

> Międzynarodowa Konferencja Naukowa

19-21 maja 2010 r. w Łagowie Wydział Mechaniczny zorganizował pod patronatem J. M. Rektora prof. dr hab. Czesława Osękowskiego oraz pod przewodnictwem prof. Ferdynanda Romankiewicza Międzynarodową Konferencję Naukową - The 27th International Colloquium on „Advanced Manufacturing and Repair Technologies in Vehicle Industry”. W ramach konferencji zaprezentowano 36 referatów naukowych oraz 10 posterów. W konferencji uczestniczyło 71 autorów z Węgier, Słowacji, Czeskiej Republiki, Niemiec i Polski. Prezentowane na konferencji prace opublikowano w Międzynarodowym Czasopiśmie Naukowym „International Journal of Applied Mechanics and Engineering” Vol. 15 (2010), No 2.

Remigiusz Romankiewicz

> Zjazd na byle czym

11 maja 2010 roku Koło Naukowe 3P, przy wsparciu Parlamentu Studenckiego, po raz drugi zorganizowało imprezę bachanaliową *Zjazd na Byle Czym*. W tym dniu na ulicy Prof. Z. Szafrana pojawiły się oryginalne pojazdy, wymyślane i stworzone przez studentów oraz młodzież ze szkół średnich. Głównym celem projektu, oprócz dobrej zabawy, była promocja Wydziału Mechanicznego oraz praktyczna nauka studentów radzenia sobie z postawionymi problemami związanymi z organizacją imprezy. Można wyróżnić tutaj prace związane z poszukiwaniem sponsorów, promocją imprezy i Wydziału Mechanicznego w okolicznych szkołach średnich, zabezpieczeniem trasy zjazdu, dodatkowymi imprezami towarzyszącymi oraz całą organizacją. Dodatkowo, mała liczba uczestników zjazdu (w porównaniu do zeszłego roku) spowodowała że „na gorąco” trzeba było zmienić organizację zawodów. Ciekawym punktem była drabina mechaniczna, z możliwością przejażdżki w koszu dla chętnych osób, celem zobaczenia panoramy imprezy z góry.

Chcieliśmy podziękować wszystkim uczestnikom *Zjazdu na Byle Czym* dzięki którym ta impreza mogła się odbyć, naszym sponsorom - nagrody w tym roku były wyjątkowo bogate. Jednostce Ratowniczo - Gaśniczej nr 2 PSP z Zielonej Góry, Panu R. Espenschildowi za wypożyczenie słomy, umożliwiającej zabezpieczenie trasy, oraz wszystkim osobom i firmom mającym swój wkład w organizację ZnBC. Jednocześnie chcieliśmy przeprosić za wszelkie niedogodności wynikające z wyłączenia ulicy z ruchu. Więcej informacji znajdziecie Państwo na

naszej stronie internetowej: www.3p.ibem.uz.zgora.pl.

Tomasz Belica

> Inżynieria Biomedyczna - seminaria naukowe

21.04.2010 wykład nt.: *Ekspansja życia w kolejne wymiary* wygłosił prof. Jacek Leluk, pracownik WNB UZ. Przedstawione zostało pewne podejście do problemu ewolucji i przestrzeni. Wykład, wspomagany przez obrazy i krótkie filmiki, rozpoczął się klasyczną definicją ewolucji, lecz zaraz potem nacisk został położony na przestrzeń, jako główny czynnik determinujący rozwój. Była mowa o pierwotniakach, organizmach tkankowych i o pięknych okrzemkach. Rozpoczęło się od jednowymiarowej przestrzeni, a potem podjęta została ciekawa próba zobrazowania przestrzeni czterowymiarowej na przykładzie tesseractu.

Miło nam bardzo, że zaproszenie na nasze seminarium, które odbyło się 05.05.2010, przyjął Dyrektor Naczelny Szpitala Wojewódzkiego w Zielonej Górze, mgr Waldemar Taborski, który wygłosił 3-częściowy wykład nt.: *Technika w ochronie zdrowia*. Część pierwsza wystąpienia skoncentrowana była na organizacji ochrony zdrowia w Polsce. Część druga dotyczyła 28 specjalistycznych oddziałów szpitala w Zielonej Górze, z mocnym akcentem na nowoczesną aparaturę medyczną, w którą szpital wciąż inwestuje. Część trzecia dotyczyła bardzo ważnego zagadnienia z punktu widzenia studentów kierunku *inżynieria biomedyczna* oraz kadry tego kierunku - zadań pracowników

aparatury medycznej w szpitalu, ich kwalifikacji i oczekiwań oraz możliwości zatrudnienia zarówno w szpitalu, jak i poza nim. Wykład zakończył się dyskusją z naciskiem na silną potrzebę określenia statusu inżyniera klinicznego w Polsce.

19.05.2010 wykład nt.: *Wybrane metody identyfikacji aktywności neuronowej w oparciu o dane fMRI* wygłosił prof. Mirosław Galicki, pracownik WM UZ. W wykładzie, w którym poruszony został problem modelowania pracy mózgu na podstawie danych z rezonatora magnetycznego (MRI), przedstawione zostały krótko osiągnięcia zespołu badawczego kierowanego przez K.J. Fristona (Institute of Neurology, Queen Square, London, UK) oraz wady tego podejścia. Następnie przedstawione zostało podejście alternatywne, zaproponowane przez zespół naukowców, do którego należy prof. M. Galicki, w którym do modelowania mózgu użyto sieci neuronowych. W części końcowej pokazane zostały wyniki dla modeli oraz testy, których celem było wyznaczenie zbioru struktur (wg kryterium najmniejszych kwadratów), a następnie wybór tej jednej właściwej (wg kryterium błędu). Seminarium zakończyło się dyskusją, w której m.in. zwrócono uwagę na to, co jest potrzebne w procesie dydaktycznym, aby iść w kierunku rozwoju modelowania pracy mózgu.

> XVI Konferencja Biocybernetyka i Inżynieria Biomedyczna

26-29 kwietnia 2010 r. w Warszawie odbyła się XVI Krajowa Konferencja *Biocybernetyka i Inżynieria Biomedyczna*. Zakład Bioinżynierii UZ reprezentowali dr hab. inż. Elżbieta Krasicka-Cydzik, prof. UZ oraz dr inż. Tomasz Klekiel. Zaprezentowane zostały dwa referaty: *Enhanced bioactivity anodic titania and its nanotube arrays for biomedical applications* (E. Krasickiej-Cydzik) i *Symulacja układu sterowania urządzeń do ćwiczeń izokinetycznych* (T. Klekiela). Miło nam również poinformować, że Pani Profesor była członkiem Komitetu Naukowego Konferencji oraz Przewodniczącą jednej z sesji.

Zakład Bioinżynierii

> OKIBEdU - 2010

27-29.05 w Krakowie odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Inżynierii Biomedycznej - Edukacja (OKIBEdU - 2010), poświęcona głównie zagadnieniom edukacyjnym skoncentrowanym wokół szeroko rozumianej inżynierii biomedycznej (IB).

Podczas tej konferencji prezentowane były również prace studenckich kół naukowych, które zyskały duże zainteresowanie słuchaczy. Wśród uczestników było także 10 studentów z Uniwersytetu Zielonogórskiego z kierunku Inżynieria Biomedyczna. Studenci przedstawili 4 prace przygotowane w ramach działalności koła naukowego BiomedUZ działającego na Uniwersytecie Zielonogórskim. Prezentacja tych prac spotkała się z dużym uznaniem, czego potwierdzeniem jest zdobycie I nagrody za najlepszą prezentację dla Katarzyny Arkusz, studentki III roku Inżynierii Biomedycznej, która przedstawiała wyniki swojej pracy pod tytułem *Wykorzystanie elektrochemicznej dezaktywacji kompleksów cyklamu z niklem przez lizozym w czujniku wirusa HIV* oraz zdobycie III nagrody za najlepszą prezentację dla Michała Czerniawskiego który prezentował wyniki pracy grupy studentów pod tytułem *Opracowanie projektu i algorytmu sterowania protezy dłoni*. Współautorami tej pracy byli: Kornelia Zaborowska, Marcin Michalski, Weronika Wojtak, Maciej Rajczuk (II rok IB) oraz Michał Czerniawski i Rafał Adamski (I rok IB). Na uwagę zasługują także dwie pozostałe prace z których pierwsza to *Próba opracowania platformy biosensora III generacji dla H2O2 na powierzchni tytanu pokrytej nanorurkami TiO2* przygotowana i przedstawiona przez Jowitę Łoin, studentkę III roku IB oraz pracę pt.: *Identyfikacja EMG jako sygnału sterującego* przygotowaną przez Adę Andrynowską oraz Magdalenę Kokoszke, studentki III roku IB. Wszystkie prace w formie publikacji zostały już wydane w kwartalniku Inżynieria Biomedyczna w numerze vol. 16, nr 2'/2010.

Podczas konferencji poruszonych zostało bardzo wiele interesujących tematów związanych zarówno z realizacją

toku studiów na kierunku *inżynieria biomedyczna*, dostosowaniem programów nauczania do potrzeb rynku pracy, ale także kwestii związanych z przyszłym zatrudnianiem absolwentów tego kierunku.

Szczególnie cenna była wypowiedź prof. Ryszarda Tadeusiewicza skierowana podczas wystąpienia plenarnego głównie do studentów. Dotyczyła przyszłych absolwentów IB i miejsca tychże absolwentów na rynku pracy. Profesor Tadeusiewicz wskazywał jak ważne i potrzebne z punktu widzenia pracodawców jest odpowiednie przygotowanie do zawodu, jak istotna przy poszukiwaniu pracy jest rozmowa kwalifikacyjna. Zdaniem zarówno Pana Profesora, jak i innych osób biorących udział w dyskusji, podczas ubiegania się o pracę nie wystarczy sam dyplom z oceną - nawet najlepszą. Potencjalny pracodawca chcąc się przekonać

o potencjale przyszłego pracownika, coraz częściej prosi o przedstawienie pracy inżynierskiej realizowanej w toku studiów. To na jej podstawie pracodawca może zorientować się o możliwościach, predyspozycjach, zainteresowaniach, a przede wszystkim o wiedzy z zakresu potrzebnego na danym stanowisku pracy. Z tego powodu, ważne jest jaką studenci wykonają pracę w trakcie studiów oraz to, jak bardzo będzie ona zaawansowana, w jakim stopniu w trakcie jej pisania używane będą nowoczesne technologie, interdyscyplinarność wiedzy, jak również to jak duża będzie dbałość o jakość i rzetelność prezentowanych wyników, rzutować będzie na wizerunek, jaki za jej pośrednictwem można zyskać w oczach pracodawcy.

Tomasz Klekiel

> WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

> KONFERENCJA MIĘDZYNARODOWA „Pedagogika społeczna w Europie Środkowej”

28-30 kwietnia odbyła się w Brnie międzynarodowa konferencja naukowa *Pedagogika społeczna w Europie Środkowej. Innowacje i nowe trendy*. Głównym organizatorem przedsięwzięcia był Instytut Mezioborových Studií w Brnie, przy współorganizacji z Wydziałem Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Celem konferencji była próba ukazania i systematyzacji różnorodnych teorii oraz badań empirycznych, jak też praktycznych doświadczeń specjalistów z zakresu pedagogiki społecznej z krajów Europy Środkowej. W trakcie obrad uczestnicy podejmowali rozważania i dyskusje na temat społecznych i indywidualnych problemów występujących współcześnie w instytucjach, środowisku lokalnym oraz w społeczeństwach europejskich. Podjęmowane tematy mieściły się w obszarze zainteresowań pedagogiki społecznej oraz innych pokrewnych nauk o człowieku i społeczeństwie.

Główne nurty tematyczne konferencji dotyczyły zagadnień: 1) pedagogiki społecznej jako dyscypliny teoretycznej i praktycznej; 2) konwergencyjnych metod traktowania pracy socjalnej i innych działań społecznych w perspektywie pedagogiki społecznej, socjologii wychowania i innych nauk społecznych; 3) zmian, problemów i zagrożeń na tle procesów kształtowania się nowego społeczeństwa europejskiego w kontekście pedagogiki społecznej; 4) pedagogiki społecznej w środowisku szkolnym i edukacji pozaszkolnej.

Wśród zaproszonych referentów ze strony polskiej znalazły się tak znaczące postacie, jak: prof. Ewa Syrek, prof. Andrzej Radziewicz-Winnicki, prof. Tadeusz Pilch, prof. Bogusław Śliwowski. W gronie prelegentów znaleźli się tak-

że przedstawiciele Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego. Zakład Teorii Wychowania i Pedagogiki reprezentowany był przez prof. Mirosława Kowalskiego oraz dr Anitę Famułę-Jurczak. Natomiast z Zakładu Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej w konferencji wzięły udział: dr Grażyna Gajewska, dr Agnieszka Nowicka oraz dr Elżbieta Turska.

Konferencja stanowi doskonały przykład możliwości integracji, rozpoczęcia lub pogłębienia współpracy pomiędzy szerokim gronem osób zainteresowanych losem pedagogiki społecznej. Wskazuje na to zarówno duża liczba prelegentów, a także istotność poruszanych przez nich kwestii. Pozytywna ocena całego przedsięwzięcia zarówno ze strony organizatorów, jak i uczestników konferencji, wiąże się z chęcią i gotowością do kontynuowania spotkań.

Elżbieta Turska

>> INSTYTUT SOCJOLOGII

FOT. K. LISOWSKI

Na zaproszenie Instytutu Socjologii i Zielonogórskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Socjologicznego w dniu 31.05.2010 odbył się wykład prof. Henryka Domańskiego. Wystąpienie nosiło tytuł *Stratyfikacja społeczna i jej konsekwencje*. Zaproszony gość, dobrze znany studentom naszego uniwersytetu z szeregu książek i podręczników, jest dyrektorem Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. Przybył na wykład studentom i pracownikom naukowym naszej uczelni, zaprezentowane zostały wyniki badań opisujące skutki transformacji ustrojowej w obszarze stratyfikacji społeczeństwa polskiego. Wystąpienie zakończyło się dyskusją.

Artur Kinal

> Studencka wycieczka do fabryki VW w Poznaniu

20 kwietnia odbyła się wycieczka do fabryki volkswagena w Poznaniu, w której wzięli udział studenci piątego roku socjologii studiów stacjonarnych. Wyjazd, w trakcie którego można było zapoznać się z najnowszymi rozwiązaniami technologicznymi obowiązującymi przy produkcji samochodów, został zorganizowany przez profesora Hansa-Petera Müllera.

Wycieczka rozpoczęła się od prezentacji multimedialnej obrazującej system produkcji pojazdów, składający się z wytopienia szkieletu konstrukcji stalowej, stworzenia silnika oraz wyprodukowania wszystkich elementów wyposażenia, które są tworzone w znacznej części przez zewnętrzne firmy, nie związane kapitałowo z grupą volkswagena. Prezentacja obrazowała również założenia obowiąz-

ującego w fabryce systemu ciągłego ulepszania jakości produktów, polegającego głównie na stałym monitorowaniu produkcji oraz częstych spotkaniach z pracownikami w celu wysłuchania ich uwag odnośnie wprowadzenia możliwych ulepszeń.

Najważniejszą częścią wycieczki było zwiedzanie hali, w której znajduje się spawalnia karoserii. Do niej, dostarczane są gotowe części konstrukcji blaszanej, które łączy się w jedną bryłę, przy użyciu robotów wysokiej technologii.

Osoby biorące udział w wyjeździe miały możliwość zobaczenia jak zorganizowany jest system pracy w fabryce oraz jakie warunki pracy stworzono zasobom ludzkim uczestniczącym w procesie produkcji. Studenci dowiedzieli się wiele na temat systemu zarządzania produkcją. Zdobyta podczas wyjazdu wiedza dała podstawy do analizy przemian zachodzących w organizacji pracy na przestrzeni ostatniego stulecia, które były omawiane na wykładach

monograficznych prowadzonych przez profesora Hansa-Petera Müllera.

Po zwiedzeniu zakładu uczestnicy wycieczki wrócili do Zielonej Góry, aby następnego dnia, podczas wykładu, podyskutować o zmianach w produkcji niesionych przez wprowadzanie nowych technologii i produkcji taśmowej.

Ślawomir Koziol

» KATEDRA MEDIÓW I TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH

> Pierwszy LipDub na Uniwersytecie Zielonogórskim!

Studenci pięciu lat specjalności edukacja medialna i informatyczna, wszyscy pracownicy Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych, motory żużlowe w hallu budynku - łącznie ponad 130 osób. Skoczny utwór jako tło. Dopracowana choreografia, stroje i efekt w postaci klipu w Internecie. Lipdub UZ - to nie tylko dobra zabawa, ale jeszcze lepsza metoda promocji. Nie tylko rodzimej Alma Mater, ale poprzez nawiązanie do zielonogórskich tradycji również miasta.

LipDub to pótamatorski teledysk, gdzie grupa ludzi dokonuje własnej interpretacji wizualnej utworu muzycznego. Zasady jego nakręcenia są proste: dobra piosenka, kilkuset studentów-aktorów, scenografia w postaci uczelnianych korytarzy i co najważniejsze - wszystko kręcone jednym nieprzerwanym ujęciem. Coś jak mini playback show ery Internetu.

W Polsce w tworzeniu lipdub'ów przodują studenci. Kolejne uczelnie wzbogacają się o własne produkcje. Do tego grono dołączył również i Uniwersytet Zielonogórski, gdzie studenci wszystkich pięciu lat specjalności edukacja medialna i informatyczna wraz z pracownikami Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych stworzyli LipDub UZ do utworu *Bring It All Back* zespołu S CLUB 7.

Tajemnicza nazwa pochodzi od dwóch terminów filmowych: lip synchronization (dopasowywanie dźwięku do ruchu warg) oraz dubbing (tworzenie ścieżki dialogowej, polegające na zastąpieniu ścieżki oryginalnej inną wersją językową). Za twórcę tej zabawy uważa się Jacoba Lodwicka (założyciela portalu vimeo.com). To on pierwszy kilka lat temu chodził po swoim mieście ze słuchawkami na uszach i podśpiewując kręcił film. W domu pod swój „utwór” podłożył oryginalną ścieżkę dźwiękową i umieścił go w Internecie.

Lipdub UZ powstał w ramach zajęć „warsztaty filmowe” prowadzonych na II roku specjalności edukacji medialnej i informatycznej. Celem nie była chęć rywalizacji między uczelniami, ale poprzez stworzenie czegoś modnego i nowatorskiego nauczenie studentów elementów sztuki filmowej. Do tego nie tylko dobra zabawa, ale przede wszystkim integracja studentów wszystkich pięciu lat całej specjalności. W tym bowiem momencie dobrowolnie spotkało się ok. 130 osób, którzy chcieli zrobić coś wspólnie - z młodszymi, czy starszymi kolegami. Najważniejsze wyzwanie było jednak przed II rokiem. To właśnie oni ucząc się „jak się kręci filmy” odpowiedzialni byli za całe przedsięwzięcie. Utworzyli grupę ludzi przypominającą profesjonalną ekipę filmową. Był zatem reżyser, operator, kierownik planu, choreograf, scenograf, scenarzysta, montażyista itp. Powstała pełna dokumentacja filmowa - wszystko po to aby później ułatwić pracę aktorom, reżyserowi, operatorowi. Zaczęli od pomysłu i wyboru piosenki. Miała być rytmiczna, „wpadająca w ucho”, miarę łatwa do zagrania i przede wszystkim podobać się większości uczestnikom. Potem długie godziny spotkań, dyskusji. Co pokazać, jaka będzie myśl przewodnia filmu? Rzeczywistość pokazała, że pewne pomysły trzeba poprawiać, zatem scenariusz zmieniał się kilkukrotnie. Wszyscy byli zgodni, że Zielona Góra to Uniwersytet - więc w scenach jest nawiązanie do kierunków i specjalności prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu (resocjalizacja, edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, pielęgniarstwo, wychowanie fizyczne, edukacja medialna i informatyczna). Zielona Góra to także Winobranie - zatem radosny Bachus i Bachantki tańczące w rytm muzyki (wszystkie role zagrali studenci i pracownicy uczelni). Zielona Góra to również klub żużlowy „Falubaz” - trójkolorowe barwy miasta i klubu żużlowego, zagorzali fani i motory żużlowe wyjeżdżające z budynku (dzięki uprzejmości Amatorskiego Klubu Sportowego „Chóragan”).

Nagranie było elementem konferencji pn. *Zielonogórskie Dni Pedagogiki Mediów* organizowanej każdego roku przez Katedrę Mediów i Technologii Informacyjnych. Zaproszenie do filmu studenci wszystkich pięciu lat przyjęli entu-

zjaskczytnie. Pojawiały się głosy: „nareszcie!, dobrze, że robimy coś razem!, pozna się cała specjalność!”. Jednak specjalność to nie tylko studenci, ale również dwunastu pracowników Katedry. Oni wszyscy stanęli na wysokości zadania i również wzięli udział w nagraniu filmowym.

By powstał LipDub najbardziej potrzebna jest zgrana społeczność biorąca udział w całym przedsięwzięciu. Na początku nie było to łatwe. Studenci II roku sami musieli ustalić role, obowiązki i wywiązywać się z zadań, co na początku prowadziło do niejednych burzliwych dyskusji. W ramach zajęć spisali pomysły i trzymając się sztuki filmowej napisali scenariusz, scenopis, storyboard, wypisano listę rekwizytów i strojów potrzebnych do scenografii, ustalono choreografię. Ważną rzeczą była wspólna praca studentów, gdyż jedno dobrze zrobione zadanie było punktem wyjścia dla następnej grupy odpowiedzialnej za kolejny etap produkcji. Nie lada utrudnieniem było, że film kręcono podczas normalnie odbywających się na uczelni zajęć oraz jednym długim ujęciem opowiadającym całą historię.

Przygotowania do nagrania trwały ponad dwa miesiące podczas prowadzonych zajęć. Dodatkowo studenci pięciu lat specjalności niemal się w ogóle nie znali, więc było to dużym utrudnieniem. Próba generalna, która odbyła się na kilka dni przed nagraniem pokazała braki i niedociągnięcia. Był to jednak duży zwrot w przedsięwzięciu i moment, kiedy uczestnicy pojęli, że „warto to robić i jeśli już robimy, to zróbmy film jak najlepiej”. Studenci zorganizowali przebranie, część nieodpłatnie pożyczono z Lubuskiego Teatru (pomoc w tej sprawie okazał Parlament Studencki), część prywatnie z domów, dopracowali scenografię (bez dodatkowego budżetu na ten cel). W efekcie 21 kwietnia br. roku barwne stroje, bogata scenografia, choreografia, muzyka i dobra zabawa zmieniły na kilka godzin kampus B naszego uniwersytetu.

Pierwsze grupowe LipDub'y to tzw. office lipdub nagrywane przez pracowników biurowych. Jednak to żacy odkryli, że poprzez LipDub można pokazać, że na studiach można również robić inne, ciekawe rzeczy oraz promować swoją uczelnię. Pierwszy uczelniany klip nagrali studenci

z Niemiec, od tego czasu kolejnych produkcji przybywa w szybkim tempie i to uniwersyteckich LipDub'ów jest najwięcej w Internecie.

W maju odbyła się uroczysta promocja filmu stworzonego przez studentów i pracowników UZ. Na auli C siedzieli obok siebie studenci różnych lat, pracownicy Katedry. Rozmawiając ze sobą swobodnie można było odnieść wrażenie, że wszyscy znają się dobrze od wielu lat. Brawa i śmiechy jakie pojawiały się podczas prezentacji i na zakończenie filmu są najlepszą nagrodą za pracę.

LipDub UZ można zobaczyć w Internecie na stronie Katedry Mediów i Technologii Informatycznych <http://www.kmti.uz.zgora.pl> oraz wpisując w wyszukiwarce nazwę LipDub UZ.

Anna Ucińska

> Zielonogórskie Dni Pedagogiki Mediów. Sympozjum Studentów i Młodych Pracowników Nauki

W związku z dynamicznym rozwojem mediów i technologii informacyjnych rośnie znaczenie przygotowania społeczeństwa do poprawnego i krytycznego odbioru przekazów przez nie zapośredniczonych. Powstał nowy nurt w pedagogice, zwany pedagogiką mediów, który związany jest nie tylko z badaniem samych mediów i przygotowaniem do odbioru komunikatów medialnych, ale również przygotowaniem do wykorzystywania mediów jako narzędzia rozwoju intelektualnego, rozrywki, pracy.

Od roku 2007 w Uniwersytecie Zielonogórskim organizowane są Zielonogórskie Dni Pedagogiki Mediów, obejmujące spotkania naukowe oraz imprezy towarzyszące. Inicjatorem cyklu był kierownik Katedry Mediów i Technologii Informatycznych prof. Marek Furmanek.

21 kwietnia br. Zielonogórskie Dni Pedagogiki Mediów rozpoczęło V Sympozjum Studentów i Młodych Pracowników Nauki zorganizowane przez Katedrę Mediów i Technologii Informatycznych oraz studentów z Koła Naukowego Katedry Mediów i Technologii Informatycznych „Info Arche”. Podobnie jak w latach poprzednich tematyka sympozjum skupiona była wokół miejsca mediów i technologii informacyjnych w edukacji i komunikacji społecznej. Wyniki swoich badań oraz realizowane projekty zaprezentowali młodzi naukowcy i studenci z Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu. Wysłuchano również wystąpień naukowców reprezentujących inne wydziały, których obszar zainteresowań naukowych związany był z tematem przewodnim seminarium.

Uroczystą część obrad rozpoczął prof. Marek Furmanek – kierownik Katedry Mediów i Technologii Informatycznych, który powitał zebranych. W imieniu JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego głos zabrała Prorektor ds. Jakości Kształcenia prof. Wielisława Osmańska-Furmanek. Swą obecnością i wykładami Sympozjum uświetnili przedstawiciele różnych dyscyplin naukowych. Cykl wystąpień rozpoczął prof. Andrzej Tuchowski wykładem pt.: *Muzyka a media*, prezentując na tle historii muzyki wpływ rewolucji technicznej na jej rozwój. Prelegent wskazał na ogromne możliwości, jakie stwarza nowoczesna technologia w zakresie tworzenia i rozpowszechniania muzyki. O wirtu-

alnej rzeczywistości opowiedział przedstawiciel Instytutu Filologii Polskiej, prof. Karol Smużniak w wystąpieniu zatytułowanym *Koncepcja drugiej rzeczywistości*. Dr Żywiec Leszkowicz-Baczyńska zaprezentowała możliwości, jakie daje sieć Internet w kreacji własnego wizerunku. Strategie te wykorzystywane są często przez uczestników portali społecznościowych oraz serwisów randkowych.

Po części oficjalnej Sympozjum odbyła się sesja, na której realizowane projekty zaprezentowali studenci specjalności Edukacja Medialna i Informatyczna. Tematyka projektów obejmowała kinematografię polską (materiał przygotowany przez studentów II roku EMil) oraz programy użytkowe projektowane do wykorzystania w dydaktyce (Marta Bajerska i Teodor Stelmach *Bezpieczeństwo ruchu drogowego*, Barbara Spichalska i Piotr Flis *Wędrówki z kompozytorem. Antonio Vivaldii*, Anna Waszkiewicz i Paweł Moroziuk *Ortografia? To proste!*).

W imieniu organizatorów pragnę podziękować wszystkim prelegentom i słuchaczom Sympozjum jednocześnie wyrażając nadzieję, że spotkania organizowane w ramach przyszłorocznych Zielonogórskich Dni Pedagogiki Mediów spotkają się z Państwem zainteresowaniem.

Ewa Szymanowska

> Studenckie warsztaty w szkole

13 maja 2010 r. studenci III roku specjalności Edukacja medialna i informatyczna, zostali zaproszeni do udziału w II Festiwalu Pomocna Dłoń „Wolni od uzależnień”, w Zespole Szkół Zawodowych PBO, przy ul. Botanicznej 77 w Zielonej Górze. Wspólna praca studentów z uczniami przyjęła formę warsztatów poświęconych tematyce: *Bezpieczne korzystanie z mediów - problem cyberprzemocy*. Pomysł opracowania i przygotowania warsztatów powstał podczas zajęć: profilaktyka zagrożeń medialnych, prowadzonych przez dr Ewę Nowicką. Podczas spotkania zostały wykorzystane opracowane przez studentów interesujące

pomoce w postaci prezentacji multimedialnej, gry dydaktycznej oraz innych oryginalnych materiałów, które zostały przyjęte przez samych uczniów z dużym zainteresowaniem. Istotnym elementem warsztatów był pokaz filmu pt.: *Cyberprzemoc - to Ty możesz to przerwać*, autorstwa mgr Anny Ucińskiej, absolwentki specjalności edukacja medialna i informatyczna.

Warsztaty jakie studenci przeprowadzili w szkole należy zaliczyć do pierwszych działań w zakresie przygotowania uczniów do racjonalnego i bezpiecznego korzystania z technologii informacyjnych, które od nowego roku akademickiego pod kierunkiem dr Ewy Nowickiej z Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych, będą kontynuowane w szkołach średnich województwa lubuskiego.

Ewa Nowicka

> Wielokulturowa dyskusja na temat Edukacji Medialnej i Informatycznej

We wtorek, 18 maja na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu miała miejsce wizyta pracowników naukowych z Uniwersytetu w Kadysie. Wykładowcy z Hiszpa-

nii: Monserrat Vargas Vergara, Teresa Sibón Macarro, Juan Casanova Correa odwiedzili Uniwersytet Zielonogórski w ramach kilkuletniej współpracy z Katedrą Mediów i Technologii Informacyjnych.

O godz. 8.00 rano odbyło się spotkanie gości z Hiszpanii ze studentami specjalności Edukacja Informatyczna i Medialna. Podczas wykładu były poruszane zagadnienia związane m.in.: z wymianą studencką w ramach programu Erasmus oraz nauką przedmiotu Technologie Informacyjne na różnym szczeblu edukacji.

Tematyka wykładu:

Universidad de Cádiz as a choice of Erasmus exchange. Erasmus programme for the exchange of students with your institution. Teaching staff mobility and student mobility. "The Pilot Experiences in the Faculty of Sciences of the Education (University of Cadiz)" with regards to the Bologna Process. "Good practices with ICT in secondary and primary schools" "Teaching of the tongue in the framework of the formal education"

Tego samego dnia odbyło się seminarium naukowe, w którym udział wzięli wykładowcy z Hiszpanii oraz pracownicy Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych.

Była to okazja do dzielenia się doświadczeniem zawodowym i naukowym oraz rozwiązaniami edukacyjnymi w zakresie technologii informacyjnych, e-learningu, edukacji medialnej i informatycznej.

Dr Monserrat Vargas Vergara w swojej prezentacji podkreślała wagę kompetencji nauczyciela a także rolę ewaluacji w procesie kształcenia. Wykładowcy opowiadali o Uniwersytecie w Kadysie, o regionie, z którego pochodzą oraz kulturze Hiszpanii.

W tym samym czasie na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu gościła dr Melike ÖZER KESKIN z Uniwer-

sytetu w Ankarze. Aktywnie uczestniczyła w seminarium naukowym oraz panelu dyskusyjnym. Swoim wystąpieniem przybliżyła słuchaczom proces funkcjonowania systemu oświaty w Turcji.

Niebawem na stronie telewizji Katedry Mediów i Technologii Informacyjnych (www.tv.kmti.uz.zgora.pl) pojawi się wywiad z pracownikami naukowymi z Hiszpanii.

Natalia Gorzka

> XII Letnia Szkoła Młodych Andragogów

24 - 27 maja 2010 w Zielonej Górze pod patronatem Zespołu Pedagogiki Dorosłych Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk oraz Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego odbyła się XII Letnia Szkoła Młodych Andragogów. Tegoroczna Szkoła była zorganizowana przez Zakład Animacji Kultury i Andragogiki oraz Zakład Pedagogiki Społecznej Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu UZ przy współpracy z Dolnośląską Szkołą Wyższą we Wrocławiu. Kierownikiem naukowym był prof. Józef Kargul, a sekretarzem - dr Marcin Szumigraj. Letnia Szkoła Młodych Andragogów to cyklicznie organizowane warsztaty naukowe dla doktorantów i doktorów zajmujących się szeroko pojętą edukacją dorosłych. Specyfiką warsztatów jest wspólne obcowanie i dyskutowanie uczestników - młodych badaczy z zaproszonymi profesorami. W tym roku gościliśmy prof. Alicję Kargulową, prof. Bogusławę Gołębiak, prof. Elżbietę Górnikowską, prof. Olę Czerniawską, prof. Hannę Solarczyk-Szwec, prof. Emila Orzechowskiego oraz prof. Mieczysława Malewskiego.

Uczestnicy XII Letniej Szkoły Młodych Andragogów reprezentowali następujące ośrodki naukowe: Dolnośląską Szkołę Wyższą, Uniwersytet Jagielloński, Wyższą Szkołę Filozoficzno-Pedagogiczną Ignatianum z Krakowa, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Warszawski oraz Uniwersytet Zielonogórski. Tematyka wystąpień i inspirowanych nimi dyskusji koncentrowała się na kilku zagadnieniach. Były to: kwestie metodologiczne związane ze zmianą paradygmatu badań andragogicznych, w którą to tematykę wprowadzili nas prof. Bogusława Gołębiak i prof. Mieczysław Malewski, problemy badań feministycznych, o których opowiadała prof. Elżbieta Górnikowska, oraz badań biograficznych, na których skoncentrowała się prof. Olga Czerniawska. O wadze pasji i jasności celu w karierze naukowej niezwykle interesująco opowiadał prof. Emil Orzechowski. Prof. Hanna Solarczyk-Szwec z kolei prezentowała badania nad andragogiką i edukacją dorosłych w Niemczech. Prowokacyjne pytanie o miejsce teorii w edukacji ludzi starszych zadał mgr Marcin Muszyński. Obok tematyki metodologicznej wiele miejsca w obradach zajmowała tematyka dotycząca praktyki edukacyjnej dorosłych. Zastanawialiśmy się nad charakterem i efektem edukacji dorosłych, która zachodzi w miejscu pracy (mgr Magdalena Czubak-Koch, mgr Adam Płaczek), w przestrzeni miasta (dr Ewa Trębińska-Szumigraj), w klubach pracy (dr Anna Walulik). Rozważaliśmy również specyfikę uczenia się niepełnosprawnych dorosłych (mgr Damian Dudata). Jak się okazało, w dalszym ciągu kon-

trowsje wzbudza charakter nieformalnego uczenia się dorosłych. Żarliwa dyskusja na ten temat została wywołana wystąpieniem dr Urszuli Tabor.

Uczestnicy Letniej Szkoły Młodych Andragogów mogli również zapoznać się z technikami pracy nauczycieli dorosłych, co było prawdziwie emocjonującym i inspirującym intelektualne dysputy doświadczeniem. O tym, w jaki spo-

sób wykorzystywać przykład w edukacji dorosłych opowiadała mgr Anna Fitak. Jak można ciekawie omówić teorie naukowe - prezentowała nam na zajęciach warsztatowych dr Anetta Pereświat - Sottan. W jaki sposób wykorzystać fotografie do zajęć z dorosłymi pokazywała dr Monika Sulik, a dr Joanna Stelmaszczyk uświadamiała uczestnikom znaczenie i rolę wcześniejszych nauczycieli w biografii edukacyjnych dorosłych. O tym, że warsztaty i prezentacje multimedialne są współcześnie nadużywane i ich efektem może być niekiedy kompromitacja nauczyciela (albo badacza) pokazał i jednocześnie przestrzegł nas w swoim „pseudo” warsztacie kierownik Szkoły Andragogów - prof. Józef Kargul.

Trzecim dominującym tematem w dyskusji młodych andragogów był temat poradnictwa. O poradnictwie mówiliśmy w kilku aspektach: etycznym (dr Alicja Czerkawska), społecznym (mgr Michał Mielczarek), jak i metodologicznym (mgr Joanna Kłodkowska). Obok powyższych form w tegorocznej Szkole mogliśmy wziąć udział w nauce udzielania pierwszej pomocy. Była również gra symulacyjna - „Posiedzenie członków kolegium redakcyjnego”, która niezmiennie od lat uczy pokory i krytycyzmu wobec „naukowych odkryć” i sposobów ich popularyzacji.

W ostatnim dniu XII Letniej Szkoły Młodych Andragogów odwiedziliśmy *Schule für Niedersorbische Sprache und Kultur* oraz Muzeum Serbów Łużyckich w Cottbus. Organizatorem tego wyjazdu była dr Sylwia Słowińska, a przejazd do Niemiec ufundował Lubuski Urząd Marszałkowski. Kilkogodzinny pobyt na terenie Niemiec w instytucjach kultury serbołużyckiej unaoczniał nam podstawową rolę socjalizacji, edukacji (reedukacji) dorosłych w przetrwaniu każdej społeczności, nie tylko najmniejszego słowiańskiego narodu, jakim są Serbołużyczanie.

W ciągu swojej dwunastoletniej historii Letnia Szkoła Młodych Andragogów zawsze mogła liczyć na przychylność i życzliwość władz naszej Uczelni oraz Wydziału. I tym razem było podobnie. Tegoroczna edycja Szkoły odbyła się dzięki współpracy i zaangażowaniu wielu osób, którym w tym miejscu składam gorące podziękowania. Byli to: prof. dr hab. Zbigniew Izdebski - Dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu; prof. dr hab. Andrzej Cegielski - Dziekan Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonomometrii, mgr Grzegorz Arkit - kierownik Zespołu Technicznego WMiE, mgr Mirosław Gancarz z Wydziału Promocji Lubuskiego Urzędu Marszałkowskiego, mgr Małgorzata Mejza - przewodnicząca Towarzystwa Rozwoju Rodziny w Zielonej Górze, oraz koleżanki i koledzy z Wydziału: prof. dr hab. Bogdan Idzikowski, dr Małgorzata Olejarz, dr Sylwia Słowińska, dr Teresa Samulczyk, dr Jolanta Kostecka, dr Ewa Szumigraj.

Pokłosiem, zainspirowanym dyskusjami i wystąpieniami podczas tegorocznej Szkoły Andragogów, będzie kolejny - już 12.- tom *Dyskursów młodych andragogów*, który przygotowywany pod redakcją dr Małgorzaty Olejarz ukaże się w przyszłym roku nakładem Oficyny Wydawniczej UZ. Następna - XIII Letnia Szkoła Młodych Andragogów - odbędzie się we Wrocławiu. W oczekiwaniu na tę kolejną edycję, zapraszam tymczasem do lektury najnowszego - 11. tomu *Dyskursów młodych andragogów*, którego premiera wydawnicza miała miejsce - tradycyjnie już - podczas uroczystej inauguracji tegorocznej Letniej Szkoły Młodych Andragogów w Zielonej Górze.

Marcin Szumigraj

NOWOŚCI WYDAWNICZE

» Ks. Paweł Prüfer,
***Duszpasterstwo
Akademickie „wędką
pastoralną” i „ulem”
formacyjnym,***
s. 237, B5, oprawa twarda,
Zielona Góra 2010

***„Młodzi są wiosną i nadzieją
społeczeństwa i Kościoła”***
[P. Prüfer s. 95]

Książka „Duszpasterstwo akademickie wędką pastoralną i ulem formacyjnym”, której autorem głównym jest książd Paweł, jest pracą z gatunku monografii ze sporym akcentem na wątek sondażowo-opiniujący. Autor w dość oryginalny sposób przedstawia „kroczenie” swoje wraz z grupą młodych osób po tajnikach wiary i religii. Książkę lokowałabym w obszarze socjopedagogiki religii. Są to opisy spotkań ze studentami w ramach szeroko widzianej i realizowanej przez autora działalności duszpasterza akademickiego.

Osobiście dostrzegam w tej monografii szerokie studium tożsamości. Jest ona niejako układem koło centrycznym i zataczając coraz to szersze kręgi odkrywa, a w toku pracy w DA - kształtuje tożsamość jednostkową, tą wewnętrzną, człowiecze „ja”, która w zjednoczeniu z Bogiem odstania moje „ja we mnie”, obszary humanizmu, prawdy płynącej z objawienia Chrystusa. Ta tożsamość jednostkowa ukazuje kim są młodzi ludzie, studenci, jako człowiek, istota ludzka i Boża.

Tożsamość grupowa, która będąc na polu oddziaływań wyższej uczelni i Duszpasterstwa Akademickiego, kształtuje się w relacji do wspólnoty, ale i dzięki wspólnocie doskonalą. Socjalizacja, edukacja, ewangelizacja dokonująca się w obrębie grupy kształtują każdą tożsamość jednostkową, budując tożsamość grupową.

Tożsamość społeczna, jako jeszcze szerszy wymiar samookreślenia ukazuje aksjologiczne wartości kulturowane w społeczności młodych ludzi, społeczności akademickiej, rzecz by można, przyszłą warstwę inteligencji naszego kraju. Jakże silnie ta tożsamość społeczna i grupowa są ze sobą sprzęgnięte w relacji: Bóg - ja - student - członek DA - Polak - katolik.

Bytując w określonej kulturze, człowiek buduje tożsamość kulturową, staje się tak jedynym jej podmiotem, jak i przedmiotem. W określonej kulturze i dzięki niej, człowiek i jego człowieczeństwo wyrażają się w budowanej misternie tożsamości. Tutaj widzę efekty pracy i współpracy „studenci - padre” (z włoskiego ojciec, opiekun).

Rzadko, kiedy mogłam czytać w monografiach i sonda-

żach tak pięknie o młodych - dorosłych, o ich poszukiwaniu, zaangażowaniu, trwaniu, o ich ogromnej wartości jako młodzieży, jako akademikach, jako przyszłych naszych chlebo dawcach. Dlatego też pozwoliłam sobie, jako motto recenzji użyć słów autora o młodzieży. Jest jeszcze inna - niezmiernie istotna sprawa. Będąc księdzem zaangażowanym w problemy studentów, mając ogromną wiedzę, takt i kulturę osobistą, chcąc i towarzysząc młodym - krok po kroku, bycie tuż, tuż, obok, trwanie przy nich na dobre i złe jest wzorem i warunkiem takiego „Pawłowego duszpastersko - akademickiego powołania”.

Ciągłe trwanie przy młodych ludziach, bycie z nimi i dla nich, ustalanie wyraźnych granic moralnych i etycznych okazało się być metodą i metodyką pracy. Umiłowanie drugiego, innego, szacunek dla jego „ja”, współuczestniczenie w ciągle rodzących się pomysłach na młodzieżce formy działań w obrębie DA (i nie tylko), odpowiedziaty na zapotrzebowanie studentów.

Książka ta uzmysławia nam, że w upadku wielkich meta narracji, jako jedynie słusznych i obowiązujących, a zarazem pojawiającego się wzrostu przemocy i demoralizacji we współczesnym społeczeństwie, niesie ona wiarę w potrzebę i konieczność troski o edukację religijną, jako ostatnią (być może) instancję troszczącą się o tożsamość młodych ludzi, będącą środkiem wykształcenia charakteru, wiary, sumienia i systemu wartości. Czyta się ją z dużą satysfakcją, w poczuciu odbywania podróży z młodymi ludźmi w interdyscyplinarny obszar: teologii, pedagogiki, socjologii wychowania i juwentologii. Polecam przeczytanie jej teologom, nauczycielom i wszystkim zajmującym się wychowaniem, edukacją i metodyką pracy z młodymi ludźmi. Kończąc - w kontekście recenzowanej książki pragnę przytoczyć jakże znamienne słowa Ojca Św. Jana Pawła II: „Człowiek jest wielki nie przez to co ma, nie przez to kim jest, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”.

Z recenzji dr Bożeny Olszak-Krzyżanowska

Książka Duszpasterstwo akademickie „wędką pastoralną” i „ulem” formacyjnym autorstwa ks. Pawła Prüfera - znanego w środowisku uniwersyteckim i akademickim Zielonej Góry wykładowcy, socjologa i duszpasterza akademickiego - to lektura do czytelników wyrafinowanych. Nie jest to bowiem spontaniczny i lekki zapis „świątobliwego nawijania” o zjawisku duszpasterstwa akademickiego w Polsce. To myśli kapłana intelektualisty, miłośnika jazzu, który w swych notatkach zawarł własną refleksję nad koncepcją katolickich wspólnot akademickich, ocenę socjologiczną i moralną współczesnych studentów, zadumę nad losem *universitas*. Nie tylko jednak „wysoka” problematyka czyni te wynurzenia interesującymi. Staranna uczciwość w ocenianiu otoczenia, trafność sformułowań, finezyjny dowcip, ale także odwaga włączenia do formacji i edukacji studentów elementów z wysokiej kultury muzycznej - oto, co nie pozwala oderwać się od lektury, podobnie jak miłośnikowi jazzu od poruszającego utworu „A Love Supreme” Johna Coltrene’a.

o. dr Emilian Gotąbek
(duszpasterz akademicki z Wrocławia)

Podstawowym argumentem dla skierowania dyskursu wokół akademickiej działalności (edukacji) duszpasterskiej jest jej usytuowanie w przestrzeni aksjologicznej człowieka i uznanie za przedmiot odkrywania, poznawania i realizowania. Jak najbardziej słuszne są pytania o to, co stanowi istotę i cel akademickiej działalności duszpasterskiej? Jak młody człowiek spostrzega, wartościuje, odczuwa i reaguje na wszelkie zjawiska, procesy związane z formacją „ciała i ducha”? Zawarte w niniejszej książce treści uświadamiają, że wszelkie działania związane z kształtowaniem „ciała i ducha” nie mogą być przypadkowe, okazjonalne. Muszą stać się czymś w rodzaju „kodeksu” zobowiązań i powinności.

Publikacja może stanowić nie tylko źródło wiedzy, ale i inspiracji do dalszych refleksji nad postulatami stawianymi współczesnym duszpasterzom akademickim oraz stać się przedmiotem ważkich dyskusji w gronie osób profesjonalnie lub nieprofesjonalnie zainteresowanych analizowaną problematyką.

Z recenzji dr. hab. Mirosława Kowalskiego (UZ)

> NOWA POZYCJA KSIĄŻKOWA NA WYDZIALE INŻYNIERII ŁĄDOWEJ I ŚRODOWISKA

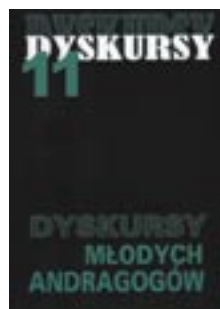
W kwietniu 2010 roku ukazała się pozycja książkowa dr hab. inż. Zofii SADECKIEJ, prof. UZ „*Podstawy biologicznego oczyszczania ścieków*”. Wydawcą jest liczące się w branży inżynierii środowiska Wydawnictwo Seidel-Przywecki.

Recenzentami byli prof. dr hab. inż. January Bień (Politechnika Częstochowska) oraz prof. dr hab. inż. Kazimierz Szymański (Politechnika Koszalińska). W opinii recenzentów jest to unikatowe dzieło z opisem wszystkich aktualnie znanych i zbadanych procesów biologicznych, które są stosowane do biologicznego oczyszczania ścieków.

Książka pozwala na lepsze zrozumienie procesów biologicznych i mikrobiologicznych zachodzących w reaktorach projektowanych przez inżynierów, czyli stanowi niejako brakujące ogniwo pozwalające inżynierowi na zrozumienie podstawowych procesów zachodzących podczas usuwania zanieczyszczeń ze ścieków. Opisano w niej czynniki ułatwiające i utrudniające zachodzenie różnorodnych, aktualnie stosowanych procesów tlenowych, beztlenowych i mieszanych.

W książce opisano zarówno metody oczyszczania ścieków znane od wielu lat, takie jak osad czynny czy fermentacja metanowa, jak i od niedawna stosowane procesy Sharon, Anammox i Oland. Wiedza zawarta w książce jest cenna zarówno dla studentów wielu związanych z tą tematyką kierunków studiów, w tym dla studentów naszej Inżynierii Środowiska jak i dla inżynierów, eksploataatorów oczyszczalni ścieków, biotechnologów i pracowników wyższych uczelni.

Marek Dankowski

> M. Olejars (red.), *Dyskursy Młodych Andragogów*, t. 11, s. 297, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010.

Wydać się, że lektura artykułów zamieszczonych w jedenastym tomie *Dyskursów* pozwala na szeroki i interesujący ogląd tego, czym zajmują się młodzi badacze wywodzący się z różnych środowisk akademickich w Polsce i za granicą, pozwala dowiedzieć się - jakie stawiają sobie pytania i w jaki sposób próbują na nie odpowiadać. Polecając Czytelnikom tę lekturę, mam nadzieję, że może ona stać się również źródłem inspiracji, bądź pretekstem do stawiania nowych pytań problemowych i podejmowania nowych wątków badawczych dotyczących różnych obszarów naszej rzeczywistości, w tym również tych, które dotyczą szeroko rozumianej edukacji ludzi dorosłych.

[M. Olejars]

> M. Kasprzak, *Ekofizjologiczne uwarunkowania kondycji gołębki miejskiej „Columbia livia f. urbana” podczas rozwoju gniazdowego*, s. 97, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010.

Gołębka miejska *Columbia livia f. urbana* to odmiana gołębki skalnej przystosowanego do warunków miejskich. Jest gatunkiem, który wyodrębnił się w czasie udomowienia gołębki skalnej przed około pięcioma tysiącami lat. Ciągłe wykazuje wzrost liczebności w miastach. Na przykład w Olsztynie gołębki miejskie nie występowały do roku 1968, a w roku 1993 ich liczebność w tym mieście wynosiła już 730-780 par lęgowych. Obecnie populacja w Olsztynie liczy 4000-4400 osobników.

(...)

Omawiany gatunek jest bardzo liczny w dużych aglomeracjach i spotykany jest tam najczęściej na rynkach, starówkach i osiedlach mieszkalnych. Najczęściej przesiaduje w stadach na dachach lub występuje elewacyj, które przypominają jego naturalne środowisko - stąd upodobanie do starych miast. Z reguły gniazda zakłada na dachach, balkonach, w zagłębieniach ścian budynków i gzymsach.

[Charakterystyka badanego gatunku, s. 12]

> M. Januszewicz, T. Ratajczak, *Filologia Polska 4. Wokół tekstów kultury. Literatura - Język - Teatr - Internet*, s. 425, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010.

Czternasty z kolei i czwarty od utworzenia Uniwersytetu

Zielonogórskiego tom studiów i materiałów Instytutu Filologii Polskiej zawiera teksty zarówno badaczy reprezentujących zielonogórskie środowisko polonistyczne, jak i pracowników nauki spoza instytutu, w tym debiutantów naukowych. Tak jak tom poprzedni, został opatrzony osobnym tytułem: *Wokół tekstów kultury. Literatura - Język - Teatr - Internet*, bowiem uwzględniona w nim tematyka nie ogranicza się do problemów właściwych literaturoznawstwu bądź językoznawstwu, lecz ukazuje krytyczny ogląd i perspektywę obrazu także innych tekstów kultury - scenicznych i wirtualnych, co zresztą zostało odzwierciedlone wewnętrzną kompozycją tłumaczących się merytorycznie części.

[*Wokół tekstów kultury. Prolegomena*]

>> **D. Dolański, B. Nitschke (red.), *In Gremium. Studia nad historią, kulturą i polityką*, t.3, s. 137, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010.**

W czasie drugiej wojny punickiej Rzymianie sprowadzili z Sycylii kult bogini, którą utożsamiali z Wenerą i nazywali Wenus Erycyńską. Pierwszą świątynię wybudowano jej w samym sercu Miasta - na Kapitolu w roku 215 p.n.e. Kolejną w roku 181 p.n.e., tym razem jednak poza jego sakralną granicą, *extra portam Collinam*. [...]

Mit fundacyjny świątyni opowiada Diodor. Według niego założycielem świątyni był Eryx, syn Afrodyty i sycylijskiego króla Butasa. Eryx cieszący się z powodu swego boskiego pochodzenia wielką popularnością wśród mieszkańców Sycylii, został królem części wyspy i zbudował miasto, które nazwano jego imieniem. W mieście tym wznosił świątynię poświęconą swej boskiej matce, „bogini zarówno z powodu czci, jaką obdarzali ją okoliczni mieszkańcy, jak i z powodu szacunku, jakim darzył ją syn, okazywała miastu wyjątkową miłość, dlatego też nazwano ją Afrodytą Erycyńską”. [...]

[Świątynie Wenus Erycyńskiej w starożytnym Rzymie, fragment s. 7,8]

>> **K. Maćkowiak, C. Piątkowski (red.), *Język i styl twórcy w kręgu badań współczesnej humanistyki. Studia o języku i stylu artystycznym*. Tom V, s. 332, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010, cena: 30.00 zł.**

Mimo bogactwa opracowań materiałowych oraz metodologicznych, które powstały w ostatnich dziesięcioleciach, status stylistyki naukowej czy stosowane przez jej reprezentantów metody analityczne nie są w dalszym

ciągu jasno określone. Sama definicja *stylistyki* jako odrębnej dziedziny wiedzy nie zyskała jednolitego kształtu. Żywe spory budzi podział: *stylistyka literacka* (literaturoznawcza) - *stylistyka językoznawcza*. Trudno wreszcie mówić o precyzji większości terminów interesującej nas dyscypliny. Dotyczy to nawet zupełnie podstawowych elementów siatki pojęciowej, choćby pojęć *styl* czy *wybór*. Swoistą reakcją na ten stan rzeczy są głosy wieszczące zmierzch stylistyki. Rzeczywiście, można ostatnio zauważyć tendencję przejmowania jej kompetencji przez inne specjalności naukowe. Kres refleksji stylistycznej wydaje się wszelako rozstrzygnięciem zbyt pesymistycznym. W dobie językoznawstwa otwartego pluralizm poznawczy, a także pewien synkretyzm badań to stan naturalny. Co więcej, w przypadku studiów nad stylem zakorzeniony w wielowiekowej praktyce. Zapewne w najbliższej przyszłości niewiele się w tym zakresie zmieni. Trzeba wręcz przewrotnie zadać pytanie, czy sytuacja ta stanowi o sile współczesnych poszukiwań stylistycznych.

[Ze Słowa Wstępnego]

>> **M. Rybakowski, Jan Stebila, *School Education for Road Safety. Polish-Slovakian comparative study*, s.214, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010.**

The reviewed work represents a weighty voice in the discussions on the shape and effectiveness of road safety education, on the basis of comparison in Poland and Slovakia.

[...] The book's theme steps into the wide and attractive, but also multi-faceted area of life of everyone. In compiling work on reflections on education for road safety, the authors of the book did not omit essential elements of broadly conceived mental, social and moral, patriotic, aesthetic and health education for children and adolescents. They point agreeably to significant importance and possibility of educational influences of young people through appropriate class activities, extra-curriculum activities and out-of-school activities - in the idea of safe road traffic...

[Prof. dr hab. Jan Grzesiak]

The authors of the reviewed monograph collected and analyzed in detail the current situation of road safety education. However, they did not focus only on the description of the existing situation, but they were also looking for possibilities for streamlining this process. Both authors agreed that a viable way is to use information - Communications Technologies and special multimedia teaching aids. These are introduced in the part of the Polish author according to the offer of the Polish national Ministry of Education and the Slovak author presents his own teaching aid. This monograph as a whole offers inspirational views on the issue of Road Safety Education in Poland and Slovakia.

[Doc. Ing. Ivan Krušpán, Csc.]

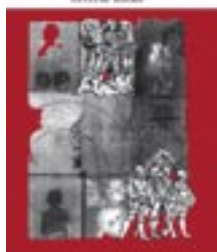
» J. Tatarczuk, R. Asienkiewicz, A. Wandycz, *Struktura somatyczna i aktywność motoryczna w ujęciu rytmów sezonowych wśród młodzieży akademickiej Uniwersytetu Zielonogórskiego*, s. 87, A4, oprawa twarda, Zielona Góra 2010.

Celem niniejszego opracowania jest scharakteryzowanie określonych struktur somatycznych i właściwości motorycznych ujmowanych na tle rytmów sezonowych wśród młodzieży akademickiej Uniwersytetu Zielonogórskiego.

[Ze Wstępu]

W przyrodzie regułą jest cykliczność wielu zjawisk. Po nocach następują dni, zmieniają się pory roku, zimowe chłody przeplatają się z letnimi upałami. Organizmy żywe - w tym również organizmy ludzkie - są dostosowane do zmieniających się regularnie warunków środowiska. Te cykliczne zmiany różnych funkcji fizjologicznych i psychicznych zostały nazwane rytmami biologicznymi. Dzięki nim możemy nie tylko współgrać z otoczeniem, ale także funkcjonować sprawniej, bo naprzemienne fazy obciążenia i odpoczynku pozwalają regenerować siły.

[Rytm dobowy, fragment, s. 9]

» M. Konopnicka, J. Kuczer, W. Strzyżewski (red.), *Szlachta europejska w strukturach lokalnych XVI-XVIII wieku*, s. 259, B5, oprawa twarda, Zielona Góra 2010.

Stan szlachecki, jako dominująca w okresie wczesno nowożytnym grupa społeczna, szczególną aktywność wykazywał w swoich lokalnych środowiskach. Przywiązana

do posiadłości ziemskich szlachta, poprzez uczestnictwo w zgromadzeniach stanowych i obejmowanie urzędów ziemskich, umacniała pozycję i znaczenie rodziny. W wielu krajach europejskich kariery szlacheckie związane z kolejnymi tytułami otrzymywanymi na dworach władców oznaczały nie tylko awans w obrębie własnego stanu, ale także większe możliwości oddziaływania na lokalne środowiska. Tytuły barona, hrabiego pozwalały na powiększenie majątków ziemskich, ułatwiały dostęp do dworu i nowych urzędów, stanowiły o prestiżu rodziny.

[Ze Wstępu]

» A. Gontaszewska, *Właściwości termofizyczne gruntów w aspekcie przemarzania*,

s. 183, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010.

Niniejsza praca podejmuje temat właściwości termofizycznych gruntów w aspekcie ich przemarzania, a w szczególności głębokości zachodzenia tego procesu w różnych typach gruntów. Informacje o głębokości zachodzenia tego procesu w różnych typach gruntów. Informacje o głębokości przemarzania gruntów są niezbędne do prawidłowego rozwiązania wielu problemów geotechnicznych czy inżynierskich. Głębokość przemarzania jest zróżnicowana w zależności od regionu, klimatu i rodzaju gruntu. Praca przedstawia nową, dokładniejszą metodę określania maksymalnej głębokości przemarzania gruntów. Metoda ta, w odróżnieniu od obecnie stosowanej, oparta jest na danych klimatycznych oraz właściwościach termofizycznych gruntów.

Praca opisuje przeprowadzone przez autorkę pomiary przewodnictwa cieplnego gruntów. Jak dotąd brak było kompleksowych i precyzyjnych danych na ten temat dla gruntów występujących w Polsce. Współczynnik przewodzenia ciepła jest istotnym parametrem nie tylko przy obliczaniu głębokości przemarzania, ale również przy problemach związanych z tzw. płytką geotermią, czyli uzyskiwaniem ciepła z płytkich warstw Ziemi.

[Agnieszka Gontaszewska, ze Wstępu]

» A. Greinert, U. Kołodziejczyk (red.), *„Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Zielonogórskiego”, Inżynieria środowiska, nr 16, s. 216, B5, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010.*

Inżynieria środowiska to ostatnimi laty dynamicznie rozwijająca się dyscyplina naukowa, zarówno w krajach o ugrupowanej renomie naukowej i wdrożeniowej, jak też pretendujących do tego poziomu. Dzieje się tak za sprawą coraz szerzej akcentowanej dążności społeczeństw do przechodzenia od dyskusji naukowych do czynów - wdrażania wyników badań, jak też zdecydowanego rozszerzania zakresu zainteresowań dyscypliny. W tym ostatnim aspekcie, państwa Europy Zachodniej i Ameryki Północnej ukierunkowują nas na nowe podejście do inżynierii środowiska, jako nauki o technicznym wspomaganiu środowiska przyrodniczego.

[...]

Inżynieria środowiska to nie „sztuka dla sztuki” - to nauka na usługach ludzi, chcących korzystać z podstawowych zdobyczy cywilizacyjnych: czystej wody, toalety, czystego otoczenia, konstruowanego przy tym zgodnie z zasadą ładu przestrzennego i dającego szansę kolejnym pokoleniom na lepsze życie, w stosunku do obecnego. To wielka odpowiedzialność, której zrozumieniu zawdzięczamy materiał badań, zebrany w tym zeszycie. [...]

[Tytułem wstępu, fragment]

oprac. Anna Rudkowska
Oficyna Wydawnicza

TOMASZ
PSUJA,
PRACA 4,
DRUK
CYFROWY,
2001-2010

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

